

Επίσημη Εφημερίδα C 121

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

47ο έτος

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

30 Απριλίου 2004

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
	I Ανακοινώσεις	
	.....	
	II Προπαρασκευαστικές πράξεις	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	54η σύνοδος ολομέλειας της 21ης και 22ης Απριλίου 2004	
2004/C 121/01	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: «Βασικές κατευθύνσεις για την αειφορία του ευρωπαϊκού τουρισμού»	1
2004/C 121/02	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών: — για την Ανακοίνωση σχετικά με τους φραγμούς για την επίτευξη ευρείας πρόσβασης σε νέες υπηρεσίες και εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας μέσω ανοικτών πλατφορμών ψηφιακής τηλεόρασης και κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς και — την Ανακοίνωση σχετικά με τη μετάβαση από τις αναλογικές στις ψηφιακές ραδιοηλεκτρικές εκπομπές (από την ψηφιακή «μετάβαση» στην «κατάργηση» της αναλογικής μετάδοσης)	7
2004/C 121/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ένα ενιαίο πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (EUROPASS)	10
2004/C 121/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης 1419/1999/ΕΚ για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση “Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης” για το διάστημα 2005 έως 2019”	15

2004/C 121/05	Διερευνητική γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση και η τοπική αυτοδιοίκηση: η αναγκαιότητα συντονισμού και ενός ειδικού μέσου για την αποκεντρωμένη συνεργασία»	18
2004/C 121/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών	25
2004/C 121/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ίσες ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρίες: ένα ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης»	28
2004/C 121/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κοινή έκθεση για την κοινωνική ένταξη που συνοψίζει τα αποτελέσματα της εξέτασης των κοινών σχεδίων δράσης για την κοινωνική ένταξη (2003-2005)»	32
2004/C 121/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές	35
2004/C 121/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Προς την αειφόρο παραγωγή» Πρόδος στην εφαρμογή της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης	45
2004/C 121/11	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα «Προς μία θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων»	47

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

54Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 21ΗΣ ΚΑΙ 22ΑΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2004

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: «Βασικές κατευθύνσεις για την αειφορία του ευρωπαϊκού τουρισμού»

(2004/C 121/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Βασικές κατευθύνσεις για την αειφορία του ευρωπαϊκού τουρισμού — COM(2003) 716 τελικό·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 21ης Νοεμβρίου 2003, σύμφωνα με το άρθρο 265 παράγραφος 1 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, να ζητήσει σχετική γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 27ης Ιανουαρίου 2004, να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» την προετοιμασία της σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «Προσέγγιση συνεργασίας για το μέλλον του ευρωπαϊκού τουρισμού» (CdR 99/2002 fin) ⁽¹⁾·

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Διάσκεψης Euromeeting 2003 για την αειφορία του ευρωπαϊκού τουρισμού, που συνδιοργάνωσαν η Περιφέρεια της Τοσκάνης και η επιτροπή COTER της Επιτροπής των Περιφερειών·

έχοντας υπόψη το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (SDEC), καθώς και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (CDR 266/98 fin) ⁽²⁾·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CDR 397/2003 rev. 1) που υιοθέτησε στις 18 Φεβρουαρίου 2004 η επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής», με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Adam MARTIN MENIS, Προέδρου της Κυβέρνησης των Καναρίων Νήσων (ES/ΦΙΑ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ο τουρισμός είναι ένας κλάδος σε πλήρη άνθιση και ένας από τους σημαντικότερους της παγκόσμιας οικονομίας και της οικονομίας της ΕΕ·
2. ο τουρισμός μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της διατήρησης υψηλών και σταθερών επιπέδων οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης, μιας κοινωνικής προόδου που θα αναγνωρίζει τις ανάγκες του καθενός, μιας αποτελεσματικής προστασίας του περιβάλλοντος και μιας συνετής χρήσης των φυσικών πόρων·
3. οι φυσικοί, οικονομικοί, κοινωνικοί και πολιτισμικοί πόροι, από τους οποίους εξαρτάται η οικονομική αειφορία του κλάδου, δεν θα αντέξουν σε μια απεριόριστη επέκταση του ευρωπαϊκού τουρισμού·

⁽¹⁾ ΕΕ C 66 της 19.3.2003, σ. 14.

⁽²⁾ ΕΕ C 93 της 6.4.1999, σ. 36.

4. το Σχέδιο εφαρμογής που υιοθετήθηκε κατά την Παγκόσμια Διάσκεψη για την Αειφόρο Ανάπτυξη του Γιοχάνεσμπουργκ απαιτεί την επικέντρωση του ενδιαφέροντος στην ανάπτυξη του αειφόρου τουρισμού και υποδεικνύει μέτρα για την τροποποίηση των μη βιώσιμων προτύπων κατανάλωσης και παραγωγής·
5. ο τουρισμός αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο, με βάση τοπική· τα προβλήματα που σχετίζονται με την αειφορία ξεκινούν από τα παγκόσμια, που πρέπει να επιλυθούν σε παγκόσμιο επίπεδο, και φτάνουν στα τοπικά, που πρέπει να επιλυθούν επιτόπου. Ο τουρισμός, όμως, είναι πρώτα απ' όλα ένας κλάδος τοπικού και περιφερειακού χαρακτήρα. Τα μέτρα που σχετίζονται με τον τουρισμό πρέπει να καταρτίζονται και να εφαρμόζονται κατά κύριο λόγο σε τοπική κλίμακα, ώστε να είναι δυνατόν να ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες και περιορισμούς που παρουσιάζει ο κάθε τόπος·
6. το άρθρο 2 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ορίζει ότι η προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης των οικονομικών δραστηριοτήτων είναι μία από τις κοινοτικές αρμοδιότητες. Ο τουρισμός διαθέτει σημαντικό δυναμικό για να έχει συμβολή στην επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης, και, στο εδάφιο υ) της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της Συνθήκης, εξετάζονται κοινοτικές δράσεις υπό μορφήν μέτρων στον τομέα του τουρισμού, για την επίτευξη των στόχων που τίθενται στο άρθρο 2. Η αειφορία του τουρισμού πρέπει να προσαρμοστεί στους γενικούς προσανατολισμούς για την αειφόρο ανάπτυξη στην ΕΕ, οι οποίοι ορίζονται στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη·
7. από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, η βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού αποτέλεσε προτεραιότητα για τα κοινοτικά όργανα. Στην Ανακοίνωσή της «Προσέγγιση συνεργασίας για το μέλλον του ευρωπαϊκού τουρισμού», του Νοεμβρίου του 2001, η Επιτροπή πρότεινε την «Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των τουριστικών δραστηριοτήτων στην Ευρώπη με την κατάρτιση και την υλοποίηση μιας Ατζέντας 21»·
8. το ζήτημα αυτό έλαβε την πλήρη υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών·

υιοθέτησε, κατά την 54η σύνοδο ολομέλειάς της, της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 21ης Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Η Επιτροπή των Περιφερειών

αναγνωρίζει ότι είναι δύσκολο να παρουσιαστούν με συνθετικό τρόπο, σε ένα τέτοιο φύσως έγγραφο, οι προτεραιότητες και οι στρατηγικές για την αειφορία του ευρωπαϊκού τουρισμού, οι οποίες είναι τόσο σύνθετες όσο και η περιφερειακή τους διάρθρωση, τόσο διαφορετικές όσο και το φάσμα των προσφερόμενων προϊόντων, τόσο πολλές όσο και η πληθώρα των αιτημάτων που διατυπώνουν οι καταναλωτές και καλύπτουν ευρύ φάσμα λόγω των ιδιαιτεροτήτων των διοικητικών και επιχειρησιακών πρακτικών που αναπτύσσονται για τη διαμόρφωση των τουριστικών προορισμών·

αξιολογεί ιδιαίτερα θετικά την Ανακοίνωση της Επιτροπής, πέρα από κάθε παρατήρηση ή διαφωνία σχετικά με ορισμένες από τις προτάσεις της Ανακοίνωσης, δεδομένου ότι συνιστά την πρώτη αξιολογία σφαιρική τοποθέτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στις προκλήσεις της αειφορίας του τουρισμού·

παρότι υπάρχουν και άλλες τοποθετήσεις, εξίσου χρήσιμες για θέματα βιωσιμότητας, όπως το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (ΣΑΚΧ), φρονεί ότι η κυρίως αξία της υπό εξέταση ανακοίνωσης έγκειται στο γεγονός ότι προσφέρει μια εποπτική εικόνα των δράσεων που πρέπει να αναληφθούν, ειδικότερα εκ μέρους των περιφερειών και των προορισμών, για τη μετάβαση από τη θεωρία στην πράξη σε θέματα αειφορίας του τουρισμού·

επισημαίνει ότι η Επιτροπή διανοίγει νέες προοπτικές για τις περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις, ώστε να προσδιορίζουν την πολιτική για τον αειφόρο τουρισμό εντός ενός πλαισίου ισορροπίας των τριών πυλώνων της βιωσιμότητας και υποδεικνύει την από κοινού εργασία και τη διακυβέρνηση ως καθοριστικούς μεθοδολογικούς παράγοντες που θα ευνοήσουν την πρόοδο της τουριστικής βιομηχανίας και θα συνεισφέρουν στην υπέρβαση της έλλειψης συνοχής μεταξύ της πληθώρας των υφισταμένων πρακτικών·

εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Ανακοίνωση προτείνει, επίσης, δράσεις που θα πρέπει να αναπτύξουν οι ευρω-

παίοι πολίτες και τουρίστες, οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα και οι κοινωνικοί εταίροι, οι διεθνείς οργανώσεις και οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις και οι ομάδες της κοινωνίας των πολιτών.

1. Προκλήσεις και στόχοι του αειφόρου τουρισμού

Κύρια πρόκληση: αειφόρος δραστηριότητα και ανάπτυξη

1.1. φρονεί ότι, όχι μόνο μπορεί να υπάρχουν πρόσθετες και ιδιαίτερες προκλήσεις σε θέματα αειφορίας του τουρισμού σε συγκεκριμένες γεωγραφικές ζώνες, όπως η Μεσόγειος και οι Άλπεις, αλλά υπάρχουν και άλλες ζώνες που παρουσιάζουν επίσης τέτοιες προκλήσεις, όπως οι νησιωτικοί προορισμοί, οι εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες και οι αναπτυσσόμενες χώρες·

1.2. επικροτεί το γεγονός ότι η Επιτροπή θεωρεί τη βιώσιμη διαχείριση του λεγόμενου μαζικού τουρισμού ως ειδικό στόχο, ο οποίος αναμένεται να αντιπροσωπεύει την πλέον σημαντική προσφορά στη βιωσιμότητα του τουρισμού·

1.3. ο εν λόγω μαζικός τουρισμός επέφερε σημαντικό περιβαλλοντικό και κοινωνικό κόστος, καθώς και επιπτώσεις επί του τοπίου, σε πολλούς προορισμούς όπου αναπτύχθηκε. Ωστόσο, από ευρωπαϊκή οπτική γωνία, η επίπτωση επί της βιωσιμότητας μετριάστηκε χάρη στις επωφελείς κοινωνικές επιδράσεις που είχε για τους πολίτες των χωρών προέλευσης και προορισμού·

1.4. πολλοί από τους προορισμούς αυτούς στοχεύουν τώρα στην ανάσχεση της ποσοτικής αύξησης της προσφοράς τους και κατευθύνουν τις προσπάθειές τους στην ποιοτική αναβάθμιση, μέσω του επαναπροσανατολισμού των εγκαταστάσεων και των προϊόντων τους και της διαρκούς ανανέωσης, ενώ παράλληλα θέτουν όρια στην αύξηση και σχεδιάζουν νέες στρατηγικές για τον βιώσιμο προγραμματισμό και διαχείριση του τουρισμού·

1.5. φρονεί ότι ο νέος αυτός στόχος της εστίασης της εξέλιξης του τουρισμού σύμφωνα με κριτήρια βιωσιμότητας —ο οποίος, επιπλέον, ενθαρρύνει την ανάπτυξη βιώσιμων μορφών τουριστικής παραγωγής και κατανάλωσης, σε αντιδιαστολή προς την τουριστική ανάπτυξη που ανταποκρινόταν στα άμεσα και βραχυπρόθεσμα συμφέροντα της ζήτησης— έρχεται αντιμέτωπος με πλήθος δυσχερειών πολιτικής, οικονομικής και νομικής φύσεως, οι οποίες, πολύ συχνά, υπερβαίνουν το πεδίο των αρμοδιοτήτων του·

1.6. φρονεί, επίσης, ότι οι δυσχέρειες αυτές ενδέχεται να επιδεινωθούν στους προορισμούς εκείνους όπου ο τουρισμός αντιπροσωπεύει την κύρια πηγή πλούτου και οικονομικής δραστηριότητας·

1.7. εκτιμά, ακόμη, ότι οι δυσχέρειες αυτές ενδέχεται να αυξηθούν στις περιπτώσεις νήσων, ορεινών περιοχών και ευάλωτων ή απομακρυσμένων εδαφών, όπου οι επιπτώσεις της μη βιώσιμης ανάπτυξης πολλαπλασιάζονται λόγω της απομόνωσης·

1.8. πιστεύει ότι η αντίδραση των περιφερειακών και τοπικών δυνάμεων σε προκλήσεις της εμβέλειας αυτής, πρέπει να απολαύει της μέγιστης δυνατής συνεργασίας και συνδρομής εκ μέρους των εθνικών κυβερνήσεων και των ευρωπαϊκών θεσμών, που οφείλουν να είναι πρόθυμοι να ενεργοποιήσουν τους πλέον πρόσφορους νομικούς, οικονομικούς και πολιτικούς μηχανισμούς προκειμένου να αποτραπεί η αποτυχία των πρωτοβουλιών υπέρ του βιώσιμου τουρισμού που αναλαμβάνονται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

1.9. εκτιμά ότι έχει ιδιαίτερη σημασία η ορθή προσαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας που ρυθμίζει τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση της διαρκούς ανανέωσης των τουριστικών προορισμών, προκειμένου να ευνοηθεί η περιορισμένη και βιώσιμη ανάπτυξη καθώς και η ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού στις περιοχές που παρουσιάζουν μόνιμα φυσικά και γεωγραφικά μειονεκτήματα και όπου η τουριστική δραστηριότητα μπορεί να θέσει σε κίνδυνο ευαίσθητους φυσικούς πόρους μεγάλης αξίας.

Μια ισορροπημένη προσέγγιση ως προς τους τρεις πυλώνες της αειφορίας

1.10. επικροτεί το γεγονός ότι αναγνωρίζεται ρητά η σημασία του κοινού έργου όλων των ενδιαφερομένων φορέων και της χρηστής διαχείρισης·

1.11. κρίνει αναγκαίο να ενισχυθούν οι τοπικές και περιφερειακές τουριστικές αρχές χάρη στη διαδικασία αυτή και να καταστούν ικανές να συντονίζουν τη δράση τους με άλλες διοικήσεις και φορείς όλων των επιπέδων, καθιερώνοντας τις αναγκαίες συνεργείες μαζί τους και εφαρμόζοντας τις πρακτικές της χρηστής διαχείρισης, για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων·

1.12. κρίνει επίσης αναγκαίο όλες οι τομεακές διοικήσεις και πολιτικές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, οι οποίες έχουν σαφή επίδραση στη διαμόρφωση του αειφόρου τουρισμού, να διαθέτουν ένα νέο πλαίσιο ευκαιριών και νέα κίνητρα προκειμένου να συνεισφέρουν στη διαχείριση και στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη προτύπων αειφόρου τουρισμού·

1.13. πιστεύει ότι η τουριστική βιομηχανία, σε όλες τις ποικίλες μορφές της, και οι λοιποί σχετικοί φορείς πρέπει να συμμετέχουν, εξ' αρχής, στη διαμόρφωση της νέας τουριστικής πολιτικής για την αειφορία των προορισμών.

Αειφόρα πρότυπα κατανάλωσης

1.14. φρονεί ότι η Επιτροπή έχει σαφείς λόγους να επισημαίνει την εποχικότητα και τις μεταφορές ως δύο από τα κυριότερα προβλήματα του προτύπου της αειφόρου τουριστικής κατανάλωσης·

1.15. πιστεύει, όσον αφορά την εποχικότητα, ότι πρόκειται για πρόβλημα περιφερειακής φύσεως, παρότι το αντιμετωπίζουν πολλοί ευρωπαϊκοί προορισμοί και τουριστικά προϊόντα, που αναγκάζονται να προσαρμόζουν τις διαστάσεις και τη διαχείριση των προτύπων τους σύμφωνα με την παράμετρο αυτήν·

1.16. κρίνει ότι οποιαδήποτε πολιτική δράση, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, επικεντρώνεται στην πτυχή της εποχικότητας, θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικά μελετημένη, ώστε να μην προξενήσει στρεβλώσεις στην αγορά οι οποίες θα επηρεάσουν προορισμούς και προϊόντα το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των οποίων έγκειται στο ότι η τουριστική τους περίοδος δεν συμπίπτει με την συνήθη·

1.17. φρονεί, όσον αφορά τις μεταφορές, ότι το ζήτημα πρέπει να εξεταστεί από πολλαπλές οπτικές γωνίες, μεταξύ των οποίων θα περιλαμβάνονται: η αποδοτικότητα από άποψη κατανάλωσης και εκπομπών, η απουσία του πλούτου και των λοιπών δημιουργούμενων πλεονεκτημάτων από τα προαναφερόμενα, και οι δεσμεύσεις αειφορίας τις οποίες οφείλουν να προωθήσουν με τον στόχο αυτόν οι ευρωπαϊκοί προορισμοί και περιφέρειες, με βάση επίσης τα έγγραφα και πρωτόκολλα που έχουν υπογραφεί όπως το Πρωτόκολλο της Σύμβασης των Άλπεων και άλλα που έχουν προχωρήσει στο θέμα αυτό·

1.18. φρονεί, εντούτοις, ότι η εξέταση του θέματος από την άποψη της κατανάλωσης πρέπει να περιλαμβάνει και άλλες σχετικές παραμέτρους, ώστε να αποφευχθούν μονομερή ή αντιφατικά συμπεράσματα·

1.19. πιστεύει ότι, εάν υιοθετηθεί μια πιο σφαιρική θεώρηση, που θα περιλαμβάνει πτυχές που σχετίζονται:

- με την αύξηση των αειφόρων τουριστικών δαπανών,
- με την ενίσχυση της ικανότητας επιλογών και λήψεως αποφάσεων του αειφόρου τουρίστα,
- με την προστασία των δικαιωμάτων του αειφόρου τουρίστα,
- με τον τουρισμό ως παράγοντα συνοχής για την Ευρώπη,
- με τον τουρισμό ως παράγοντα ανακατανομής των εισοδημάτων,
- με τον τουρισμό ως καταλύτη για την ειρήνη,

θα καταστεί δυνατή η διεξαγωγή πληρέστερων αναλύσεων της αειφορίας από τη σκοπιά του προτύπου της τουριστικής κατανάλωσης·

1.20. δεν πιστεύει ότι είναι λίγοι οι τουρίστες που ενδιαφέρονται για την αειφορία. Αντίθετα, πιστεύει ότι οι ευρωπαίοι τουρίστες είναι κατά βάση πολίτες με πνεύμα αειφορίας, που επιζητούν αειφόρα προϊόντα· ωστόσο, η αντίληψη της έννοιας του βιώσιμου προϊόντος κυμαίνεται από τουρίστα σε τουρίστα· ως εκ τούτου, η προσφορά αειφόρων τουριστικών προϊόντων συνιστά πρόκληση για τους τουριστικούς προορισμούς και τις επιχειρήσεις τους. Πρέπει να παρασχεθεί στους προορισμούς η δυνατότητα ανάπτυξης αειφόρων τουριστικών προϊόντων, που θα προωθήσουν ιδιαίτερα τα αειφόρα χαρακτηριστικά τους και τις δεσμεύσεις αειφορίας και θα αυξήσουν τις ικανότητες επιλογής του τουρίστα που ενδιαφέρεται για την αειφορία·

1.21. πιστεύει ότι είναι απαραίτητο να καλλιεργηθούν καταλλήλως οι δεσμοί που συνδέουν την αειφορία και την ανταγωνιστικότητα. Οι δεσμοί αυτοί, παρότι ευαίσθητοι και αντιφατικοί έως σήμερα, συνιστούν την κατ' έσοχον ευκαιρία για την προώθηση του διαλόγου προς πιο αειφόρες θέσεις, ώστε να κερδηθούν περισσότεροι σύμμαχοι και συνεργοί για το στόχο αυτόν.

Αειφόρα μοντέλα παραγωγής

1.22. συγχαίρει την Επιτροπή για την εννοιολογική ανάπτυξη του σημείου που αναφέρεται στην αειφόρο ανάπτυξη των προορισμών·

1.23. κρίνει ότι πρόκειται για μια από τις πλέον αξιολογικές προσφορές ολόκληρης της Ανακοίνωσης·

1.24. εκλαμβάνει τις αναφορές

- στον Προορισμό ως ολοκληρωμένο τουριστικό προϊόν,
- στη σημασία δραστηριοτήτων που να συνδυάζουν δημόσια και ιδιωτικά συμφέροντα για την επίτευξη βιώσιμων μορφών παραγωγής,
- στις εύθραυστες και εξαρτημένες μονο-οικονομίες που δεν επωφελούνται από έμμεσες επιδράσεις,
- στις δίκαιες συνθήκες για τους επί τόπου προμηθευτές και στα κέρδη που επανεπενδύονται υπέρ των προορισμών,

ως στοιχεία που δικαιολογούν τις δράσεις και τις πολιτικές για τη διαμόρφωση των περιφερειακών τουριστικών προτύπων σύμφωνα με τις δυνατότητες της αγοράς και με τα συμφέροντα βιωσιμότητας των προορισμών και περιφερειών·

1.25. υποδέχεται τις αναφορές

- στο πολιτισμικό και παραδοσιακό τοπίο,
- στους πατροπαράδοτους πόρους, τις υποδομές, τη φιλοξενία και τις εγκαταστάσεις ως βασικούς πόρους των τουριστικών προορισμών,
- στην ορθολογική αξιοποίηση της εδαφικής έκτασης,
- στην τοπική πολιτισμική ταυτότητα και στις ανάγκες των μόνιμων κατοίκων του τόπου,

ως έκφραση της ανάγκης σύνδεσης της τουριστικής πολιτικής σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο με τις λοιπές τομεακές πολιτικές, μέσα από τρόπους άσκησης της χρηστής διαχείρισης·

1.26. αντιμετωπίζει ευνοϊκά την αναφορά στην ανάγκη να γίνεται σεβαστή η δυναμικότητα υποδοχής των περιοχών με φυσικό και πολιτιστικό πλούτο, καθώς και στη σημασία να ενταχθούν οι μελέτες σχετικά με τη δυναμικότητα υποδοχής σε ένα γενικότερο πλαίσιο σχεδιασμού προτύπων αιφόρου τουρισμού σε περιφερειακή και τοπική κλίμακα·

1.27. αντιμετωπίζει τις αναφορές στη δευτερεύουσα διαμονή, στη διαμονή ατόμων τρίτης ηλικίας και στις ημερήσιες επισκέψεις ως απόδειξη της σημασίας που έχει το να αναλυθούν κατάλληλα τα φαινόμενα που συνδέονται με τον τουρισμό και να μελετηθούν οι θετικές και αρνητικές επιδράσεις τους, και τούτο πριν από την ανάπτυξη πολιτικών και ρυθμιστικών δράσεων.

2. Η παρούσα κατάσταση

Πολλές πρωτοβουλίες

2.1. φρονεί ότι ένα από τα πλέον ενδιαφέροντα συμπεράσματα του ΣΑΚΧ (Σχεδίου Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου) συνίσταται στην έκκληση προς τις τομεακές βιομηχανίες και διοικήσεις, μεταξύ άλλων στο χώρο του τουρισμού, να αναλάβουν τις ευθύνες τους για τον σχετικό προβληματισμό και σχεδιασμό του κοινοτικού χώρου. Πρόκειται για ένα από τα κυριότερα έγγραφα που διακηρύσσουν την τομεακή ικανότητα του τουρισμού, και άλλων κλάδων, για παρέμβαση επί της χωροταξίας, και που ζητά την ενίσχυση της ικανότητάς του για την προσφορά νέας γνώσης και μεθοδολογίας, η οποία θα αυξήσει την ικανότητα λήψης αποφάσεων του αιφόρου τουρίστα και θα ενισχύσει τη θέση των πλέον βιώσιμων προϊόντων και εκείνων που συνεπάγονται ένα διαρκές μέλημα για την εστίαση των περιφερειακών πολιτικών στις επιταγές βιωσιμότητας των κοινοτήτων των μόνιμων κατοίκων, ως προς τις τρεις πτυχές της: οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική.

Αργή πρόοδος

2.2. συμφωνεί με την αναγνώριση της βραδύτητας της πρόόδου σε θέματα αιφορίας της τουριστικής δραστηριότητας, η οποία καθιστά αναγκαία τη διαδικασία αυτή για τη διαμόρφωση βασικών προσανατολισμών προκειμένου να στραφούν οι τάσεις προς στόχους βιωσιμότητας·

2.3. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη λύση που προτείνει η Επιτροπή, δεδομένου ότι στηρίζει τη διαδικασία στην οικοδόμηση μιας ευρωπαϊκής τουριστικής πολιτικής από τη βάση προς την κορυφή, η οποία παραπέμπει σαφώς στην αρχή της επικουρικότητας και αποδίδει ευθύνες στους προορισμούς για την πρόοδο ως προς τη βιώσιμη ανάπτυξή τους·

2.4. συμφωνεί με την Επιτροπή όσον αφορά την αναγνώριση του ρόλου των ΜΜΕ και των προορισμών ως καθοριστικού παράγοντα για την επιτυχία των πρωτοβουλιών αιφορίας.

3. Αντιμετώπιση των προκλήσεων: οι επιλογές πολιτικής

3.1. Συμφωνεί με τη θεώρηση της Επιτροπής, η οποία επικεντρώνει τις δράσεις στα ακόλουθα στοιχεία:

- στην αποτελεσματική υλοποίηση των υφισταμένων πρωτοβουλιών,
- στις κοινοτικές δραστηριότητες που αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση της επίδρασης των κοινοτικών πολιτικών και μέτρων,
- στις δραστηριότητες που στηρίζονται στον προσδιορισμό συμπληρωματικών μέτρων.

Θα επιθυμούσε, εντούτοις, να αναπτύσσονταν περισσότερο οι έννοιες αυτές.

4. Υλοποίηση της αιφορίας του τουρισμού: βασικές κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής κοινοτικής προσέγγισης

Η γενική αρχή μελλοντικής δράσης

4.1. συμφωνεί με την ανάλυση της Επιτροπής όπου επισημαίνεται η ανάγκη συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων μερών, σε όλα τα επίπεδα, από το τοπικό έως το παγκόσμιο·

4.2. εκφράζει την ανησυχία της σχετικά με την ιδέα της Επιτροπής να ρυθμίζονται σε επίπεδο πάνω από το τοπικό και το περιφερειακό τα ζητήματα που αφορούν την εποχική συγκέντρωση των αιφόρων τουριστικών ταξιδιών·

4.3. φρονεί ότι η δημιουργία κινήτρων προς συγκεκριμένη τουριστική ζήτηση εκ μέρους του ανώτερου επιπέδου, ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των προορισμών που δεν θα επωφελούνται, πέρα από τους εξωκοινοτικούς, γεγονός που θα συνιστούσε στρέβλωση της αγοράς·

4.4. πιστεύει ότι η Επιτροπή ορθά παραλληλίζει την αναγκαία πολιτική, επιχειρηματική και κοινωνική δράση που αποσκοπεί στο να γίνει πράξη η αιφορία του τουρισμού, με τη διαμόρφωση ιδιαίτερων ή τομεακών μορφών της Ατζέντας 21. Με άλλα λόγια, και όσον αφορά τις περιφερειακές πολιτικές: η επανεξέταση των τουριστικών πολιτικών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο σύμφωνα με κριτήρια αιφορίας, των οποίων η αιτιολόγηση, οι στόχοι και η μεθοδολογία προτείνονται στην Ανακοίνωση, αντιπροσωπεύει μια εξαιρετική ευκαιρία για τον απαγκλωβισμό των διαδικασιών της Ατζέντας 21, που προς το παρόν, σε πολλές ευρωπαϊκές περιφέρειες και τουριστικούς προορισμούς, έχουν περιέλθει σε δεύτερη μοίρα και ατονούν από διοικητική, πολιτική, επιχειρηματική και κοινωνική άποψη·

4.5. φρονεί ότι, με τη δημιουργία τοπικών πλαισίων δράσης για την ανάπτυξη ενός αειφόρου τουρισμού, τα οποία, στη συνέχεια, θα συνδέονται με πλαίσια δράσης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, θα διανοιχθούν νέες ευκαιρίες για τις περιφερειακές διοικήσεις, ιδιαίτερα για τις τουριστικές περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις που θα αναγκαστούν να ενισχύσουν τη δυναμικότητά τους προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις, αλλά και για το σύνολο των περιφερειακών διοικήσεων και πολιτικών που έχουν σαφή επίδραση επί της αειφορίας του τουρισμού από άποψη περιβάλλοντος, χωροταξίας, απασχόλησης, γεωργίας, πολιτισμού και κληρονομιάς, κατάρτισης κ.λπ., οι οποίες, χάρη στη σύνδεσή τους με την αειφορία του τουρισμού, θα αποκτήσουν ένα νέο πλαίσιο για τη διαμόρφωση των δράσεών τους·

4.6. συμφωνεί ότι η ενημέρωση αποτελεί καθοριστικό ζήτημα για την αειφόρο ανάπτυξη του τουρισμού. Ο τουρισμός συνιστά δραστηριότητα που εκτυλίσσεται σε περιβάλλον έλλειψης διαφάνειας και πληροφόρησης, γεγονός που έχει καταγγεληθεί. Οι βιομηχανίες και οι προορισμοί θα μπορέσουν να λάβουν την κατάλληλη θέση ως προς τις στρατηγικές αειφορίας, μόνον εάν διαθέτουν την απαραίτητη πληροφόρηση για τις δραστηριότητές τους. Ένα μεγάλο μέρος της πληροφόρησης αυτής μπορεί να παραχθεί και να συλλεχθεί αποκλειστικά στους προορισμούς·

4.7. ζητά από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να προωθήσουν και να υποστηρίξουν δίκτυα προορισμών που θα μπορούν να παράγουν και να ανταλλάσσουν πληροφορίες·

4.8. πιστεύει ότι υπάρχουν άλλοι είδους σημαντικές τουριστικές πληροφορίες που διαφεύγουν των ικανοτήτων των προορισμών ή των δικτύων προορισμών και ότι, ως προς το σημείο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο, τον οποίο αδυνατούν να αναλάβουν οι περιφέρειες και τα κράτη μέλη.

Τι προτίθεται να πράξει η Επιτροπή

4.9. αξιολογεί θετικά τις διαδικασίες Εκτίμησης Επιπτώσεων που έχει θέσει σε εφαρμογή η Επιτροπή, ειδικότερα για τουριστικά θέματα, και πιστεύει ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (βιομηχανία, διοικήσεις, κοινωνία των πολιτών κ.λπ.) θα συμμετέχουν εξ αρχής στη διαδικασία κατάρτισης των δεικτών και ότι οι δείκτες αυτοί θα παραμείνουν απλοί και εύχρηστοι, ώστε ο καθένας να μπορεί να τους κατανοεί και να συνεχίζει να συμβάλλει στην ανάπτυξή τους·

4.10. υποστηρίζει το στόχο της Επιτροπής για κατάρτιση και εφαρμογή εσωτερικού προγράμματος για την αύξηση της επίδρασης των διαφόρων κοινοτικών πολιτικών·

4.11. πιστεύει ότι οι δείκτες αειφορίας του τουρισμού, πέρα από στόχος «για την αποτίμηση της αειφόρου ανάπτυξης του τουρισμού», είναι σημαντικοί ως καταλύτες των διαδικασιών αειφορίας. Και τούτο προϋποθέτει ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (βιομηχανία, διοικήσεις, κοινωνία των πολιτών κ.λπ.) θα συμμετέχουν εξ αρχής στη διαδικασία κατάρτισης των δεικτών και ότι οι δείκτες αυτοί θα παραμείνουν απλοί και εύχρηστοι, ώστε ο καθένας να μπορεί να τους κατανοεί και να συνεχίζει να συμβάλλει στην ανάπτυξή τους·

4.12. φρονεί ότι η προσπάθεια αποτίμησης της αειφορίας σημαίνει πρόοδο ως προς την αειφορία, χάρη στο έργο που καταβάλλουν οι φορείς για να κατανοήσουν την επίδραση του τουρισμού, να εξεύρουν εναλλακτικές προτάσεις και να αναπτύξουν το κοινωνικό κεφάλαιο που συνεπάγεται·

4.13. υποστηρίζει τη σύναψη συμφωνίας συνεργασίας με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (ΠΟΤ)·

4.14. χαιρετίζει τη σύσταση, εκ μέρους της Επιτροπής, Ομάδας για την Αειφορία του Τουρισμού, η οποία θα αποτελείται από εκπροσώπους των εθνικών αρχών, των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των τουριστικών επιχειρήσεων, των συνδικάτων και της κοινωνίας των πολιτών·

4.15. πιστεύει ότι, εφόσον η ΕΤΠ είναι ο φορέας της Ένωσης που εκπροσωπεί τις ευρωπαϊκές περιφερειακές και τοπικές αρχές,

είναι και ο καταλληλότερος φορέας για να ορίζει τα μέλη που θα εκπροσωπούν τις εν λόγω αρχές στους κόλπους της Ομάδας αυτής, σε συνεργασία με τις πανευρωπαϊκές ενώσεις περιφερειακών και τοπικών αρχών·

4.16. προτείνει, για την καλύτερη λειτουργία της ομάδας, να επιλέγονται ανά γεωγραφικές περιφερειακές ομάδες οι εκπρόσωποί τους και να αντικατοπτρίζουν ολόκληρο το φάσμα των τουριστικών προορισμών·

4.17. προτείνει να υποστηρίξει η Eurostat το έργο της Ομάδας για την Αειφορία του Τουρισμού, προκειμένου να θεσπιστούν οι δείκτες αειφορίας του τουρισμού σε ευρωπαϊκή κλίμακα και να προωθηθούν σε περιφερειακή και τοπική κλίμακα, πράγμα που μπορεί να αποτελέσει σημαντικό ποιοτικό άλμα προς την κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης του τουρισμού·

4.18. συμφωνεί με την Επιτροπή ως προς το ότι η εποχικότητα και οι μεταφορές είναι δύο σημαντικά προβλήματα που σχετίζονται με τις αειφόρους επιλογές των καταναλωτών και ότι απαιτείται η τακτική συνεδρίαση μιας «ομάδας εμπειρογνομώνων», υπενθυμίζει όμως ότι στους προβληματισμούς τους πρέπει να περιλαμβάνονται σφαιρικές αναλύσεις που θα καλύπτουν και τις λοιπές σημαντικές παραμέτρους, ώστε να μην καταλήγουν σε μονομερή και αντιφατικά συμπεράσματα·

4.19. φρονεί ότι, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να επιδεικνύεται η μεγαλύτερη δυνατή σύνεση κατά τον προσδιορισμό των ενδεχόμενων εκστρατειών ευαισθητοποίησης, ιδιαίτερα αυτών που απευθύνονται στους καταναλωτές, προκειμένου να αποφευχθούν οι εντάσεις μεταξύ των διαφόρων προορισμών και προϊόντων, για το λόγο δε αυτόν θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο γενικές. Εξάλλου, μπορεί όντως να είναι σημαντικό να διατεθούν τα κατάλληλα μέσα προκειμένου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές των διαφόρων τουριστικών προορισμών να αφομοιώσουν και κατανοήσουν τους προσανατολισμούς της Ανακοίνωσης της Επιτροπής και να συμπαράταχθούν με τις πρωτοβουλίες για την εφαρμογή τους στην πράξη·

4.20. από την άλλη πλευρά, πιστεύει όντως ότι ο τουρίστας πρέπει να γνωρίζει ότι έχει δικαίωμα στην αειφόρο τουριστική κατανάλωση, όπως προβλέπει, εξάλλου, ο Ευρωπαϊκός Χάρτης των Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων του Τουρίστα, και επομένως αποτελεί μια καλή ιδέα να παρασχεθεί βοήθεια στη βιομηχανία και στους προορισμούς για να προσαρμόσουν τα προϊόντα τους προς τα αειφόρα πρότυπα που επίζητούν οι ευρωπαίοι τουρίστες και οι διεθνείς τουρίστες που μας επισκέπτονται·

4.21. συμφωνεί με την Επιτροπή ως προς την αξιολόγηση των ευκαιριών που προσφέρει η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) ως πρωτοβουλία για την προώθηση της ανάπτυξης και υιοθέτησης ορθών πρακτικών για την αειφόρο παραγωγή·

4.22. επικροτεί την πρόταση, εκ μέρους της Επιτροπής, δραστηριοτήτων για την προώθηση πρωτοβουλιών των τουριστικών προορισμών στους ακόλουθους τομείς:

- γενικευμένη χρήση της τοπικής Ατζέντας 21 στους ευρωπαϊκούς τουριστικούς προορισμούς,
- ανάπτυξη τοπικά προσαρμόσιμων τεχνικών για τη διαχείριση της δυναμικότητας υποδοχής,
- ανταλλαγές και αμοιβαία ενημέρωση μεταξύ των τουριστικών προορισμών,
- προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή,
- ανάπτυξη και διάδοση ορθών πρακτικών,
- αξιοποίηση και χρήση των τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών·

4.23. ευελπιστεί ότι η Επιτροπή θα διαθέτει τα αναγκαία προς τούτο μέσα και ότι θα λάβει μέτρα ώστε οι στόχοι αυτοί να περιληφθούν στα υφιστάμενα κονδύλια των κοινοτικών ενισχύσεων, για παράδειγμα με ενίσχυση της πρωτοβουλίας INTERREG 3 — η οποία μπορεί, ειδικότερα, να προσφέρει χρηματοδοτική υποστήριξη σε δίκτυα τουριστικών προορισμών— ή άλλων πρωτοβουλιών που θα κριθούν κατάλληλες για το σκοπό αυτόν·

4.24. επισημαίνει τη σημασία των θεματικών συνεδριάσεων για τον τουρισμό, στις οποίες πρέπει να συμμετέχουν οι τοπικές και περιφερειακές διοικήσεις, οι εκπροσωπητικές τους οργανώσεις και οι σχετικοί φορείς, προκειμένου να διαδώσουν, να εξηγήσουν και να εντάξουν τις περιφέρειες, τη βιομηχανία και τα στοιχεία της κοινωνίας των πολιτών εντός των στόχων, των μεθοδολογιών και των επιτεύξεων των βασικών προσανατολισμών για την αειφορία του ευρωπαϊκού τουρισμού·

4.25. φρονεί ότι, μεταξύ των δράσεων που θα αναπτύξει η Επιτροπή για να συμμετάσχει στις δραστηριότητες που θα ενισχύσουν τη δυναμικότητα των προορισμών, λόγω της σημασίας του τουρισμού για τις περιοχές και της χωροταξικής του φύσεως, θα πρέπει να περιληφθεί και η ανταγωνιστικότητα, οπότε και η εστίαση θα πρέπει να είναι τριπολική: ανταγωνιστικότητα, ποιότητα, αειφορία.

Τι μπορούν να κάνουν οι λοιποί ενδιαφερόμενοι φορείς

Ευρωπαίοι πολίτες και τουρίστες

4.26. φρονεί ότι ο ευρωπαίος τουρίστας πρέπει να είναι καλά ενημερωμένος σχετικά με το Χάρτη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αειφόρου τουρίστα·

4.27. απευθύνει έκκληση προς τους προορισμούς να καταστούν ικανοί να προασπίζονται τα συμφέροντα και τα δικαιώματα του αειφόρου τουρίστα και να θεσπίσουν συστήματα για τη σφυσγόμετρη των απόψεων του αειφόρου τουρίστα·

4.28. συνιστά να προωθήσουν ιδιαίτερα οι προορισμοί τις προϋποθέσεις και τις δεσμεύσεις τους υπέρ της αειφορίας·

4.29. προτείνει οι παραπάνω παράγραφοι να περιληφθούν ρητά στις μεθοδολογίες εφαρμογής των διαδικασιών της Ατζέντας 21 ή στα τουριστικά σχέδια αειφόρου ανάπτυξης.

Ιδιωτικές εταιρείες και κοινωνικοί εταίροι

4.30. προσυπογράφει το σύνολο των όσων περιλαμβάνονται στο σημείο αυτό της Ανακοίνωσης·

4.31. φρονεί ότι απαιτείται να ενισχυθεί η διασύνδεση του κλάδου των ΜΜΕ, η κατάρτιση των διαχειριστών και των εργαζομένων τους, να διευκολυνθεί η συμμετοχή του στη λήψη αποφάσεων και η πρόσβαση στην καθιέρωση συστημάτων ποιότητας·

4.32. προτείνει να περιληφθούν ειδικώς οι στόχοι αυτοί στο πλαίσιο της κοινοτικής δράσης.

Ευρωπαϊκοί τουριστικοί προορισμοί και δημόσιες αρχές

4.33. προσυπογράφει στο σύνολό τους όσα περιλαμβάνονται στο σημείο αυτό της Ανακοίνωσης και συγχαίρει την Επιτροπή για την ανάπτυξη της·

4.34. φρονεί ότι οι περιφερειακές και τοπικές τουριστικές αρχές διαθέτουν μια εξαιρετική ευκαιρία για να αποκτήσουν την ικανότητα και να εμπλακούν ενεργά στην ανάπτυξη του αειφόρου τουρισμού, καθιερώνοντας τις κατάλληλες συνέργειες και συντονισμούς με τις λοιπές διοικήσεις, σύμφωνα με τα οργανωτικά σχήματα της κάθε περιφέρειας, για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων·

4.35. εκτιμά επίσης ότι το σύνολο των εμπλεκόμενων τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων διαθέτουν σαφείς επιλογές για να εντάξουν την πτυχή της τουριστικής αειφορίας στις δράσεις και τους στόχους τους·

4.36. εκφράζει την ικανοποίησή της για την αναφορά της Επιτροπής στις τριμερείς συμφωνίες, ως μέσον συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων διοικήσεων. Ο τουρισμός μπορεί, πράγματι, να αποτελέσει ένα από τα πεδία εφαρμογής των τριμερών συμφωνιών·

4.37. πιστεύει ότι η Επιτροπή πρέπει να διεξαγάγει μελέτη αποτελεσματικότητας ούτως ώστε η ενίσχυση του ισχύοντος πλαισίου δράσης της υπέρ της αειφορίας του ευρωπαϊκού τουρισμού να μην «χαθεί» ανάμεσα σε ασύνδετες δράσεις σε επίπεδο προορισμών, ενώ παράλληλα θα πρέπει να διατηρηθεί η ποικιλία των ταχθέντων στόχων.

Διεθνείς οργανισμοί και εθνικές κυβερνήσεις

4.38. προσυπογράφει στο σύνολό τους όσα περιλαμβάνονται στο σημείο αυτό της Ανακοίνωσης.

Ομάδες της κοινωνίας των πολιτών

4.39. προσυπογράφει στο σύνολό τους όσα περιλαμβάνονται στο σημείο αυτό, υπενθυμίζει όμως ότι η συμμετοχή των ομάδων αυτών και ολόκληρου του τριτογενή τομέα, είναι δυνατή μόνον εάν τους εξασφαλιστεί επί της ουσίας η ικανότητα να συμμετέχουν σε διαδικασίες, πράγμα που προϋποθέτει την πλήρη, λεπτομερή και προσπελάσιμη πληροφόρηση και, ως εκ τούτου, θα καταστεί αναγκαία η ανάπτυξη ειδικών δράσεων προς το σκοπό αυτόν.

5. Συμπεράσματα

5.1. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόθεση της Επιτροπής να ενημερώσει το Συμβούλιο και τα λοιπά κοινοτικά όργανα σχετικά με τις προόδους που θα έχει σημειώσει η εφαρμογή, και να προετοιμάσει την εφαρμογή μιας Ατζέντας 21 για τον ευρωπαϊκό τουρισμό. Φρονεί, όμως, ότι η λεπτομερής προετοιμασία της εν λόγω Ατζέντας 21 για τον ευρωπαϊκό τουρισμό θα πρέπει να ολοκληρωθεί, το αργότερο, εντός του 2005·

5.2. ζητά να είναι η ΕΤΠ ένα από τα κοινοτικά όργανα που θα ενημερωθούν.

Βρυξέλλες, 21 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών

- για την Ανακοίνωση σχετικά με τους φραγμούς για την επίτευξη ευρείας πρόσβασης σε νέες υπηρεσίες και εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας μέσω ανοικτών πλατφορμών ψηφιακής τηλεόρασης και κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς και
- την Ανακοίνωση σχετικά με τη μετάβαση από τις αναλογικές στις ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (από την ψηφιακή «μετάβαση» στην «κατάργηση» της αναλογικής μετάδοσης)

(2004/C 121/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη τις ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με: τους φραγμούς για την επίτευξη ευρείας πρόσβασης σε νέες υπηρεσίες και εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας μέσω ανοικτών πλατφορμών ψηφιακής τηλεόρασης και κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς (COM(2003) 410 τελικό) και τη μετάβαση από τις αναλογικές στις ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (από την ψηφιακή «μετάβαση» στην «κατάργηση» της αναλογικής μετάδοσης) (COM(2003) 541 τελικό).

έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής της 9ης Ιουλίου 2003 να ζητήσει σχετική γνωμοδότηση σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 265 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 19ης Ιουνίου 2003 να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτισμός και εκπαίδευση» την επεξεργασία της σχετικής γνωμοδότησης.

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης του Μαρτίου 2002.

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης του Ιουνίου 2002.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, σχετικά με την «Έκθεση συγκριτικής αξιολόγησης του Σχεδίου Δράσης eEUROPE» και την «eEUROPE 2005: Κοινωνία της πληροφορίας για όλους» (CdR 136/2002 fin) ⁽¹⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, σχετικά με την «Έγκριση πολυετούς προγράμματος (2004-2006) για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) στα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης (πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης)» (CdR 73/2003 fin) ⁽²⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, σχετικά με την «Δεύτερη φάση του πολυετούς προγράμματος δράσης για την προώθηση της ασφαλέστερης χρήσης του Διαδικτύου (Ίντερνετ) μέσω της καταπολέμησης του παράνομου και βλαβερού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα» (CdR 140/2002 fin) ⁽³⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, σχετικά με την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση πολυετούς προγράμματος (2003-2005) για την παρακολούθηση του σχεδίου δράσης eEurope, τη διάδοση ορθής πρακτικής και τη βελτίωση της ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών (MODINIS)» (CdR 252/2002 fin) ⁽⁴⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, σχετικά με την «eEurope 2002 (Ηλεκτρονική Ευρώπη 2002): Προσβασιμότητα στις δημόσιες ιστοθέσεις και στο περιεχόμενό τους» (CdR 397/2001 fin) ⁽⁵⁾.

έχοντας υπόψη τη σχετική γνωμοδότησή της (CdR 308/2003 rev 2) που υιοθετήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2004 από την επιτροπή «πολιτισμός και παιδεία» (εισηγητής: ο κ. Luigi Sergio RICCA, δήμαρχος του Bollengo, ΙΤ/PSE),

⁽¹⁾ EE C 128 της 29.5.2003, σ. 5.

⁽²⁾ EE C 244 της 10.10.2003, σ. 42.

⁽³⁾ EE C 73 της 26.3.2003, σ. 34.

⁽⁴⁾ EE C 128 της 29.5.2003, σ. 19.

⁽⁵⁾ EE C 278 της 14.11.2002, σ. 24.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης τον Μάρτιο του 2002, αναγνώρισε ότι η ψηφιακή τηλεόραση και οι κινητές επικοινωνίες τρίτης γενιάς (3G) πρόκειται να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στην παροχή ευρύτατης πρόσβασης σε διαλογικές υπηρεσίες, διατύπωσε δε την ευχή να προωθήσουν τα κράτη μέλη τη χρησιμοποίηση ανοικτών προτύπων ώστε να παρέχεται στους πολίτες ελευθερία επιλογής όσον αφορά την πρόσβαση σε εφαρμογές και υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας και κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει ανάλυση των εμποδίων που περιορίζουν ως τώρα την ευρεία πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες και εφαρμογές·
2. το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης, τον Ιούνιο του 2002, με την υιοθέτηση του σχεδίου δράσης «eEurope 2005» αναγνωρίζει ότι για την επίτευξη του στόχου της Λισαβώνας να καταστεί η Ένωση η ανταγωνιστικότερη οικονομία της γνώσης στον κόσμο είναι σημαντική μια κοινωνία της πληροφορίας στην οποία να έχουν πρόσβαση όλοι·
3. είναι σημαντικό, κατά τα επόμενα χρόνια, να γενικευθεί η πρόσβαση όλων των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, σε νέες υπηρεσίες και εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας·

κατά την 54η σύνοδο ολομέλειάς της, της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίασης της 21ης Απριλίου) υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρωτοβουλία της Επιτροπής, που συγκέντρωσε όλες τις αιτήσεις που της υποβλήθηκαν προκειμένου να συντάξει έκθεση σχετικά με τα εμπόδια που παρεμβάλλονται όσον αφορά την πρόσβαση σε νέες υπηρεσίες και εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας μέσω ανοικτών πλατφορμών για την ψηφιακή τηλεόραση και τις κινητές επικοινωνίες τρίτης γενιάς καθώς και για την ευρεία διαβούλευση με το κοινό που έχει ξεκινήσει για το θέμα αυτό·

1.2. συμφωνεί με το όραμα του μέλλοντος η «κοινωνία της πληροφορίας για όλους» σύμφωνα με το οποίο, αργά ή γρήγορα, κάθε πολίτης θα συνδέεται τακτικά με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες και θα τις χρησιμοποιεί πλήρως·

1.3. επικροτεί την επιλογή της Επιτροπής να εστιάσει την ανακοίνωσή της στις πλατφόρμες διανομής υπηρεσιών, δηλ. στα μέσα διανομής υπηρεσιών, παρά να επικεντρωθεί στην ποικιλία των υπηρεσιών αυτών·

1.4. συμφωνεί με το γεγονός ότι οι σημερινές υποδομές επικοινωνιών χαρακτηρίζονται από έναν αριθμό απομονωμένων σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό «νησίδων συνδετικότητας» και ότι παρατηρείται μία τάση αύξησης της διαλειτουργικότητας μεταξύ των «νησίδων» αυτών. Η εξέλιξη αυτή έχει εν μέρει τεχνολογικό χαρακτήρα: η ψηφιοποίηση των υφιστάμενων δικτύων διευκολύνει σημαντικά στη διαλειτουργικότητά τους·

1.5. συμμερίζεται την άποψη ότι η πορεία προς τη διαλειτουργικότητα εν μέρει καθοδηγείται από την αγορά (οι χρήστες επιθυμούν να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες που προσφέρονται από διάφορους φορείς παροχής υπηρεσιών από διαφορετικές συσκευές και τοποθεσίες και σε διαφορετικές συνθήκες) και εν μέρει έχει κανονιστικό χαρακτήρα (στόχος του νέου κοινοτικού κανονιστικού πλαισίου είναι η δημιουργία ισότιμων συνθηκών με τεχνολογικά ουδέτερη ρύθμιση ώστε να ενθαρρυνθεί η δημιουργία ανταγωνιστικού πολυπλατφορμικού περιβάλλοντος)·

1.6. συμφωνεί με τα οφέλη που παρέχει η μετάβαση προς την ψηφιακή τεχνολογία, με τη δυνατότητα επεξεργασίας και συμπίεσης των ψηφιακών δεδομένων ούτως ώστε να καθίσταται πολύ αποδοτι-

κότερη η χρήση χωρητικότητας δικτύου από ό,τι στην περίπτωση των αναλογικών σημάτων·

1.7. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι σήμερα οι προσωπικοί υπολογιστές αποτελούν το πιο διαδεδομένο μέσο πρόσβασης στις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας και ότι οι τηλεοπτικοί ψηφιακοί δέκτες και τα κινητά τηλέφωνα έρχονται σε δεύτερη θέση σε σχέση με τους ΠΥ, ενώ εμφανίζονται μηχανισμοί διανομής υπηρεσιών που εντάσσονται σε περισσότερες κατηγορίες·

1.8. υπενθυμίζει ότι οι τηλεοπτικές δραστηριότητες, καθώς και οι ραδιοφωνικές δραστηριότητες δεν θεωρούνται προς το παρόν υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, υπό την έννοια της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ, γιατί δεν παρέχονται κατόπιν προσωπικής επιλογής του αποδέκτη και ότι η ψηφιακή τηλεόραση δεν είναι απαραίτητως ισοδύναμη με τη διαδραστική τηλεόραση·

1.9. υπενθυμίζει συνεπώς ότι η μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση είναι μία πολύπλοκη διαδικασία με κοινωνικοοικονομικές συνέπειες που υπερβαίνουν κατά πολύ την απλή τεχνολογική μετάβαση. Λαμβανομένου υπόψη του ρόλου της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου στις σύγχρονες κοινωνίες, ο σχετικός αντίκτυπος δεν είναι μόνο οικονομικός, αλλά και κοινωνικός και πολιτικός·

1.10. στηρίζει την επιλογή της Επιτροπής να επικεντρώσει την προσοχή της στην ανάπτυξη της διαλειτουργικότητας και, στο πλαίσιο αυτό, να ευνοήσει τις «ανοικτές πλατφόρμες», και να τις συνδέσει με μεγαλύτερη ελευθερία επιλογής των πολιτών όσον αφορά τις εφαρμογές και τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας·

1.11. λαμβάνει γνώση της εξέλιξης των κινητών τηλεπικοινωνιών από απλή παροχή υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας με την προσθήκη των υπηρεσιών σύντομων μηνυμάτων (SMS), σε παροχή κινητών υπηρεσιών δεδομένων και πολυμέσων. Ωστόσο υπάρχει μία σειρά εμποδίων στις κινητές επικοινωνίες τρίτης γενιάς που συνοψίζονται ως εξής:

- α) υψηλό κόστος για την κατασκευή των υποδομών·
- β) σοβαρά και χρόνια τεχνικά προβλήματα·
- γ) έλλειψη έγκυρων υπηρεσιών·
- δ) έλλειψη «ζήτησης» για τις υπηρεσίες τρίτης γενιάς (3G).

1.12. λαμβάνει επίσης γνώση ότι το συνολικό πλαίσιο που απορρέει από την εξέταση του θέματος είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο και σπονδυλωτό και καμιά ανάλυση δεν μπορεί να θεωρηθεί οριστική: εκτιμά συνεπώς την προσέγγιση που τείνει προς την προώθηση συνθηκών ανταγωνισμού τεχνολογικής ουδετερότητας και η οποία προσανατολίζεται στην εξέταση και άλλων παραγόντων, πέρα από τις ανοικτές πλατφόρμες τρίτης γενιάς και την ψηφιακή τηλεόραση, που αφορούν κυρίως τους καταναλωτές, για τα εμπόδια που ζημιώνουν την πρόσβαση στις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. συνιστά, κατά την υποστήριξη της πρόσβασης στις νέες εφαρμογές και υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας και της μετάβασης από την αναλογική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση στην ψηφιακή μετάδοση (από την ψηφιακή «μετάβαση» στην «κατάργηση» της αναλογικής μετάδοσης), να λαμβάνονται πρωτίστως υπόψη τα συμφέροντα των πολιτών καταναλωτών προκειμένου να αποφευχθούν κοινωνικές αρνητικές συνέπειες, επειδή ο ρόλος του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης στη σύγχρονη κοινωνία μπορεί να έχει συνέπειες όχι μόνο οικονομικές αλλά και κοινωνικές ή πολιτικές·

2.2. εκτιμά σημαντικό το στόχο η ευρωπαϊκή κοινωνία της πληροφορίας να αναπτυχθεί ισότιμα τόσο σε κοινωνικό, πολιτιστικό, γλωσσικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο και να διασφαλιστεί σε όλους τους πολίτες η δυνατότητα άντλησης οφέλους από αυτήν προκειμένου να αποφευχθούν νέες μορφές αποκλεισμού·

2.3. ζητά συνεπώς να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ούτως ώστε:

- α) η μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση να μην στερήσει από πολλές οικογένειες τις ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες (σήμερα, η ψηφιακή τηλεόραση μεταδίδεται κυρίως μέσω της συνδρομητικής δορυφορικής τηλεόρασης). Η κατάργηση των αναλογικών εκπομπών πρέπει να πραγματοποιηθεί μόνον όταν θα έχει απομείνει ελάχιστος αριθμός αναλογικών συσκευών·
- β) να εξασφαλιστεί η ανάπτυξη χρήσιμων και ελκυστικών υπηρεσιών για τους καταναλωτές·
- γ) να δημιουργηθεί ένα ασφαλές περιβάλλον που να εμπνέει εμπιστοσύνη στους καταναλωτές για τη χρήση των διαδραστικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα όσον αφορά την ιδιωτική ζωή και την προστασία των προσωπικών δεδομένων των καταναλωτών, για παράδειγμα πληροφορίες για τις πιστωτικές κάρτες·
- δ) να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον κανονιστικής διαφάνειας για τις νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες·
- ε) να διασφαλιστεί η πρόσβαση των ατόμων με ειδικές ανάγκες·
- στ) να επιταχυνθεί η μετάβαση στις υποδομές της ψηφιακής επικοινωνίας, κατά τρόπο ώστε η κοινωνία να είναι σε θέση να επωφεληθεί από τα πλεονεκτήματα της διαδικασίας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την ομοιόμορφη πρόσβαση όλων των εδαφικών επιπέδων και χωρίς να προκύπτουν ζημιές και υπερβολικές δαπάνες για τους πολίτες.

2.4. προτείνει, τα ειδικά μέτρα, που ενδεχομένως ληφθούν σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο και τα οποία κριθούν αναγκαία για την

οικονομική υποστήριξη της μετάβασης από την αναλογική στην ψηφιακή τεχνολογία, πρωτίστως:

- α) να διασφαλίζουν τον πλουραλισμό της ενημέρωσης, αφού θα έχει εξεταστεί ο κοινωνικοπολιτικός αντίκτυπος των περιεχομένων των ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων·
- β) να διασφαλίζουν ότι η διαδικασία αλλαγής οφείλεται στην παροχή υπηρεσιών και όχι στην απλή αλλαγή των υποδομών χωρίς την κατανόηση από τον καταναλωτή της προστιθέμενης αξίας. Οι κρατικές αρχές πρέπει να ενθαρρύνουν την προσφορά περιεχομένων με προστιθέμενη αξία στα τηλεοπτικά δίκτυα, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη μετάδοση της δημόσιας ενημέρωσης·
- γ) να στηρίζουν το σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ως προμηθευτές πληροφοριών αλλά και κυρίως ως φορείς παροχής γραμμικών και των επικοινωνιών στον τομέα της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης, της υγείας, της προαγωγής πολιτιστικών ή τουριστικών περιεχομένων για την ανάπτυξη της διαλειτουργικότητας μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων·
- δ) να αποσκοπούν στην υποστήριξη της διάδοσης στη χώρα, ακόμη και σε απόμακρες ζώνες, των υποδομών για την εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες, καθώς και για τη μείωση της διαφοράς με τις ζώνες υψηλής συγκέντρωσης των ψηφιακών υπηρεσιών·
- ε) να συμβάλουν στη διάθεση δεκτών με χαμηλό κόστος, ούτως ώστε η μετάβαση στο ψηφιακό σύστημα να μην επιφέρει μεγαλύτερο κόστος για τον καταναλωτή·
- στ) να διασφαλίζουν ότι το σύνολο της δημόσιας διοίκησης σε όλα τα επίπεδα της Ευρώπης θα αναλάβει την υποχρέωση να προσφέρει «on line» υπηρεσίες στους πολίτες, μετατρέπόμενο το ίδιο σε πρότυπο και σημείο αναφοράς για την προώθηση και διάδοση της νέας ψηφιακής τεχνολογίας.

2.5. υπογραμμίζει την απαίτηση η παρέμβαση του δημοσίου να μην επιφέρει στρεβλώσεις στο σύστημα και να μην βλάψει την αρχή του ανταγωνισμού. Οι παρεμβάσεις των κρατών μελών δεν πρέπει να κάνουν διακρίσεις ούτε να ευνοούν περισσότερο τον έναν φορέα της αγοράς από τον άλλο·

2.6. καλεί να εξεταστούν με προσοχή οι κίνδυνοι που συνδέονται με την δημόσια παρέμβαση, επειδή μία ατυχής παρέμβαση θα μπορούσε, αφενός, να θέσει σε κίνδυνο τους στόχους κοινού ενδιαφέροντος που πρέπει να επιτευχθούν και, αφετέρου, να ζημιώσει την ανταγωνιστικότητα και την τάση για καινοτομία. Εν πάση περιπτώσει, εφόσον η δημόσια παρέμβαση, στην περίπτωση για παράδειγμα της μετάβασης στην ψηφιακή ραδιοτηλεόραση, απαιτεί πολιτική απόφαση από την αρμόδια εθνική ή/και περιφερειακή αρχή, η απόφαση αυτή δεν πρέπει να είναι αυθαίρετη αλλά να βασίζεται σε έγκυρη ανάλυση της αγοράς. Πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιφερειών, και ειδικότερα η γεωγραφική επιφάνεια και ο αριθμός των κατοίκων, στη διαδικασία καθορισμού των απαιτούμενων δημόσιων ενισχύσεων για τη δημιουργία υποδομών που διασφαλίζουν την πρόσβαση σε όλη τη γεωγραφική έκταση·

2.7. καλεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη χρήση των συχνοτήτων που θα ελευθερωθούν με την κατάργηση της αναλογικής τηλεόρασης: να χρησιμοποιηθούν σε άλλους τηλεοπτικούς δαύλους ή σε νέους τομείς και υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα η κινητή τηλεφωνία·

2.8. ο πολλαπλασιασμός των διαθέσιμων ραδιοτηλεοπτικών σταθμών ενδέχεται να θέσει σε κρίση την ικανότητα της αγοράς να απορροφήσει όλες τις δυνατότητες που παρέχουν οι τεχνολογίες: ενδέχεται επίσης να αφανίσει τους μικρούς τοπικούς σταθμούς οι

οποίοι δεν θα μπορούν να αντιμετωπίσουν το οικονομικό κόστος που συνεπάγεται ο ανταγωνισμός και η μείωση των εισπράξεων από τα δικαιώματα επί των διαφημίσεων. Μπορεί επίσης να είναι αρνητικός και για τις τοπικές αρχές που συχνά χρησιμοποιούν τους τοπικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς για να προβάλλουν και να αξιοποιήσουν τις τοπικές κοινωνικοοικονομικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες. Οι νέες τεχνολογίες πρέπει αντιθέτως να εξασφαλίσουν τη δυνατότητα διάδοσης περισσότερων πληροφοριών στις οποίες να έχουν πρόσβαση ολόένα και περισσότεροι πολίτες.

Βρυξέλλες, 21 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ένα ενιαίο πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (EUROPASS)

(2004/C 121/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ένα ενιαίο πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (EUROPASS) COM(2003) 796 τελικό — 2003/0307 (COD)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2004 να ζητήσει σχετική γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 265 πρώτο εδάφιο, το άρθρο 149 και το άρθρο 150 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της 26ης Σεπτεμβρίου 2003 να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτισμός και Εκπαίδευση» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας του Μαρτίου 2000 για την μεγαλύτερη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων·

έχοντας υπόψη το πρόγραμμα δράσης για την κινητικότητα που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας το Δεκέμβριο 2000·

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης του Μαρτίου 2002 σχετικά με τη διαφάνεια των διπλωμάτων και των επαγγελματικών προσόντων στην ΕΕ·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 21ης Νοεμβρίου 2001 με τίτλο «Δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου για τη δια βίου κατάρτιση»·

έχοντας υπόψη τη σύσταση 2001/613/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Ιουλίου 2001 σχετικά με τη γενίκευση της χρήσης δικαιολογητικών εγγράφων για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων, με σκοπό τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου επαγγελματικών προσόντων·

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Φεβρουαρίου 2002 σχετικά με το σχέδιο δράσης για τις δεξιότητες και την κινητικότητα·

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 2002 σχετικά με τις δεξιότητες και την κινητικότητα·

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2002 σχετικά με τη δια βίου μάθηση·

έχοντας υπόψη τη δήλωση της Κοπεγχάγης της 30ης Νοεμβρίου 2002 και το Ψήφισμα του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την προαγωγή της ενισχυμένης ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ σχετικά με την προώθηση των ευρωπαϊκών περιόδων εναλλασσόμενης κατάρτισης, περιλαμβανομένης της μαθητείας (CDR 435/97 τελικό) ⁽¹⁾ καθώς και τη γνωμοδότησή της σχετικά με τα νέα προγράμματα SOCRATES, LEONARDO και YOUTH (Νεολαία) (CDR 226/98 τελικό) ⁽²⁾·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης CdR 307/2003 rev.1 που υιοθέτησε η επιτροπή «Πολιτισμός και Εκπαίδευση» με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Luigi Florio, Δημάρχου Asti (IT/EPP),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. η έλλειψη διαφάνειας των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες που εξακολουθούν να παρακωλύουν την κινητικότητα των προσώπων και ειδικότερα των νέων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
2. η επίλυση του προβλήματος αυτού αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για να ευνοηθεί, μέσω της κινητικότητας, η δια βίου μάθηση, και κατά συνέπεια η ανάπτυξη της εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας·
3. η διαδικασία αυτή που τέθηκε σε εφαρμογή κατά τα τελευταία χρόνια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με σκοπό την αύξηση της συνεργασίας στους τομείς της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, με την ενθάρρυνση της διαφάνειας, χρειάζεται σήμερα ένα ποιοτικό άλμα ούτως ώστε να ενσωματωθούν σε ένα ενιαίο πλαίσιο τα υφιστάμενα μέσα·
4. φαίνεται ότι έχει μεγάλη σπουδαιότητα να προβλεφθούν, παράλληλα με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες, κατάλληλα συνοδευτικά μέσα που θα ευνοούν τη γνώση των νέων προδιαγραφών και τη γενίκευση της χρήσης τους·
5. οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην ευρωπαϊκή πολιτική εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, τόσο λόγω των αρμοδιοτήτων τους στον τομέα αυτό, όσο και λόγω της πιο άμεσης σχέσης που διατηρούν με τους πολίτες·

υιοθέτησε κατά την 54η σύνοδο ολομέλειας της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 21ης Απριλίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

1.1. η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί τον στόχο της Επιτροπής να θεσπίσει ένα ενιαίο πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων, όπως ευχόταν το Συμβούλιο στο ψήφισμα της 19ης Δεκεμβρίου 2002 για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης·

1.2. η ΕΤΠ έχει ήδη τονίσει επανειλημμένως τη σημασία που έχει η προαγωγή μιας ολοένα και μεγαλύτερης διαφάνειας στους τομείς αυτούς προκειμένου να εξαλειφθούν τα εμπόδια που παραμένουν ως προς την κινητικότητα των προσώπων στο εσωτερικό της ΕΕ για εκπαιδευτικούς ή επαγγελματικούς λόγους, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τα άτομα με αναπηρίες·

1.3. η ΕΤΠ υπενθυμίζει ότι τα μέσα που διατίθενται σήμερα στους ευρωπαίους πολίτες, όπως το κοινό ευρωπαϊκό υπόδειγμα βιογραφικού σημειώματος (ΒΣ), το συμπλήρωμα διπλώματος, το ευρωπαϊκό βιβλιάριο κατάρτισης, καθώς και τα συμπληρώματα πιστοποιητικών και τα ευρωπαϊκά χαρτοφυλάκια γλωσσών που βρίσκονται στο στάδιο επεξεργασίας εκ μέρους των εθνικών αρχών έχουν το μειονέκτημα ότι ανταποκρίνονται σε ειδικές και μεμονωμένες απαιτήσεις, ότι θεσπίστηκαν στο πλαίσιο διαφορετικών πρωτοβουλιών και ότι κατά κανόνα χρησιμοποιούνται χωριστά. Έτσι

αυτός που γνωρίζει ένα ή περισσότερα από τα μέσα αυτά, ενδέχεται να αγνοεί άλλα, πράγμα που ζημιώνει κυρίως τους υποψηφίους αλλά και τους εξεταστές των υποψηφιοτήτων·

1.4. η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η ανάληψη μιας δράσης εξορθολογισμού και απλοποίησης με την υποστήριξη μιας νομοθετικής πρωτοβουλίας σε κοινοτικό επίπεδο, με σκοπό το συντονισμό και την ενοποίηση των διαφόρων μέσων, μπορεί να προσδώσει σε αυτά σημαντική προστιθέμενη αξία. Πράγμα το οποίο αποδείχθηκε από τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν σε ορισμένες χώρες, όπου η συντονισμένη προώθηση των μέσων αυτών επέφερε αυξημένη ορατότητα, ευκολία πρόσβασης και αποτελεσματικότητα·

1.5. η ΕΤΠ επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να υποκαταστήσει το βιβλιάριο κατάρτισης που θεσπίστηκε με την απόφαση 1999/51/ΕΚ, με ένα παρόμοιο δικαιολογητικό ευρύτερης εμβέλειας, στο οποίο θα καταγράφονται όλες οι περιόδους διακρατικής κινητικότητας για εκπαιδευτικούς σκοπούς σε όλη την Ευρώπη, που ανταποκρίνονται σε καθορισμένα ποιοτικά κριτήρια·

1.6. η ΕΤΠ συμφωνεί με την απαίτηση που τονίζεται από την Επιτροπή, να συσταθεί σε κάθε κράτος μέλος ένας ενιαίος αρμόδιος οργανισμός σε εθνικό επίπεδο για το συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων σχετικά με το Europass·

⁽¹⁾ ΕΕ C 180 της 11.6.1998, σ. 43.

⁽²⁾ ΕΕ C 51 της 22.9.1999, σ. 77.

1.7. η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να προβλέψει μορφές συμμετοχής της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο ρόλος της οποίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης είναι σημαντικός και της οποίας η άμεση σχέση με τους πολίτες έχει θεμελιώδη σημασία για την επιτυχή εφαρμογή της προτάσεως.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Σύσταση 1

Αιτιολογική σκέψη 3

Προτεινόμενο κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Το πλαίσιο αυτό πρέπει να συνίσταται σε ένα φάκελο εγγράφων με κοινή ονομασία και κοινό λογότυπο που μπορεί μελλοντικά να περιλάβει και άλλα έγγραφα τα οποία συνάδουν με τον σκοπό του, και υποστηρίζεται από κατάλληλα συστήματα πληροφόρησης και προωθείται μέσω κατάλληλων ενεργειών προβολής σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.	Το πλαίσιο αυτό πρέπει να συνίσταται σε ένα φάκελο εγγράφων με κοινή ονομασία και κοινό λογότυπο που μπορεί μελλοντικά να περιλάβει και άλλα έγγραφα τα οποία συνάδουν με τον σκοπό του, και υποστηρίζεται από κατάλληλα συστήματα πληροφόρησης και προωθείται μέσω κατάλληλων ενεργειών προβολής σε ευρωπαϊκό ~~και~~ εθνικό, <u>περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.</u>

Αιτιολογία

Η τροπολογία λαμβάνει υπόψη τον βασικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι τοπικές αρχές για την προώθηση του Europass.

Σύσταση 2

Αιτιολογική σκέψη 6

Προτεινόμενο κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Για το λόγο αυτό προέχει η διασφάλιση της συνοχής και συμπληρωματικότητας μεταξύ των ενεργειών που διεξάγονται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης και άλλων συναφών πολιτικών, πράξεων και δράσεων.	Για το λόγο αυτό προέχει η διασφάλιση της συνοχής και συμπληρωματικότητας μεταξύ των ενεργειών που διεξάγονται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης και άλλων συναφών πολιτικών, πράξεων και δράσεων, <u>με στόχο την απλοποίησή τους.</u>

Αιτιολογία

Η τροπολογία λαμβάνει υπόψη την απαίτηση διοικητικής απλοποίησης προκειμένου να καταστεί ευχερέστερη η χρησιμοποίηση του νέου μέσου.

Σύσταση 3

Μετά την αιτιολογική σκέψη 10, να προστεθεί η εξής νέα αιτιολογική σκέψη

Προτεινόμενο κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	(11) Στο πλαίσιο της παρούσας πρωτοβουλίας ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να επιδειχθεί στη διαβούλευση των τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων λόγω της αρμοδιότητας τους στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και της άμεσης σχέσης που έχουν με τους πολίτες.

Αιτιολογία

Η τροπολογία λαμβάνει υπόψη τον ομοσπονδιακό χαρακτήρα των διαφόρων κρατών μελών και τον ουσιαστικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων στους τομείς της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.

Σύσταση 4

Άρθρο 2 παράγραφος 2

Προτεινόμενο κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Τα έγγραφα Europass φέρουν το λογότυπο Europass	Τα έγγραφα Europass φέρουν το λογότυπο Europass <u>και τη σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</u>

Αιτιολογία

Η τροπολογία τονίζει ότι είναι σκόπιμο κάθε επίσημο έγγραφο της ΕΕ να φέρει τη σημαία αυτής, για να αναγνωρίζεται εύκολα ότι το μέτρο προτείνεται από την ΕΕ.

Σύσταση 5

Άρθρο 8 παράγραφος 1

Προτεινόμενο κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή συνεργάζεται με τις αρμόδιες εθνικές αρχές με σκοπό τη δημιουργία και διαχείριση συστήματος πληροφόρησης Europass μέσω του διαδικτύου, η διαχείριση του οποίου θα γίνεται εν μέρει σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εν μέρει σε εθνικό επίπεδο.	Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή συνεργάζεται με τις αρμόδιες εθνικές, <u>περιφερειακές και τοπικές</u> αρχές με σκοπό τη δημιουργία και διαχείριση συστήματος πληροφόρησης Europass μέσω του διαδικτύου, <u>ή, κατά περίπτωση, μέσω των μέσων επικοινωνίας που εξασφαλίζουν την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες στην πληροφόρηση.</u> Η διαχείριση του συστήματος θα γίνεται εν μέρει σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εν μέρει σε εθνικό, <u>περιφερειακό και τοπικό</u> επίπεδο. Θα πρέπει να εξασφαλιστούν τα μέσα πρόσβασης στην πληροφόρηση Europass

Αιτιολογία

Η τροπολογία λαμβάνει υπόψη τον ομοσπονδιακό χαρακτήρα των διαφόρων κρατών μελών και τον ουσιαστικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στους τομείς της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

Άρθρο 6

Άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α)

Προτεινόμενο κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Διασφαλίζουν και συντονίζουν, σε συνεργασία με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς, τις δραστηριότητες που αφορούν τη διάθεση ή έκδοση εγγράφων Europass ή, κατά περίπτωση διεξάγουν τις δραστηριότητες αυτές.	Διασφαλίζουν και συντονίζουν, σε συνεργασία με τους αρμόδιους εθνικούς, <u>περιφερειακούς και τοπικούς</u> φορείς, τις δραστηριότητες που αφορούν τη διάθεση ή έκδοση εγγράφων Europass ή, κατά περίπτωση διεξάγουν τις δραστηριότητες αυτές.

Αιτιολογία

Η τροπολογία λαμβάνει υπόψη τον ομοσπονδιακό χαρακτήρα των διαφόρων κρατών μελών και τον ουσιαστικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στους τομείς της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

Σύσταση 7

Άρθρο 10 παράγραφος α)

Προτεινόμενο κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Διασφαλίζουν τη διεξαγωγή επαρκών δραστηριοτήτων προβολής και ενημέρωσης σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, στηρίζοντας και ενσωματώνοντας κατά περίπτωση τις δράσεις των ΕΥΕ.	Διασφαλίζουν τη διεξαγωγή επαρκών δραστηριοτήτων προβολής και ενημέρωσης σε ευρωπαϊκό ~~και~~ εθνικό, <u>περιφερειακό και τοπικό επίπεδο μέσω του ρόλου που διεξάγουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για τη διάδοση των πληροφοριών κατά τρόπο άμεσο προς τους πολίτες</u> στηρίζοντας και ενσωματώνοντας κατά περίπτωση τις δράσεις των ΕΥΕ.

Αιτιολογία

Η τροπολογία λαμβάνει υπόψη τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για την προαγωγή του Europass. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετέχουν στις προβλεπόμενες δραστηριότητες και εκστρατείες ενημέρωσης.

Βρυξέλλες, 21 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των
Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1419/1999/ΕΚ για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση “Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης” για το διάστημα 2005 έως 2019»

(2004/C 121/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη το έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1419/1999/ΕΚ για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση “Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης” για το διάστημα 2005 έως 2019» (COM(2003) 700 τελικό) — 2003/0274 (COD)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 2003 να ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών για το θέμα αυτό, σύμφωνα με την 5η παράγραφο του άρθρου 151 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 6ης Νοεμβρίου 2004, να ζητήσει από την επιτροπή της «Πολιτισμός και Παιδεία» να καταρτίσει γνωμοδότηση για το θέμα·

έχοντας υπόψη το σχέδιο έκθεσης της επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου «Πολιτισμός, Νεότητα, Παιδεία, Μέσα Ενημέρωσης και Αθλητισμός» για το έγγραφο COM(2003) 700 τελικό·

έχοντας υπόψη την απόφαση αριθ. 1419/1999/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 1999 «για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» για το διάστημα 2005 έως 2019»·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την «Πρόταση για απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση μιας κοινοτικής πρωτοβουλίας με στόχο την ενίσχυση της εκδήλωσης “Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης”» (CdR 448/97 fin) (¹)·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης της (CdR 393/2003 rev. 1) που υιοθετήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2004 από την επιτροπή της «Πολιτισμός και Παιδεία» (εισηγήτρια η κα Annette McNamara, Μέλους του Κοινοβουλίου του Cork και των περιφερειακών αρχών του South West (IRL/EA)·

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 54η σύνοδο ολομέλειας της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 21ης Απριλίου).

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Για την Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. θεωρεί ότι ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας αποτελεί ένα ιδεώδες μέσο χάρη στο οποίο μπορεί να αναδειχθεί, να εμπλουτιστεί και να αξιολογηθεί η ευρύτερη πολιτιστική προοπτική που θα προκύψει με τη διεύρυνση της Ένωσης·

1.2. υπογραμμίζει τα τεράστια πλεονεκτήματα, όχι αποκλειστικά πολιτιστικού χαρακτήρα, καθώς και τον πλούτο που μία πόλη αποκομίζει όταν ορίζεται Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα.

Για την πρόταση τροποποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.3. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι στην πρόταση τροποποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διαπιστώνεται η πρόθεση τα νέα κράτη μέλη να λάβουν μέρος, με την πρώτη ευκαιρία, στις εκδηλώσεις που συνδέονται με τον θεσμό της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, αντί να περιμένουν έως το 2020 που προβλέπεται να ισχύει νέα χρονολογική σειρά για τις συμμετοχές·

(¹) ΕΕ C 180 της 11.6.1998, σ. 70.

1.4. αναγνωρίζει επίσης το γεγονός ότι η παρούσα πρόταση είναι αποτέλεσμα διαβουλεύσεων μεταξύ των νυν και των νέων κρατών μελών·

1.5. επιδοκιμάζοντας εντούτοις την πρόθεση της πρότασης, η ΕΤΠ τονίζει με ιδιαίτερη έμφαση ότι όλα τα κράτη μέλη, ανεξάρτητα από την ημερομηνία προσχώρησής τους στην Ένωση, θα πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης και ότι οι προτεινόμενες αλλαγές στην απόφαση αριθ. 1419/1999 δεν θα πρέπει να θεωρηθούν απόπειρα άσκησης διακρίσεων μεταξύ των κρατών μελών, ούτε να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό·

1.6. φρονεί ωστόσο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όφειλε, κατά την κατάρτιση της πρότασης τροποποίησης της απόφασης αριθ. 1419/1999/ΕΚ, να είχε εξετάσει διεξοδικότερα και το ζήτημα της διαδικασίας επιλογής και της εφαρμογής της·

1.7. έχει επίγνωση ότι το να ορίζονται, από το 2009, δύο Ευρωπαϊκές Πολιτιστικές Πρωτεύουσες ενδέχεται να δώσει την εντύπωση ότι υποβαθμίζεται ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, αλλά, μετά από σκέψη, καταλήγει ότι μία τέτοια πρόταση αποτελεί την ευνοϊκότερη δυνατή λύση δεδομένου ότι επιτρέπει σε πόλεις των νέων κρατών μελών να συμμετάσχουν στον εν λόγω θεσμό το νωρίτερο δυνατό, ενώ ταυτόχρονα διατηρείται η συμφωνηθείσα χρονολογική σειρά σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν υποψηφιότητες (Παράρτημα Ι της απόφασης αριθ. 1419/1999/ΕΚ), ορισμένες πόλεις των οποίων πιθανόν να βρίσκονται ήδη στο στάδιο των σχετικών προετοιμασιών με την προοπτική να επιλεγούν ως πολιτιστικές πρωτεύουσες·

1.8. επιπλέον θεωρεί ότι το να ορίζονται δύο Ευρωπαϊκές Πολιτιστικές Πρωτεύουσες ενδεχομένως αντανακλά καλύτερα τον πλούτο και την ποικιλία των πολιτισμών της Ευρώπης, ιδιαίτερα μάλιστα μετά τη διεύρυνση της Ένωσης·

1.9. εκφράζει την ανησυχία της που το τροποποιημένο παράρτημα με τη σειρά υποβολής υποψηφιοτήτων εκ μέρους των κρατών μελών δεν προβλέπει το ενδεχόμενο της περαιτέρω διεύρυνσης της Ένωσης και ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποσαφηνίσει την κατάσταση για τις σημερινές υποψήφιες χώρες και τις χώρες που έχουν υποβάλει αίτηση προσχώρησης·

1.10. είναι της γνώμης ότι εάν δινόταν έμφαση στη δημιουργία συνεργιών μεταξύ των πολιτιστικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων των δύο Πολιτιστικών Πρωτευουσών, αυτό θα αποδεικνυόταν ένα πολύτιμο μέσο που θα επέτρεπε την επιτάχυνση της ολοκλήρωσης, την ενθάρρυνση της κατανόησης και την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ταυτότητας, καθώς και την προώθηση της «αμοιβαίας γνωριμίας» μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών (βλέπε άρθρο 1 της απόφασης αριθ. 1419/1999/EK). Επιπλέον, η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι μέσω του ορισμού δύο Πολιτιστικών Πρωτευουσών εισάγεται ένα στοιχείο ανταγωνισμού το οποίο μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της ποιότητας και της καλλιτεχνικής παραγωγής των πολιτιστικών προγραμμάτων των εν λόγω πόλεων. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή των Περιφερειών ζητεί η ανάγκη να αναπτυχθούν συνεργίες μεταξύ των πόλεων να προβλεφθεί ως κριτήριο κατά τη διαδικασία επιλογής·

1.11. φρονεί ότι εάν ορίζονται δύο Ευρωπαϊκές Πολιτιστικές Πρωτεύουσες ανά έτος, θα απαιτηθούν επιπλέον δημοσιονομικοί πόροι για τις σχετικές εκδηλώσεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το επίπεδο και η ποιότητα των πολιτιστικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων στις δύο πόλεις δεν θα υποβαθμιστούν εξαιτίας της μείωσης της χρηματοδοτικής στήριξης που παρέχεται στις πόλεις που επιλέγονται.

Για την διαδικασία επιλογής

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.12. θεωρεί ότι ταυτόχρονα με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις της απόφασης αριθ. 1419/1999/EK, είναι σκόπιμο να διατυπωθούν και ορισμένες παρατηρήσεις σχετικά με τη διαδικασία επιλογής των Ευρωπαϊκών Πολιτιστικών Πρωτευουσών·

1.13. εξακολουθεί να πιστεύει ότι η διαδικασία επιλογής και η δομή που θεσπίστηκαν με την απόφαση αριθ. 1419/1999/EK είναι, κατ' αρχήν, καλές για το λόγο ότι καθιστούν δυνατή την ύπαρξη ανεξάρτητης κριτικής επιτροπής για την αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων και τη διατύπωση συστάσεων σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, καθώς και τη διοργάνωση συνεντεύξεων με τους σχετικούς αντιπροσώπους και επισκέψεων στις πόλεις που επιλέγονται·

1.14. διατυπώνει, ωστόσο, επιφυλάξεις για τη χρησιμότητα της διαδικασίας επιλογής και ιδιαίτερα για την προσέγγιση που ορισμένα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει για την υποβολή υποψηφιοτήτων·

1.15. επιθυμεί να εξάρει τη σημασία της ευρωπαϊκής διάστασης του θεσμού της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Είναι της γνώμης ότι η διάσταση αυτή ίσως να μην είναι το ισχυρότερο χαρακτηριστικό των πόλεων που επιλέγονται ως υποψήφιες, δεδομένου ότι κατά την υποβολή υποψηφιοτήτων τα κράτη μέλη λαμβάνουν πιθανόν περισσότερο υπόψη εθνικούς παράγοντες. Συνεπώς, η ΕΤΠ φρονεί ότι είναι σημαντικό η επιλογή να ανταποκρίνεται καλύτερα στους στόχους και τα χαρακτηριστικά του θεσμού της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας·

1.16. ζητεί από όλα τα κράτη μέλη (τόσο από τα νυν όσο και από τα νέα) να καταθέτουν, στις περιπτώσεις που αυτό είναι δυνατό, κατά την υποβολή υποψηφιοτήτων για τον ορισμό Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, περισσότερες της μιας υποψηφιότητες ώστε η διαδικασία επιλογής που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1419/1999/EK να είναι δυνατό να καταλήγει στην καταλληλότερη υποψηφιότητα με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι τυχόν αποτυχία από την άποψη αυτή καθιστά πραγματικά περιττή τη διαδικασία επιλογής, καθώς και την αντιπροσωπευτική κριτική επιτροπή της, και ενδεχομένως υπονομεύει την ευρωπαϊκή διάσταση του θεσμού·

1.17. εκφράζει την ικανοποίησή της που αποτελεί ένα από τα μέλη της κριτικής επιτροπής, αλλά και την απογοήτευσή της που η εν λόγω επιτροπή έχει, μέχρι σήμερα, υπολειπόμενη. Εντούτοις, η ΕΤΠ επιθυμεί να υπογραμμίσει την καταλληλότητα της συμμετοχής της και την επιθυμία της να εξακολουθήσει, στο μέλλον, να λαμβάνει ουσιαστικά μέρος στη διαδικασία επιλογής.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. ζητεί επίμονα να προβλεφθεί η ενεργός συμμετοχή της στη «διαδικασία προβληματισμού» που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκοπεύει να δρομολογήσει σχετικά με τις διαδικασίες και τις μεθόδους που υιοθετούνται στο πλαίσιο της επιλογής Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να κινήσει επειγόντως την εν λόγω διαδικασία·

2.2. καλεί όλα τα κράτη μέλη (τόσο τα νυν όσο και τα νέα) όταν υποβάλλουν υποψηφιότητες στο πλαίσιο του θεσμού της «Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας» να υποβάλλουν, ει δυνατόν, περισσότερες της μιας υποψηφιότητες.

Άρθρο 2 (1)
COM(2003) 700 τελικό

Πρόταση της Επιτροπής Άρθρο 2(1) του COM(2003) 700 τελικό	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Πόλεις των κρατών μελών ορίζονται «Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης», εκ περιτροπής σύμφωνα με τη σειρά του καταλόγου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι. Έως και το έτος 2008 επιλέγεται μία πόλη κράτους μέλους από τον κατάλογο αυτόν. Από το έτος 2009 επιλέγεται μία πόλη από κάθε κράτος μέλος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο. Η χρονολογική σειρά που προβλέπεται στο παράρτημα Ι μπορεί να τροποποιηθεί με κοινή συμφωνία των ενδιαφερομένων κρατών μελών. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει με τη σειρά του την υποψηφιότητα μιας ή περισσότερων πόλεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών. Η υποβολή της υποψηφιότητας πραγματοποιείται τουλάχιστον τέσσερα χρόνια πριν την έναρξη της εκδήλωσης. Συνοδεύεται από ενδεχόμενη σύσταση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.»</p>	<p>Πόλεις των κρατών μελών ορίζονται «Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης», εκ περιτροπής σύμφωνα με τη σειρά του καταλόγου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι. Έως και το έτος 2008 επιλέγεται μία πόλη κράτους μέλους από τον κατάλογο αυτόν. Από το έτος 2009 επιλέγεται μία πόλη από κάθε κράτος μέλος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο. Η χρονολογική σειρά που προβλέπεται στο παράρτημα Ι μπορεί να τροποποιηθεί με κοινή συμφωνία των ενδιαφερομένων κρατών μελών. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει με τη σειρά του ~~την υποψηφιότητα μιας ή περισσότερων~~ <u>δύο τουλάχιστον υποψηφιότητες</u> πόλεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών. Η υποβολή ~~της υποψηφιότητας των υποψηφιοτήτων αυτών~~ <u>πραγματοποιείται τουλάχιστον τέσσερα χρόνια πριν την έναρξη της εκδήλωσης</u>. Συνοδεύεται από ενδεχόμενη σύσταση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.»</p>

2.3. ζητεί να λαμβάνεται υπόψη ένα επιπλέον κριτήριο κατά τη διαδικασία επιλογής με στόχο τη δημιουργία συνεργιών μεταξύ των πολιτιστικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων των δύο Πολιτιστικών Πρωτευουσών:

Άρθρο 2 (2)
(Απόφαση αριθ. 1419/1999/ΕΚ)

Πρόταση της Επιτροπής Άρθρο 2(2) της απόφασης 1419/1999/ΕΚ	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Η Επιτροπή συνιστά κατ' έτος κριτική επιτροπή η οποία συντάσσει έκθεση για την/ή τις υποψηφιότητες που έχουν υποβληθεί βάσει των στόχων και των χαρακτηριστικών της παρούσας δράσης. Η κριτική επιτροπή αποτελείται από επτά ανεξάρτητες προσωπικότητες υψηλού κύρους, που είναι εμπειρογνώμονες στον πολιτιστικό τομέα, δύο από τις οποίες ορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύο από το Συμβούλιο, δύο από την Επιτροπή και μία από την Επιτροπή των Περιφερειών. Η κριτική επιτροπή υποβάλλει την έκθεσή της στην Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.</p>	<p>Η Επιτροπή συνιστά κατ' έτος κριτική επιτροπή η οποία συντάσσει έκθεση για ~~την/ή~~ τις υποψηφιότητες που έχουν υποβληθεί βάσει των στόχων και των χαρακτηριστικών της παρούσας δράσης <u>και διατυπώνει συστάσεις σχετικές με τους τρόπους με τους οποίους οι πόλεις που επιλέγονται μπορούν να αναπτύξουν συνεργίες μεταξύ των αντίστοιχων προγραμμάτων τους</u>. Η κριτική επιτροπή αποτελείται από επτά ανεξάρτητες προσωπικότητες υψηλού κύρους, που είναι εμπειρογνώμονες στον πολιτιστικό τομέα, δύο από τις οποίες ορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύο από το Συμβούλιο, δύο από την Επιτροπή και μία από την Επιτροπή των Περιφερειών. Η κριτική επιτροπή υποβάλλει την έκθεσή της στην Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.</p>

Βρυξέλλες, 21 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των
Περιφερειών
Peter STRAUB

Διερευνητική γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση και η τοπική αυτοδιοίκηση: η αναγκαιότητα συντονισμού και ενός ειδικού μέσου για την αποκεντρωμένη συνεργασία»

(2004/C 121/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την επιστολή που έστειλε στις 5 Σεπτεμβρίου 2003 στον κ. BORE, Πρόεδρο της Επιτροπής των Περιφερειών, η κα de PALACIO, Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία καλούσε την Επιτροπή των Περιφερειών, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να καταρτίσει διερευνητική γνωμοδότηση προκειμένου να αξιολογήσει τις προόδους που έχουν σημειωθεί στη διαδικασία της Βαρκελώνης, να αναλύσει τη λειτουργία των ισχυουσών συμφωνιών σύνδεσης με τις εταιρίες μεσογειακές χώρες, να παράσχει ιδέες, αντλώντας από την εμπειρία της, σχετικά με την ανάπτυξη της συνεργασίας σε επίπεδο των περιφερειών της ΕΕ και των περιφερειών των χωρών της Νότιας ακτής της Μεσογείου ή σε επίπεδο των ιδίων των χωρών της Νότιας ακτής της Μεσογείου·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 6ης Νοεμβρίου 2003, να αναθέσει στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» την κατάρτιση σχετικής διερευνητικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη το Πρωτόκολλο για τις μορφές συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών, το οποίο υπέγραψαν οι αντίστοιχοι Πρόεδροι στις 20 Σεπτεμβρίου 2001 (DI CDR 81/2001 réν. 2)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την ενίσχυση της μεσογειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: προτάσεις για την εφαρμογή μιας ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης (COM(1995) 72 τελικό) (CDR 371/95) (1)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «Οι τοπικοί φορείς και η ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση» (CDR 125/97 fin) (2)·

έχοντας υπόψη το ψήφισμά της για την αποκεντρωμένη συνεργασία και το ρόλο των περιφερειακών και τοπικών αρχών στα πλαίσια της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης (CDR 40/2000 fin) (3)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ενόψει της κοινής μεσογειακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (CDR 123/2000 fin) (4)·

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις σχέσεις ΕΕ/Μεσογείου: νέα ώθηση στη διαδικασία της Βαρκελώνης (A5-0009/2001)·

έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ετήσια έκθεση για το πρόγραμμα MEDA 2000 (A5-0114/2003)·

έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την Ευρύτερη Ευρώπη (A5-0378/2003)·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής για την «Ευρύτερη Ευρώπη — Γειτονικές σχέσεις: ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονές μας στα ανατολικά και νότια σύνορά μας» (COM(2003) 104 τελικό)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 9ης Οκτωβρίου 2003 για την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Ευρύτερη Ευρώπη — Γειτονικές σχέσεις: ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονές μας στα ανατολικά και νότια σύνορά μας» (CDR 175/2003 fin) (5)·

έχοντας υπόψη τη Δήλωση των Ευρωμεσογειακών Δημάρχων που υιοθετήθηκε από την επιτροπή EuroMed των Eurocities στις 27 Σεπτεμβρίου 2003, στη Βίβλο·

(1) ΕΕ C 126 της 29.4.1996, σ. 12.

(2) ΕΕ C 64 της 27.2.1998, σ. 59.

(3) ΕΕ C 156 της 6.6.2000, σ. 47.

(4) ΕΕ C 22 της 24.1.2001, σ. 7.

(5) ΕΕ C 23 της 27.1.2004, σ. 36.

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της διάσκεψης «Για ένα νέο ευρωμεσογειακό χώρο», που διοργανώθηκε στο Λιβόρνο, στις 31 Οκτωβρίου 2003, με πρωτοβουλία της Επιτροπής των Περιφερειών, και με συμμετοχή των εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών (CDR 350/2003).

έχοντας υπόψη την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την προετοιμασία της 5 ης συνάντησης των υπουργών εξωτερικών των ευρωμεσογειακών χωρών, που θα πραγματοποιηθεί στη Νάπολη, στις 2-3 Δεκεμβρίου 2003 (Βαρκελώνη VI)», (COM(2003) 610 τελικό), για την οποία η Επιτροπή των Περιφερειών έλαβε αίτηση γνωμοδότησης από την Επιτροπή στις 5 Νοεμβρίου 2003.

έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Διοργανικής Διάσκεψης για την αναθέρμανση της μεσογειακής διάστασης, Παλέρμιο, 27-28 Νοεμβρίου 2003.

έχοντας υπόψη το ψήφισμά της «για την 6η Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη που θα πραγματοποιηθεί στις 2 και 3 Δεκεμβρίου στη Νάπολη» (*) (CDR 357/2003 fin).

έχοντας υπόψη την έκθεση της Ομάδας Σοφών για το Διάλογο μεταξύ Λαών και Πολιτισμών της 2ας Δεκεμβρίου 2003.

έχοντας υπόψη την 3η έκθεση της Επιτροπής για την πολιτική οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και, ιδιαίτερα, την αναφορά της στην ανάγκη προώθησης μιας πολιτικής γειννίας και δημιουργίας μιας δράσης ή ενός μέσου ενίσχυσης της γειννίας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ.

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CDR 327/2003 rev. 2) που υιοθετήθηκε την 1η Μαρτίου 2004 από την επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» με βάση εισηγητική έκθεση των κ.κ. Jacques BLANC, Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου του Languedoc-Roussillon (FR/ΕΛΚ) και Gianfranco LAMBERTI, Δημάρχου του Λιβόρνου (IT/ΕΣΚ).

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 54η σύνοδο ολομέλειας της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 21ης Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή, στα πλαίσια του Πρωτοκόλλου συνεργασίας με την ΕΤΠ, της ζήτησε διερευνητική γνωμοδότηση για την ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση και την αποκεντρωμένη συνεργασία, προκειμένου να αξιολογήσει την εμπειρία που απεκοιμήθη από την εταιρική σχέση μεταξύ της Βόρειας και της Νότιας ακτής της Μεσογείου από την οπτική γωνία των περιφερειακών και τοπικών αρχών.

1.2. αντιμετωπίζει ιδιαίτερα θετικά κάθε νέα ευκαιρία και πρωτοβουλία για συνεργασία των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ομολόγων τους από τις εταιρικές μεσογειακές χώρες.

1.3. φρονεί ότι οι σχέσεις που οι περιφερειακές, τοπικές και δημοτικές αρχές της Νότιας και της Βόρειας ακτής της Μεσογείου έχουν ήδη αναπτύξει, εδώ και τουλάχιστον δύο δεκαετίες, συνιστούν μια «κοινή κληρονομιά» τεχνολογίας, γνώσεων και ανταλλαγών. Η κληρονομιά αυτή, που πρέπει να αναδειχθεί και να ενθαρρυνθεί, αντιπροσωπεύει για την Επιτροπή των Περιφερειών έναν σημαντικό πυλώνα της εταιρικής σχέσης, όχι μόνο στο κοινωνικό και πολιτισμικό πεδίο, αλλά και στο πεδίο της πολιτικής σταθερότητας και της ασφάλειας, στο οποίο δεν έχει επιτευχθεί ικανοποιητικό επίπεδο.

1.4. επισημαίνει ότι η διεύρυνση της ΕΕ αντιπροσωπεύει για τα κοινοτικά θεσμικά όργανα μια διπλή πρόκληση που αφορά:

— την εφαρμογή πολιτικών ανάπτυξης και συνοχής για την υλοποίηση της διαδικασίας ενοποίησης 25 χωρών,

— τη διαχείριση ενός νέου πλαισίου σχέσεων με τους νέους γείτονες της ΕΕ στην Ανατολική Ευρώπη και τη Νότια Μεσόγειο, υπό το φως της στρατηγικής για την Ευρύτερη Ευρώπη.

Ο Πρόεδρος Prodi δήλωσε πρόσφατα, στην Αλεξάνδρεια, ότι η Ευρώπη επιθυμεί να καθιερώσει όλο και πιο στενές και στέρεες σχέσεις, με όλες τις γειτονικές της χώρες και να δημιουργήσει έναν «κύκλο φίλων» με τους οποίους θα μπορεί να μοιράζεται όλα τα οφέλη της Ένωσης, εκτός από τους θεσμούς της.

1.5. παρατηρεί ότι, ήδη στη γνωμοδότησή της του 1995 για την ενίσχυση της μεσογειακής πολιτικής της ΕΕ, είχε τονίσει ότι η Μεσόγειος αντιπροσωπεύει —τόσο για την ΕΕ, όσο και για τα σημερινά και τα μελλοντικά κράτη μέλη της— μια περιοχή στρατηγικής σημασίας, εντός της οποίας θα πρέπει να οικοδομηθεί μια ισχυρή οικονομική ζώνη, ικανή να συμβάλει στην περιφερειακή ισορροπία της Ένωσης, με πρωταρχικούς στόχους την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ευημερία.

1.6. κρίνει ότι για τη δημιουργία μιας ζώνης ειρήνης, σταθερότητας, και ευημερίας στη Μεσόγειο δεν μπορεί να αγνοηθεί το γεγονός ότι το Βασίλειο του Μαρόκου έχει μια ακτή στον Ατλαντικό η οποία συνορεύει με την ΕΕ, και ότι πρέπει να προαχθεί η συνεργασία αυτής της ζώνης με τα γειτονικά ευρωπαϊκά εδάφη στα οποία συγκαταλέγονται και ορισμένες εξόχως απόκεντρες περιοχές.

1.7. φρονεί ότι η αγνόηση της ευρωμεσογειακής διάστασης θα κατέληγε στη διαιώνιση μιας περιφερειακής ζώνης αστάθειας και ανασφάλειας στα νότια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το Μαρόκο έως την Τουρκία, από τη Σαχάρα έως την Κασπία. Η συνεργασία στη Μεσόγειο αποτελεί παράγοντα ειρήνης και σταθερότητας. «Θα ήταν σοβαρό σφάλμα να προσπαθούμε να οικοδομήσουμε την Ευρώπη παραβλέποντας το μεσογειακό κόσμο που είναι “το λίκνο των πολιτισμών”» (R. Prodi, Μπολόνια, Μάιος 2003).

(*) ΕΕ C 73 της 23.3.2004, σ. 77.

1.8. πιστεύει ότι η προσχώρηση της Κύπρου και της Μάλτας στην ΕΕ μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στην ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση. Με την ευκαιρία αυτή, εύχεται οι τρέχουσες διαπραγματεύσεις για την επανένωση της Κύπρου να έχουν αίσια έκβαση·

1.9. τονίζει ότι η κατάσταση που επικρατεί στις χώρες της Νότιας και της Ανατολικής ακτής της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής επιβάλλει την ουσιαστική ενίσχυση της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν είναι δυνατόν να προσδιορίζεται η Μεσόγειος ταυτόχρονα ως «λίκνο των πολιτισμών» και ως περιοχή της περιφέρειας· δεν μπορεί να τίθεται ως προτεραιότητα για τη δράση προώθησης της συνύπαρξης και της συνεργασίας των λαών και των πολιτισμών και παράλληλα να περιορίζεται σε θέματα ασφάλειας. Εξάλλου, μια από τις ιδιαιτερότητες του μεσογειακού χώρου είναι ο πλούτος και η ποικιλία του, που συνδέονται με περιοχές σμιλευμένες από την ιστορία, αλλά και ο ευάλωτος χαρακτήρας του·

1.10. τονίζει το γεγονός ότι, στα πλαίσια της στρατηγικής για την ευρωμεσογειακή συνεργασία, «η ΕΕ έχει αναλάβει την προώθηση της δημοκρατίας, της ορθής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου, καθώς και την προώθηση και την προστασία όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: των αστικών, των πολιτικών, των οικονομικών, των κοινωνικών και των πολιτιστικών. [...] προσδίδει μεγάλη σημασία στην κατάργηση της θανατικής ποινής, την καταπολέμηση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης μεταχείρισης, την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων σε βάρος μειονοτήτων, την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών και του παιδιού και την προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ΕΕ αναγνωρίζει πλήρως τον άκρως σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η κοινωνία των πολιτών στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον εκδημοκρατισμό» (COM(2003) 294)·

1.11. επισημαίνει ότι, ήδη στις γνωμοδοτήσεις της με θέμα «Οι τοπικοί φορείς και η ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση» και «Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ενόψει της κοινής μεσογειακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης» είχε κρίνει επιτακτική την ανάγκη προώθησης του διαλόγου μεταξύ πολιτισμών και θρησκειών.

Η διαδικασία της Βαρκελώνης: μια ώθηση που πρέπει να συνεχιστεί και να ενισχυθεί

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.12. φρονεί ότι η διαδικασία της Βαρκελώνης, λόγω της στρατηγικής της διάστασης, συνιστά το πλέον σημαντικό πλαίσιο για το διάλογο και τη συνεργασία της ΕΕ και των εταιριών της στη Μεσόγειο·

1.13. υπενθυμίζει ότι, με βάση το πνεύμα της Βαρκελώνης, η ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση διαρθρώθηκε σύμφωνα με δύο επίπεδα δράσης —διμερούς και περιφερειακής— και στηρίχθηκε σε τρεις πτυχές παρέμβασης που είναι όλες εξίσου σημαντικές: την πολιτική συνεργασία και συνεργασία για την ασφάλεια· την οικονομική και δημοσιονομική συνεργασία· και την κοινωνική, πολιτιστική και ανθρώπινη συνεργασία. Η στρατηγική αυτή, που εγκαινιάσθηκε το 1995, εμποτίζεται βαθμιαία με το πνεύμα της βιώσιμης ανάπτυξης, που θα έπρεπε να βρίσκεται στο επίκεντρο όλων των μορφών υποκρατικής ευρωμεσογειακής συνεργασίας, όπως ακριβώς

συμβαίνει για τη δράση που έχουν δρομολογήσει τα κράτη μέλη στους κόλπους του ΠΝΥΕ (Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για τη Μεσόγειο)·

1.14. τονίζει το γεγονός ότι οι 27 ευρωμεσογειακοί εταίροι έχουν θεσπίσει τρεις στόχους προτεραιότητας: 1) τη δημιουργία μιας ζώνης ειρήνης και σταθερότητας που θα στηρίζεται στο διάλογο· 2) το σχεδιασμό μιας ζώνης ευημερίας με βάση τις ελεύθερες συναλλαγές· 3) την αμοιβαία γνωριμία και προσέγγιση μεταξύ των λαών και των πολιτισμών της Μεσογείου·

1.15. παρατηρεί ότι η διαδικασία της Βαρκελώνης, όπως έχουν διαπιστώσει η Επιτροπή και το Κοινοβούλιο, δεν είχε γραμμική εξέλιξη και δεν απέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, παρά τις προσπάθειες των εταίρων: 1) οι διαμάχες και οι εντάσεις στα Βαλκάνια, στην Αλγερία, στην Εγγύς και Μέση Ανατολή, συμπεριλαμβανομένου και του πολέμου στο Ιράκ, εμπόδισαν την καθιέρωση μιας ζώνης σταθερότητας, ενώ η ειρηνευτική διαδικασία μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων έχει διακοπεί· 2) ενώ έχουν συναφθεί νέες συμφωνίες σύνδεσης και ενώ η απόλυτη αξία των συναλλαγών έχει αυξηθεί, η οικονομική ανισότητα ανάμεσα στις δύο όχθες έχει επιταθεί. Από τη μία πλευρά, η οικονομική εξάρτηση του Νότου έναντι του Βορρά αυξήθηκε, από την άλλη μειώθηκε η αυτάρκεια του Νότου ως προς τη διατροφή⁽¹⁾· 3) η πτυχή που αφορά τον πολιτισμικό και κοινωνικό διάλογο σημείωσε ορισμένες προόδους. Ωστόσο, η ελευθερία έκφρασης δεν έχει ακόμη αποκτήσει την πραγματική της διάσταση σε πολλές χώρες. Εξάλλου, ο διάλογος χρειάζεται να ξεπεράσει τους «υψηλούς» κύκλους των πολιτικών, των δημοσίων υπαλλήλων και των ανθρώπων του πνεύματος και να συμπεριλάβει την κοινωνία των πολιτών και τους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς, που βρίσκονται πιο κοντά στους πολίτες, εξ ου και οι συγκεκριμένες προτάσεις μας·

1.16. εκτιμά ότι το Σχέδιο Δράσης της Βαλένθια αποτέλεσε σημαντικό βήμα για την αναδέρμανση της διαδικασίας της Βαρκελώνης, καθώς προβλέπει τη δημιουργία ειδικών ευρωμεσογειακών θεσμών και υποστηρίζει την πρόταση του συμφώνου Eurocities·

1.17. συντάσσεται με την υποστήριξη που εξεδήλωσαν οι υπουργοί στη Βαλένθια προς τη διαδικασία του Αγαδίν και προς όλες τις πρωτοβουλίες που επιχειρούν να επεκτείνουν τις συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών, σε μια οπτική Νότου-Νότου, προς τους εταίρους του Μαγκρέμπ και της Εγγύς Ανατολής, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών υποπεριφερειακής ενοποίησης, όπως η UMA (Ένωση του Αραβικού Μαγκρέμπ). Παρατηρεί, ωστόσο, ότι η διατήρηση των κλειστών συνόρων μεταξύ ορισμένων εταίρων χωρών έχει παρεμποδίσει τη διαδικασία ενοποίησης·

1.8. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, μετά τη Βαλένθια, οι αποφάσεις που προέκυψαν από την 6η Ευρωμεσογειακή Διάσκεψη της Νάπολης κατέληξαν στη δημιουργία της ευρωμεσογειακής κοινοβουλευτικής συνέλευσης, ως μέσου πολιτικού διαλόγου·

1.19. σημειώνει την απόφαση που ελήφθη στη Διάσκεψη της Νάπολης να ενισχυθεί το FEMIP (ευρωμεσογειακό μέσον επενδύσεων και εταιρικής σχέσης) στα πλαίσια της ΕΤΕπ, και να μελετηθεί, έως τα τέλη του 2006, η εισαγωγή ενός επικουρικού μηχανισμού·

1.20. προσδοκά με ανυπομονησία την μελέτη εκτίμησης των δυνατοτήτων ίδρυσης μιας Ευρωμεσογειακής Τράπεζας Επενδύσεων·

⁽¹⁾ Πρβλ. Έκθεση T. Schumacher, «Programma Mediterraneo», Istituto Universitario Europeo di Fiesole, Λιβόρνο, 31 Οκτωβρίου 2003.

1.21. επικροτεί ιδιαίτερα τη δημιουργία του Ευρωμεσογειακού Ιδρύματος για τον Διαπολιτισμικό και Διαπολιτιστικό Διάλογο, που θα συμβάλει στην ανάπτυξη της πτυχής κοινωνία των πολιτών της διαδικασίας της Βαρκελώνης, και ζητά να συμμετάσχει στις μελλοντικές δραστηριότητές του·

1.22. επικροτεί την έκθεση της Ομάδας Σοφών για το «Διάλογο μεταξύ Λαών και Πολιτισμών στον ευρωμεσογειακό χώρο», η οποία εκπονήθηκε το Δεκέμβριο του 2003 με πρωτοβουλία του Προέδρου της Επιτροπής (¹), και όπου προτείνεται πρόγραμμα εφαρμογής των δράσεων του εν λόγω ιδρύματος·

1.23. παρατηρεί με ικανοποίηση ότι οι υπουργοί Εξωτερικών των ευρωμεσογειακών χωρών που συνεδρίασαν στη Νάπολη (Βαρκελώνη VI) έλαβαν υπόψη τα συμπεράσματα της διάσκεψης «για έναν νέο ευρωμεσογειακό χώρο», που πραγματοποιήθηκε στο Λιβόρνο στις 31 Οκτωβρίου 2003 με πρωτοβουλία της ΕΤΠ. Διατυπώνονταν, εκεί, το αίτημα για μια νέα ώθηση της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης και για πιο στενή συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών ως προνομιούχων φορέων για την υλοποίηση μιας ζώνης ελευθερίας, σταθερότητας, ευημερίας και ειρήνης στη Μεσόγειο·

1.24. εκφράζει τη λύπη της, ωστόσο, για το γεγονός ότι το αίτημα για τη σύσταση ενός οργάνου που θα εκπροσωπεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, το οποίο επαναλαμβάνει η ΕΤΠ από το 1997, δεν έγινε δεκτό από τους υπουργούς των ευρωμεσογειακών χωρών που συνεδρίασαν στη Νάπολη.

Το πρόγραμμα MEDA: ένας αμφιλεγόμενος απολογισμός

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.25. υπενθυμίζει ότι οι χώρες με τις οποίες ισχύει ήδη συμφωνία σύνδεσης είναι η Τυνησία, το Ισραήλ, το Μαρόκο, η Παλαιστινιακή Αρχή και η Ιορδανία· οι χώρες με τις οποίες οι συμφωνίες βρίσκονται εν αναμονή επικύρωσης είναι η Αίγυπτος, ο Λίβανος και η Αλγερία· διαπραγματεύσεις διεξάγονται με τη Συρία·

1.26. τονίζει το γεγονός ότι οι κύριοι στόχοι του MEDA αποσκοπούν να συμβάλουν στις διαρθρωτικές κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις των εταίρων χωρών, στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ασθενέστερων στρωμάτων του πληθυσμού και στον περιορισμό των επιπτώσεων της απελευθέρωσης της οικονομίας επί του κοινωνικού ιστού και των εδαφικών ενοτήτων, εντός της προοπτικής της υλοποίησης της ζώνης ελεύθερων συναλλαγών έως το 2010 (²)·

1.27. φρονεί ότι η ζώνη ελεύθερων συναλλαγών συνιστά αναγκαίο στάδιο για τους τρεις πυλώνες της διαδικασίας της Βαρκελώνης, και όχι απ' εαυτού στόχο. Πρέπει να εκλαμβάνεται στα πλαίσια των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης, με πλήρη συνείδηση του ότι η μεταβατική φάση θα περιλαμβάνει κινδύνους για τις χώρες της Νότιας ακτής: 1) σοβαρές κοινωνικές ανισορροπίες, ως αποτέλεσμα των αναδιαρθρώσεων του παραγωγικού και οικονομικού συστήματος· 2) νέες πολώσεις και συγκεντρώσεις, που ενδέ-

χεται να επιδεινώσουν τις ήδη υφιστάμενες εδαφικές ανισορροπίες· 3) μια πολύ σημαντική πίεση επί του περιβάλλοντος, λόγω της αύξησης των συναλλαγών, της υλοποίησης ενεργειακών και μεταφορικών υποδομών, της αυξημένης εκμετάλλευσης των εδαφών, καθώς και της αύξησης των απορριμμάτων·

1.28. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η οικονομική συνεργασία με τις χώρες αυτές υπήρξε ουσιαστική, ότι η συνολική αποδοτικότητα της οικονομικής συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τις χώρες εταίρους MED ήταν αρκετά ικανοποιητική, αλλά ότι δεν έφθασε σε επίτευξη όλων των δυνατοτήτων της, ενώ η διαχείριση των προγραμμάτων εμφάνισε στοιχεία αναποτελεσματικότητας (³)·

1.29. εκφράζει τη δυσaréσκεία της για το γεγονός ότι, στην τρίτη πτυχή του προγράμματος MEDA I, η συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών από τις δύο όχθες της Μεσογείου γνώρισε σημαντικά εμπόδια·

1.30. διαπιστώνει ότι με το πρόγραμμα MEDA I (1996-1999) η ΕΕ κατέβαλε 3,5 δις € από συνολικό ποσό 4,68 δις € που διατέθηκαν στους μεσογειακούς εταίρους, ενώ με το MEDA II (2000-2006) η ΕΕ κατέβαλε συνεισφορά περίπου 5,35 δις €·

1.31. εκτιμά ότι, σε σύγκριση με τις φιλοδοξίες της διαδικασίας της Βαρκελώνης και με την τεράστια ζήτηση συνεργασίας και πόρων εκ μέρους των χωρών της Νότιας Μεσογείου, τα ποσά αυτά δεν επαρκούν·

1.32. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι —παρά τις βελτιώσεις που διαπιστώνονται με το πρόγραμμα MEDA II, με ποσοστό πραγματικών δαπανών που ανήλθε περίπου στο 50 % των δεσμευθεισών πιστώσεων το 2001, και περίπου στο 70 % το 2002— η κατάσταση δεν είναι καθόλου ικανοποιητική. Καλεί την Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειες ενημέρωσης και να λάβει περαιτέρω μέτρα για να αυξηθεί το ποσοστό αξιοποίησης·

1.33. κρίνει θετικές τις πρωτοβουλίες περιφερειακής συνεργασίας τις συμπληρωματικές προς τα διμερή προγράμματα, όπως για παράδειγμα EUROMED-Κληρονομιά, MEDA-Δημοκρατία, EURO-MED περιφερειακό πρόγραμμα για την διαχείριση των τοπικών υδάτων, τονίζει όμως παράλληλα την έλλειψη προβολής προς τους εταίρους και τους πολίτες της Νότιας Μεσογείου·

1.34. εκφράζει τη δυσaréσκεία της, ωστόσο, για το ασημαντό ύψος των ενισχύσεων που εκχωρούνται στις μεσογειακές χώρες στα πλαίσια των οριζόντιων αυτών προγραμμάτων, και κυρίως εκείνων που χορηγούνται για την Πρωτοβουλία για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα (IEDDH), η οποία διαδέχθηκε τα προγράμματα MEDA-Δημοκρατία από την έναρξη του MEDA II·

1.35. υπενθυμίζει ότι οι εταίροι από το Νότο αντιμετωπίζουν αντικειμενικές δυσχέρειες κατά την εφαρμογή της διμερούς συνεργασίας, κυρίως λόγω των γραφειοκρατικών διαδικασιών και της βραδύτητας της κατάρτισης των σχεδίων· εκφράζει τη λύπη της για την απουσία ενός θεσμικού μηχανισμού αποκλειστικά αφιερωμένου στις εταιρικές σχέσεις (⁴)·

(¹) Euromed Report n. 68, 2 Δεκεμβρίου 2003.

(²) Η χρονολογία αυτή είναι ενδεικτική, δεδομένου ότι οι συμφωνίες προβλέπουν την είσοδο της Τυνησίας στην ευρωμεσογειακή ζώνη ελεύθερων συναλλαγών το 2008, του Λιβάνου το 2014 και της Αλγερίας και της Συρίας ακόμη πιο μετά.

(³) Εκτίμηση της οικονομικής συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των μεσογειακών χωρών (12/1997) - 951645.

(⁴) H. Abouyoub, πρέσβης του Μαρόκου στη Γαλλία, Le partenariat euro-méditerranéen, Travaux des tables rondes des Assises de la Méditerranée, Μασσαλία, Ιούλιος 2000.

1.36. λαμβάνει υπό σημείωση τη μεταρρύθμιση που οδήγησε, το 2001, στη σύσταση της ΓΔ ΕυρορεΑίδ, με μια προσέγγιση «μετεγκατάστασης» της διαχείρισης των κονδυλίων στις αντιπροσωπείες, σύμφωνα με την αρχή «οτιδήποτε μπορεί να διοικηθεί και να αποφασιστεί καλύτερα επί τόπου, δεν πρέπει να διοικείται ή να αποφασίζεται στις Βρυξέλλες»· τονίζει, μαζί με το Κοινοβούλιο, ότι η νέα αυτή διαδικασία «μετεγκατάστασης» απαιτεί μια διαρκή παρακολούθηση, καθώς και μια περισσότερο ενεργό συμμετοχή εκ μέρους των εταίρων αρχών των προγραμμάτων ή των σχεδίων·

1.37. εκφράζει τη λύπη της που η Επιτροπή δεν έχει ακόμη εκπονήσει τη μελέτη αξιολόγησης του αντίκτυπου από το άνοιγμα της ζώνης ελεύθερων συναλλαγών· η αξιολόγηση αυτή θα έπρεπε σήμερα να λάβει υπόψη τις πέντε προκλήσεις που θέτει το MEDA II: δημογραφικό ζήτημα, απασχόληση και μετανάστευση, παγκοσμιοποίηση και ελάττωση των πόρων, περιβάλλον. Υπενθυμίζει ότι η μελέτη αυτή είχε ήδη προβλεφθεί από τη διάσκεψη της Μάλτας (Βαρκελώνη II, 1997) και ότι έχει επανειλημμένως ζητηθεί από την ΕΤΠ και από το ΕΚ·

1.38. τονίζει το γεγονός ότι οι κοινοτικές τοπικές αρχές δεν βρήκαν στο MEDA έναν μηχανισμό κατάλληλο για τη συμβολή που μπορούν να παράσχουν στην εταιρική σχέση. Οι αρχές αυτές έχουν βαθμιαία αποκτήσει ικανότητες που τους επιτρέπουν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην εφαρμογή εταιρικών σχέσεων, ανταλλαγών και συνεργασιών σε εξειδικευμένα πεδία, καθώς και στην προώθηση πολιτικών εγγύτητας και υποδοχής των μεταναστών από τη Νότια ακτή της Μεσογείου·

1.39. εκφράζει τη λύπη της για την έλλειψη συντονισμού των προγραμμάτων MEDA και INTERREG, παρά το ρητό αίτημα της ΕΤΠ να ενταχθεί στο πρόγραμμα MEDA II ένα κεφάλαιο αφιερωμένο στην αποκεντρωμένη συνεργασία, αίτημα που έχει επαναλάβει επίσης και το Κοινοβούλιο με την ευκαιρία της προετοιμασίας της Διάσκεψης της Βαλένθια.

Η αποκεντρωμένη συνεργασία: η προστιθέμενη αξία των περιφερειακών και τοπικών φορέων

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.40. επιθυμεί να μοιραστεί με τους μεσογειακούς εταίρους την εμπειρία που έχουν αποκτήσει τα μέλη της από τις επαφές τους με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές των υποψήφιων χωρών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της διεύρυνσης·

1.41. πιστεύει ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές συνιστούν το καταλληλότερο επίπεδο για την αποκεντρωμένη συνεργασία·

1.42. υπενθυμίζει τους τομείς όπου εκφράζονται κατά τον καλύτερο τρόπο οι ικανότητες των περιφερειακών και τοπικών αρχών:

- Χωροταξία και χωροταξικός σχεδιασμός
- Αστική διαχείριση
- Γεωργία, αλιεία και ανάπτυξη της υπαίθρου
- Περιβάλλον, διαχείριση των πόρων και πρόληψη των φυσικών κινδύνων

— Μεταφορές και ενέργεια στην υποπεριφερειακή τους διάσταση

— Πολιτικές υπέρ των ΜΜΕ

— Πολιτικές υπέρ της απασχόλησης

— Πολιτιστικές και αθλητικές πρωτοβουλίες

— Πολιτικές διαφύλαξης και ανάδειξης της κληρονομιάς

— Κοινωνικές πολιτικές εγγύτητας

— Εκπαίδευση και κατάρτιση

— Υγεία

— Διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων, υποδοχή και πολιτική ένταξης·

1.43. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η έλλειψη συντονισμού των προγραμμάτων MEDA II και INTERREG III περιορίσει τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών της Νότιας Μεσογείου στα σχέδια συνεργασίας που πραγματοποιούνται στα πλαίσια του INTERREG III, λόγω της έλλειψης ευρωπαϊκής συγχρηματοδότησης για τους μεσογειακούς εταίρους·

1.44. θεωρεί λυπηρό, ως εκ τούτου, το γεγονός ότι αυτό εμπόδισε τη διάδοση, σύμφωνα με το πνεύμα της Βαρκελώνης, της εμπειρίας από τις ανταλλαγές και τις ορθές πρακτικές σχετικά με τις εταιρικές σχέσεις σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα, και τούτο παρότι πολλοί κοινοτικοί τοπικοί και περιφερειακοί φορείς καθιέρωσαν στενούς δεσμούς με τους ομολόγους τους της Νότιας ακτής·

1.45. θεωρεί αναγκαία και επείγουσα τη χάραξη, μέχρι το 2006, μιας πρωτοβουλίας που θα καθιστά συμβατούς, στους κόλπους του MEDA, τους στρατηγικούς και μακροοικονομικούς στόχους της ΕΕ (διμερής πτυχή του MEDA) με τις ικανότητες ανάληψης πρωτοβουλιών, τοπικής διακυβέρνησης και προνομιούχου σχέσεως των κοινοτικών τοπικών και περιφερειακών αρχών με τις ομολόγους τους της Μεσογείου·

1.46. εκτιμά ότι η στρατηγική αυτή θα πρέπει, μετά το 2006, να καταλήξει στη χάραξη ενός χρηματοδοτικού μέσου, ειδικού για την αποκεντρωμένη συνεργασία, που θα απευθύνεται στις ευρωμεσογειακές τοπικές και περιφερειακές αρχές, ενός πραγματικού μηχανισμού με επαρκή μέσα ώστε να εκδηλώνει μια ουσιαστική φιλοδοξία που θα μπορούσε να εκφραστεί με την ονομασία MEDPLUS·

1.47. κρίνει ότι το εν λόγω χρηματοδοτικό μέσον θα πρέπει: 1) να υπερβεί το στάδιο της ανταλλαγής εμπειριών και να καταλήξει στη χάραξη συγκεκριμένων σχεδίων, απτών για τους ενδιαφερόμενους πληθυσμούς (οι οποίοι θα πρέπει να θεωρούνται ως οι κατ' εξοχήν δικαιούχοι της συνεργασίας)· 2) να αναβαθμίζει την πειραματική εμπειρία των σχεδίων MED, τα οποία, πέρα από τις έκδηλες επικρίσεις, συνέβαλαν στην καθιέρωση δεσμών και στην προώθηση συγκεκριμένων δράσεων σε πολλούς τομείς, με τη συμμετοχή θεσμικών οργάνων, τοπικών αρχών, ΜΚΟ και φορέων της κοινωνίας των πολιτών· 3) να στηρίζεται, για το χρηματοδοτικό σκέλος, πέρα από τους δικούς του πόρους, στην Ευρωμεσογειακή Διευκόλυνση Επενδύσεων και Εταιρικής Σχέσης και στην ενδεχόμενη Ευρωμεσογειακή Τράπεζα Επενδύσεων·

1.48. υπενθυμίζει ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να αναλαμβάνουν δράσεις που ενσωματώνουν αλλά και ξεπερνούν τα παραδοσιακά όρια της συνεργασίας που πραγματοποιείται σε επίπεδο κεντρικών κυβερνήσεων. Πράγματι, στην κλίμακα των αποκεντρωμένων αρχών είναι που μπορεί να πραγματοποιήσει πραγματικές προόδους η εφαρμογή της νέας πολιτικής για τη γειτνίαση, την οποία επιθυμεί η Επιτροπή. Θα πρέπει, λοιπόν, «να επιδιωχθεί η υπέρβαση των δυσκολιών των παραδοσιακών προτύπων ανάπτυξης· να αναπτυχθούν τα υφιστάμενα κυκλώματα σχέσεων μεταξύ των πόλεων με σκοπό την παραγωγή πραγματικά εφικτών αναπτυξιακών σχεδίων και να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις της βιώσιμης ανάπτυξης, σε αστικό και αγροτικό πλαίσιο».

1.49. φρονεί ότι η βελτίωση της τοπικής διακυβέρνησης, η υγειονομική και κοινωνική πρόνοια, η πρόνοια για τους κινδύνους από φυσικές καταστροφές και η ασφάλεια των μεταφορών, αποτελούν επιτακτική ανάγκη σε ένα περιβάλλον ανάπτυξης που εγγράφεται στη διάρκεια, γύρω από μια κλειστή και ευάλωτη θάλασσα. Από την άποψη αυτή, το IRMEDD (Ίδρυμα των Περιφερειών της Μεσογείου για την Αειφόρο Ανάπτυξη) ⁽¹⁾ αποτελεί καλό παράδειγμα που καταδεικνύει πώς μπορούν να συνδεθούν μεταξύ τους οι αναλύσεις και να συντονιστούν οι δράσεις και οι ανταλλαγές των εμπειριών που αναπτύσσονται μεταξύ των τοπικών αρχών της Βόρειας και της Νότιας ακτής της Μεσογείου στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης.

1.50. εκτιμά ότι είναι σημαντικό η διασύνδεση πόρων και χωροταξίας να ελέγχεται όχι μόνον από τα κράτη, αλλά επίσης και κυρίως, για λόγους αποτελεσματικότητας, στο επίπεδο της λειτουργικής εγγύτητας· δηλαδή, στο επίπεδο των τοπικών αρχών και των δικτύων τους, των ερευνητικών κέντρων και των ιδρυμάτων. Στον τομέα της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, για παράδειγμα, το ίδρυμα LEM (Livorno Euro Mediterraneo) δραστηριοποιείται σε στενή συνεργασία με πολλούς εταίρους ⁽²⁾ για την προώθηση της διάδοσης ενός πνεύματος ασφάλειας της ναυσιπλοΐας σε ολόκληρη τη Μεσόγειο.

1.51. πιστεύει ότι το πρόγραμμα INTERREG III συνιστά σημείο αναφοράς για τις δυνατότητες συνεργασίας των εδαφικών αρχών της βόρειας και της νότιας ακτής. Για παράδειγμα, περισσότερα από το 60 % των σχεδίων του INTERREG III B Medoc περιλαμβάνουν όντως τη συμμετοχή μιας ή περισσότερων εταιρών μεσογειακών χωρών από ευρωπαϊκές περιοχές εκτός του χώρου Medoc. Η έλλειψη, εντούτοις, ευρωπαϊκής συγχρηματοδότησης περιορίζει την οικονομική συμμετοχή των εταιρών της νότιας ακτής ⁽³⁾.

1.52. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε την έναρξη του πειραματικού σχεδίου MED'ACT για τη συνεργασία των ευρωμεσογειακών πόλεων· εύχεται το ενδιαφέρον αυτό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καταλήξει σε ένα συνολικό περιφερειακό πρόγραμμα για τη συνεργασία των ευρωμεσογειακών τοπικών αρχών στα πλαίσια του MEDA·

⁽¹⁾ Η ίδρυση του IRMEDD (Institut des Régions Méditerranéennes pour le Développement Durable) αποφασίστηκε από την CRPM στα Ιωάννινα στις 17 Σεπτεμβρίου 2002 (Διάσκεψη των απομακρυσμένων και θαλάσσιων περιφερειών της Ευρώπης) και συστάθηκε στο Μοντελιέ στις 19 Δεκεμβρίου 2003.

⁽²⁾ Κυρίως την περιφέρεια της Τοσκάνης, το Πανεπιστήμιο της Πίζας, την Διαμεσογειακή επιτροπή της CRPM, το Ιταλικό Υπουργείο Μεταφορών.

⁽³⁾ Πρβλ. R Favresse, Analyse des partenariats entre les pays de l'espace Medoc et les Pays tiers méditerranéens au sein du programme Interreg III B Medoc, Caisse des Dépôts et Consignations, Νοέμβριος 2003.

1.53. παρατηρεί ότι οι πρακτικές αποκεντρωμένης συνεργασίας που αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια έχουν καταδείξει την υπευθυνότητα των τοπικών αρχών ως προς τον καταλυτικό τους ρόλο για τις νέες αυτές διαδικασίες συνεργασίας, όπως αναγνωρίστηκε από την Επιτροπή στο σημειώμά της για την αποκεντρωμένη συνεργασία του Ιανουαρίου του 2000·

1.54. διαπιστώνει ότι ο καθοριστικός αυτός ρόλος των τοπικών αρχών έχει μεν αναγνωριστεί από πολλά κράτη μέλη, θα πρέπει όμως να εναρμονιστεί και να διασαφηνιστεί καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ· θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι οι ομόλογοι εταίροι της Νότιας ακτής εκπροσωπούν αποκεντρωμένους οργανισμούς, εκλεγμένους από τους πολίτες των ενδιαφερομένων περιοχών, και δεν είναι —ή τουλάχιστον δεν είναι αποκλειστικά— τοπικοί δημόσιοι υπάλληλοι των κεντρικών κυβερνήσεων.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αντιπροσωπεύουν, τόσο στο Βορρά όσο και στο Νότο της Μεσογείου, τον λειτουργικό, πολιτικό και εδαφικό συνδετικό κρίκο μεταξύ των κεντρικών κυβερνήσεων και της κοινωνίας των πολιτών·

2.2. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι, μέχρι στιγμής, δεν πραγματοποιήθηκε καμία από τις συνεδριάσεις των περιφερειακών αρχών που προβλέπονταν στη Δήλωση της Βαρκελώνης, και τούτο παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις της ΕΤΠ (έγγραφα της ΕΤΠ: CDR 125/1997, 40/2000, 123/2000, 173/2003 και 357/2003) και παρά τις δηλώσεις των υπουργών των ευρωμεσογειακών χωρών, από τη Διάσκεψη της Στουτγάρδης (Βαρκελώνη III, 1999) έως τη Διάσκεψη της Νάπολης (Βαρκελώνη VI, 2003)·

2.3. συνιστά τη διαβούλευση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ στα πλαίσια της πολιτικής της γειτονίας, κυρίως όσον αφορά τον προσδιορισμό των στόχων, των κριτηρίων αναφοράς και του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης των προγραμμάτων δράσεων, κατ' αναλογία προς το ρόλο που τους αναγνωρίζει η Επιτροπή στη Λευκή Βίβλο «Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση» (COM(2001) 428 τελικό)·

2.4. καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει ένα φόρουμ, ή ακόμη και ένα όργανο, το οποίο θα εκπροσωπεί —στα πλαίσια των θεσμών της διαδικασίας της Βαρκελώνης— τις αποκεντρωμένες υποκρατικές αρχές (τοπικές, επαρχιακές και περιφερειακές) των κοινοτικών χωρών και των εταιρών χωρών της Μεσογείου·

2.5. προτείνει το όργανο αυτό να ασχολείται με τη συζήτηση των λειτουργικών προβλημάτων και να συμβάλλει ενεργά στην ανταλλαγή για θέματα αποκεντρωμένης συνεργασίας (κυρίως όσον αφορά την κατάρτιση, τη διαχείριση των σχεδίων, την πολιτιστική διαμεσολάβηση και την επικοινωνία, τους φυσικούς κινδύνους, τη βιώσιμη ανάπτυξη κ.λπ.)·

2.6. ζητά να συντονιστούν το ταχύτερο τα προγράμματα MEDA και INTERREG, κυρίως μέσω της ενσωμάτωσης της στρατηγικής της «γεινιάσης» που χαρακτηρίζει τους νέους προσανατολισμούς της Επιτροπής. Με την προοπτική αυτήν, τονίζει ότι το MedAct συνιστά, σε άλλη εδαφική κλίμακα, ένα καλό παράδειγμα «ενιαίων σχεδίων» με συμμετοχή ευρωμεσογειακών πόλεων (μεταξύ άλλων, Μπορντό, Ρώμη, Βρυξέλλες-Πρωτεύουσα, Τύνιδα, Σφαξ, Καζαμπλάνκα). Εξάλλου, η συμπερίληψη της αστικής διάστασης στο MEDA είχε ζητηθεί και στη δήλωση των ευρωμεσογειακών δημάρχων, την παραμονή της Διάσκεψης της Νάπολης·

2.7. προτείνει, με βάση τα σχέδια συνεργασίας, την ανάπτυξη των οποίων θα επιτρέψει ο συντονισμός των δύο αυτών προγραμμάτων μέχρι το 2006, να σχεδιαστεί ειδικό Πρόγραμμα Κοινωνικής Πρωτοβουλίας για τη συνέχιση, την ανάπτυξη και τη διευκόλυνση του διαλόγου των πολιτισμών μεταξύ των κοινοτήτων της Λεκάνης της Μεσογείου·

2.8. ζητά να δοκιμαστεί από τώρα το νέο εργαλείο ευρωμεσογειακής υποκρατικής συνεργασίας «MEDPLUS» και στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες που βρίσκονται σε αυτή τη γεωγραφική ζώνη και να ζητηθεί η γνώμη της ΕΤΠ για τον προσδιορισμό του νέου «εργαλείου γεινιάσης» που προβλέπεται για την ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση από το 2006· καθώς και να μπορέσει να προσφέρει τη δική της εμπειρία από την πρακτική της διακυβέρνησης σε τοπική κλίμακα. Η εμπειρία των υφιστάμενων οργανισμών όπως η Σύνοδος Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης και του δικτύου πολλών διεθνών και εθνικών ενώσεων των τοπικών και περιφερειακών αρχών από τις δύο πλευρές της Μεσογείου (μεταξύ των οποίων: ΣΕΠ, ΣΕΔΠ, ΔΑΘΠ, FMCU, ΣΕΣΠ, REVES, οι Eurocities, και το Λατινικό Τόξο) (!) θα έπρεπε επίσης να αξιοποιηθεί· και τούτο, με βάση τις ικανότητες που έχουν αποκτήσει οι τοπικές αρχές της ΕΕ είτε από τις αμοιβαίες σχέσεις τους, είτε από τις σχέσεις τους με τις ομολόγους τους από τις υποψήφιες για ένταξη χώρες· προς το σκοπό αυτόν, η ΕΤΠ ανέθεσε πρόσφατα την εκπόνηση μελέτης σχετικά με την κατάσταση της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης και την αποκεντρωμένη συνεργασία·

2.9. κρίνει σημαντικό να ξεπεραστεί ο υφιστάμενος κατακερματισμός και διασκορπισμός των προγραμμάτων και δράσεων αποκεντρωμένης συνεργασίας·

2.10. προτείνει στην Επιτροπή να δείξει μεγαλύτερο ενδιαφέρον στις δράσεις που προβλέπονται στην κλίμακα της Μεσογείου και οι εν λόγω δράσεις να συγκεντρωθούν και να συντονίζονται εντός μιας μόνο Γενικής Διεύθυνσης·

2.11. ζητά οι κοινοτικές τοπικές και περιφερειακές αρχές να μπορούν να συνδιαχειρίζονται, μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τους πόρους που προορίζονται για την αποκεντρωμένη συνεργασία· και τούτο, σύμφωνα με το πρότυπο της εταιρικής σχέσης που εφαρμόστηκε στα πλαίσια των ΜΟΠ (1986-1992)· εκτιμά ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές συνιστούν κατάλληλο επίπεδο δια-

κυβέρνησης για την ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας, στο μέτρο που μπορούν ευκολότερα να απαλλαγούν από δεσμεύσεις μακροοικονομικής και γεωστρατηγικής φύσεως·

2.12. συνιστά στην Επιτροπή να εμβαθύνει τη γνώση των λειτουργιών και των αρμοδιοτήτων των υποκρατικών θεσμικών φορέων της Νότιας ακτής της Μεσογείου, μέσω μιας μελέτης που θα μπορέσει να παρουσιάσει ένα συγκριτικό πλαίσιο των τοπικών και περιφερειακών φορέων και των διενεργούμενων μεταρρυθμίσεων. Προς το παρόν, δεν είναι διαθέσιμη μια συνολική και εξαντλητική εικόνα των φορέων αυτών, ούτε της εξέλιξής τους. Από την άποψη αυτή, συντάσσεται με το αίτημα του Κοινοβουλίου που «καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στις δικαιούχους χώρες στον τομέα των θεσμικών μεταρρυθμίσεων»·

2.13. φρονεί ότι η αποκεντρωμένη συνεργασία ευνοεί τη δημοκρατική ανάπτυξη των τοπικών και περιφερειακών φορέων της Νότιας Μεσογείου, πράγμα που ενισχύει το θεσμικό τους ρόλο έναντι των κεντρικών κυβερνήσεων και των αποκεντρωμένων αρχών του κράτους (?), και νομιμοποιεί, έναντι των πολιτών, τη δράση τους·

2.14. καλεί, επομένως, σε υποστήριξη των μεταρρυθμίσεων αποκεντρωσης και των διενεργούμενων διαδικασιών διάφθρωσης των τοπικών και περιφερειακών αρχών των χωρών της Νότιας Μεσογείου, ως πραγματικών φορέων της τοπικής διακυβέρνησης, καθώς και σε μέριμνα ώστε η κεντροποιημένη συνεργασία να περιλαμβάνει περισσότερο τη συμμετοχή των αμετών οργανισμών, παρά να απευθύνεται κυρίως στις αποκεντρωμένες αρχές και στους κρατικούς δημόσιους υπαλλήλους·

2.15. τονίζει την ανάγκη να προβλεφθεί μια νέα νομική βάση για την υποστήριξη των αδελφοποιήσεων, ως «φυσικών» μέσω της εταιρικής σχέσης. Υπενθυμίζει, επ' αυτού, ότι οι Υπουργοί εξωτερικών των ευρωμεσογειακών χωρών που συνεδρίασαν στην Κρήτη (26-27 Μαΐου 2003) δήλωσαν ότι «οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν επίσης να συμβάλουν αισθητά στον διαπολιτισμικό και διαπολιτισμικό διάλογο μέσω της αποκεντρωμένης συνεργασίας και δράσεων αδελφοποίησης πόλεων και, στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσαν να συμμετάσχουν πιο δραστήρια στο έργο αυτό, που αποτελεί ουσιαστικό μέρος της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης»·

2.16. επιμένει ότι, εντός της ζώνης ελεύθερων συναλλαγών, πρέπει να αξιοποιηθούν οι διαφορές ταυτότητας και η εδαφική και περιβαλλοντική ποικιλία, προκειμένου οι αμοιβαίες ανταλλαγές (Βορρά-Νότου, Νότου-Βορρά και Νότου-Νότου) να στηρίζονται στη συμπληρωματικότητα, με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης·

2.17. ζητά, για μία ακόμη φορά, τη διεξαγωγή μελέτης σχετικά με την κοινωνικοοικονομική και περιβαλλοντική επίδραση που σχετίζεται με την καθιέρωση της ευρωμεσογειακής ζώνης ελεύθερων συναλλαγών έως το 2010·

(!) Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης, Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών, Διάσκεψη των Απομεμακρυσμένων και Θαλάσσιων Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Παγκόσμια Ομοσπονδία Ηνωμένων Πόλεων, Σύνδεσμος Ευρωπαϊκών Συνοριακών Περιφερειών, Ευρωπαϊκό Δίκτυο των Πόλεων και Περιφερειών της Κοινωνικής Οικονομίας.

(?) Για παράδειγμα, των Wilayas (κυβερνεία ή νομαρχίες) στις περισσότερες χώρες της Νότιας Μεσογείου.

2.18. πιστεύει ότι η πολιτική για τη μετανάστευση πρέπει να θεμελιώνεται στην κοινωνική και την πολιτιστική ένταξη. Οι μετανάστες που ζουν στην ΕΕ μπορούν να αποτελέσουν μια φυσική «γέφυρα» για την εδραίωση και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών συνεργασίας·

2.19. προτείνει να καθιερωθεί το έτος 2008 ως «Έτος Γειτονίας». Με την προοπτική αυτή, εμμένει στο σχεδιασμό προγραμμάτων που θα αναλάβουν οι τοπικές αρχές και στα οποία θα συμμετάσχουν οι ΜΚΟ, η κοινωνία των πολιτών, και οι πολίτες τόσο από την ΕΕ όσο και από τις γειτονικές χώρες. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα μπορούσαν, ειδικότερα, να επεκταθούν σε μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού με τη μορφή πολιτιστικών εκδηλώσεων, που λειτουργούν ως βιτρίνα για τις νέες πολιτιστικές και οικονομικές διαστάσεις τόσο στην Ευρώπη όσο και γύρω της. Πέραν της εν λόγω παρουσίασης θα μπορούσε να οργανωθούν ορισμένες θεμα-

τικές διασκέψεις από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, δηλαδή πρωτοβουλίες στις οποίες θα μπορούσε να συμμετάσχει το ευρύτερο κοινό·

2.20. υποστηρίζει τη δραστηριότητα τοπικών και περιφερειακών οργανισμών και ιδρυμάτων, όπως το IRMEDD του Μονπελιέ, το ίδρυμα LEM του Λιβόρνου, το Ίδρυμα των Τριών Πολιτισμών της Σεβίλλης, το Ίδρυμα Laboratorio Mediterraneo της Νάπολης, το Καταλανικό Μεσογειακό Ίδρυμα Μελετών και Συνεργασίας της Βαρκελώνης, το Ίδρυμα της Μεσογείου της Μασσαλίας, το Μεσογειακό Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών Σπουδών της Βαλένθια «MedCities» της Βαρκελώνης, κ.λπ.· ενθαρρύνει θερμά το ρόλο που διαδραματίζουν για την έρευνα, την ανταλλαγή εμπειριών και τη διάδοση πολιτισμού, και ευελπιστεί στη συμμετοχή τους στις πρωτοβουλίες του Ευρωμεσογειακού Ιδρύματος που αποφασίστηκε στη Διάσκεψη της Νάπολης.

Βρυξέλλες 21 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών

(2004/C 121/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών COM(2003) 657 τελικό — SEC 2003/1213 — 2003/0265 (CNS)·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 5ης Νοεμβρίου 2003, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της επί του θέματος σύμφωνα με το άρθρο 265 παράγραφος 1 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 7ης Μαΐου 2002, να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CDR 19/2004), που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» στις 2 Μαρτίου 2004 (εισηγήτρια η κα Mona-Lisa NORRMAN, μέλος νομαρχιακού συμβουλίου της Jamtland (S-PES)·

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 54η σύνοδο ολομέλειάς της, της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 22ας Απριλίου).

1. Οι απόψεις της ΕΤΠ

1.1. η ΕΤΠ εκφράζει την απογοήτευση της για το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής της πρότασης. Συνάγει, επίσης, ότι η Επιτροπή δεν προτίθεται να εκτελέσει πλήρως την εντολή που έλαβε από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων στη Νίκαια το 2000 για την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φύλου. Η ΕΤΠ εκφράζει τη λύπη της για τις παραχωρήσεις που έγιναν σε διάφορες ομάδες συμφερόντων σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας·

1.2. η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να εργαστεί για να τεθεί τέλος στην έλλειψη ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και να προωθήσει ενεργώς την ισότητα, π.χ., με την υποστήριξη της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της συνθήκης της Νίκαιας, και της στρατηγικής πλαίσιο του πέμπτου προγράμματος δράσης (2001-2005), σύμφωνα με το οποίο η συνδυασμένη ενέργεια που επιλέγη για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα είναι η ένταξη του θέματος της ισότητας σε όλες τις πολιτικές και η υιοθέτηση ειδικών μέτρων υπέρ των γυναικών·

1.3. η Επιτροπή των Περιφερειών φρονεί ότι υπάρχει ουσιαστική διαφορά μεταξύ της εφαρμογής της αρχής της ισότητας και της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης σε ορισμένους τομείς. Η ισότητα αποτελεί μια πολύ ευρύτερη έννοια που σημαίνει ότι παρέχονται οι ίδιες δυνατότητες και ισχύουν τα ίδια δικαιώματα και ότι υφίστανται οι ίδιες υποχρεώσεις σε όλους τους τομείς της ζωής και, κυρίως, ότι υπάρχει ίση κατανομή της εξουσίας και της επιρροής. Η χρησιμοποίηση της ίσης μεταχείρισης ως μοναδικής στρατηγικής δεν αρκεί για την υλοποίηση της πραγματικής ισότητας. Στην πράξη, αυτό κινδυνεύει να ευνοήσει την ανισότητα και δεν μπορεί να αντισταθμίσει τις προηγούμενες διακρίσεις λόγω φύλου·

1.4. η ΕΤΠ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής για να απαγορευθεί η αρχής της διακρίσεως λόγω φύλου όταν πρόκειται για την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες·

1.5. εφόσον η ίση μεταχείριση ως μοναδική στρατηγική για την υλοποίηση της ισότητας κινδυνεύει να ενισχύσει την ανισότητα, η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί ιδιαίτερα το άρθρο 3 που αφορά την αρχή σύμφωνα με την οποία η ίση μεταχείριση προϋποθέτει ότι δεν πρέπει να ασκούνται ούτε άμεσες ούτε έμμεσες διακρίσεις λόγω φύλου. Το άρθρο αυτό είναι απαραίτητο για να εμποδιστεί η διακριτική μεταχείριση ατόμων λόγω φύλου, και για να μην βρίσκονται σε δυσμενή θέση άτομα βάσει διατάξεων που θα ήταν κατ' επίφαση ουδέτερες ως προς το φύλο·

1.6. η ΕΤΠ επιδοκιμάζει τους ορισμούς της οδηγίας για τις άμεσες και έμμεσες διακρίσεις, για τις παρενοχλήσεις και τις σεξουαλικές παρενοχλήσεις, διότι συμφωνούν με εκείνους των οδηγιών 2000/43/ΕΚ, 2000/78/ΕΚ, 76/207/ΕΟΚ και 2002/73/ΕΚ·

1.7. η ΕΤΠ επικροτεί επίσης το ότι τα άρθρα 7 — 10 και 13 σχετικά με την εφαρμογή του δικαίου, το βάρος της απόδειξης και τις ποινές, συμφωνούν με εκείνα της προηγούμενης οδηγίας που είχε ως βάση το άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της ΕΕ·

1.8. η ΕΤΠ συμφωνεί με τις απόψεις της Επιτροπής ότι το φύλο δεν πρέπει να αποτελεί παράγοντα για τον υπολογισμό των ασφαλιστρών και των ασφαλιστικών παροχών καθώς και για την παροχή άλλων ασφαλιστικών υπηρεσιών. Τονίζει, επίσης, ότι αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν πρόκειται για το κρατικό συνταξιοδοτικό καθεστώς και τις ιδιωτικές συνταξιοδοτικές ασφαλίσεις·

1.9. η ΕΤΠ φρονεί ότι η νομοθεσία περί διακρίσεων, ανεξαρτήτως αιτίας, πρέπει να προβλέπει την ίδια προστασία. Η πρόταση οδηγίας δεν θα συμπεριλαμβάνει τους ίδιους τομείς με την ήδη ισχύουσα οδηγία για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής τόσο εντός όσο και εκτός της αγοράς εργασίας. Η ΕΤΠ λυπάται που η Επιτροπή, υποβάλλοντας μια ειδική οδηγία με σταδιακή προσέγγιση, μπορεί να δημιουργήσει την εντύπωση ότι υπάρχει ιεραρχία στις διακρίσεις·

1.10. η Επιτροπή των Περιφερειών φρονεί ότι η πρόταση προβλέπει υπερβολικό αριθμό εξαιρέσεων και τομέων στους οποίους η οδηγία δεν θα έχει εφαρμογή. Το άρθρο 1 παράγραφος 4 της πρότασης αποκλείει τους τομείς της εκπαίδευσης, των μαζικών μέσων ενημέρωσης και της διαφήμισης. Η Επιτροπή των Περιφερειών φρονεί ότι μια οδηγία στον τομέα των διακρίσεων λόγω φύλου για να μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη της ισότητας θα πρέπει να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής της οι σχετικοί τομείς·

1.11. η ΕΤΠ τονίζει ότι δεν συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η απαγόρευση κειμένων και εικόνων υποτιμητικού περιεχομένου στα ΜΜΕ και στις διαφημίσεις, όπως και κείμενα ρατσιστικού περιεχομένου, θα περιορίσουν τις θεμελιώδεις αρχές της ελευθερίας του Τύπου. Σύμφωνα με τη διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών επιτρέπεται να περιοριστεί δια νόμου η ελευθερία του Τύπου προκειμένου να ληφθούν καταλλήλως υπόψη η εκτίμηση και ο σεβασμός των ελευθεριών και των δικαιωμάτων του πληθυσμού, καθώς και για να ικανοποιηθούν οι νόμιμες απαιτήσεις της ηθικής, της δημόσιας τάξης και των δημόσιων αγαθών που υπάρχουν στη δημοκρατική κοινωνία (άρθρο 29)·

1.12. η ΕΤΠ φρονεί ότι το άρθρο 141 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας περί ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας δεν συνεπάγεται και όμοια φορολόγηση. Πιστεύει, επίσης, ότι και η φορολογία ακόμη αποτελεί ένα τομέα που πρέπει να εξεταστεί βάσει της αρχής της ισότητας.

2. Οι συστάσεις της ΕΤΠ

2.1. η ΕΕ διαδραματίζει κεντρικό ρόλο όσον αφορά την εφαρμογή, τόσο από τα σημερινά όσο και από τα μελλοντικά κράτη μέλη, της θεμελιώδους αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Σε όλους τους τομείς, η Κοινότητα έχει την υποχρέωση να άρει τις ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών και να προωθήσει ενεργώς την ισότητα μεταξύ τους. Η ΕΤΠ συνιστά στην Επιτροπή να καταρτίσει μια πιο περιεκτική οδηγία σύμφωνα με την εντολή των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων·

2.2. η ΕΤΠ, όπως και η Επιτροπή, θεωρεί την εν λόγω οδηγία ως μια πρώτη απόκριση στην εντολή των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων και τονίζει τη σημασία που έχει να συνεχίσει η Επιτροπή το νομοθετικό της έργο. Η ΕΤΠ μπορεί να συμβάλει στις εργασίες για μια πιο εμπειριστατωμένη οδηγία·

2.3. η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά στην Επιτροπή να προτείνει οδηγία για την ισότητα γυναικών και ανδρών, το πεδίο εφαρμογής της οποίας να επεκτείνεται και πέραν των αγαθών και των υπηρεσιών, ώστε να περιλαμβάνει και τους τομείς της φορολογίας, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής ασφάλισης (συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών ασφαλίσεων και της υγείας), της άσκησης βίας κατά των γυναικών καθώς και της εικόνας στα μαζικά μέσα ενημέρωσης και της διαφήμισης. Μια παρόμοια οδηγία θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα μια άλλου είδους διαφάνεια και πρόσβαση για τα κράτη μέλη και τους πολίτες·

2.4. η ΕΤΠ συνιστά στην Επιτροπή να ενεργήσει με τρόπο ώστε η εν λόγω οδηγία να είναι τουλάχιστο ισότιμη με την οδηγία περί ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής και ανεξαρτήτως των τομέων της κοινωνικής ζωής που θα περιλαμβάνει·

2.5. η Επιτροπή των Περιφερειών τάσσεται υπέρ της πρότασης οδηγίας όσον αφορά την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών για την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών. Λυπάται, όμως, που το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας είναι περιορισμένο·

2.6. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι η ισότητα δεν επιτυγχάνεται μόνο μέσω της νομοθεσίας, χωρίς να έχουν γυναίκες και άνδρες τις ίδιες δυνατότητες πρόσβασης στον πολιτικό στίβο, στην επαγγελματική ζωή και στους άλλους τομείς της ζωής. Η Επιτροπή των Περιφερειών φρονεί ότι η καταπολέμηση των διακρίσεων που βασίζονται στο φύλο προϋποθέτει, επίσης, τη βελτίωση των σχετικών γνώσεων όσον αφορά τα θέματα φύλου και ισότητας και μεταβολής συμπεριφοράς και εκτιμήσεων. Η Επιτροπή των Περιφερειών διατίθεται να συνεργαστεί με την Επιτροπή για τη διοργάνωση σεμιναρίων με θέμα την ισότητα και τις προσπάθειες για την διασφάλιση της ισότητας των ευκαιριών.

2.7. Η ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας σημαίνει ότι εφαρμόζεται η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στο σύνολο της πολιτικής και σε όλα τα όργανα της Κοινότητας. Η Επιτροπή των Περιφερειών προτίθεται να υποστηρίξει τις εργασίες της Επιτροπής που στοχεύουν στην εκπόνηση μεθόδων ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας και φρονεί ότι ένα απαραίτητο μέσο για την προβολή των νέων συνθηκών ζωής των γυναικών και των ανδρών είναι το μέσο που θα επέβαλε στις στατιστικές των κρατών μελών την ταξινόμηση σε κατηγορίες ανάλογα με το φύλο και την ηλικία.

2.8. Η ΕΤΠ συμφωνεί, επίσης, ότι πρέπει να καταργηθούν οι όροι που εισάγουν διακρίσεις λόγω φύλου στις ασφάλειες και τις λοιπές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

2.9. Η ΕΤΠ φρονεί ότι στο άρθρο 4 που απαγορεύει τις ασφαλίσεις και τον υπολογισμό των ασφαλιστών που βασίζονται στο

φύλο, η προβλεπόμενη μεταβατική περίοδος (6+2 χρόνια) είναι πολύ μεγάλη. Στο άρθρο προβλέπεται, επίσης, ότι στην οδηγία θα υπάγονται ακόμη και οι ασφαλίσεις που λήγουν μετά τη θέση σε ισχύ της οδηγίας. Αυτό συνεπάγεται ότι τα συνταξιοδοτικά συστήματα και οι ιδιωτικές συνταξιοδοτικές ασφαλίσεις που συνάπτονται πριν από την ισχύ της οδηγίας θα συνεχίσουν τις διακρίσεις λόγω φύλου για περίπου 60 χρόνια ακόμη.

2.10. Η ΕΤΠ συμφωνεί με το άρθρο 12 της πρότασης ότι οι διατάξεις που αντιβαίνουν στην αρχή της ίσης μεταχείρισης και περιέχονται α) σε κάθε νομοθετική, κανονιστική και διοικητική διάταξη πρέπει να καταργηθούν και β) ότι κηρύσσονται ή είναι δυνατό να κηρυχθούν άκυρες ή τροποποιούνται οποιεσδήποτε διατάξεις αντιβαίνουν στην αρχή της ίσης μεταχείρισης και οι οποίες περιέχονται σε ατομικές ή συλλογικές συμβάσεις ή συμφωνίες, εσωτερικούς κανονισμούς των επιχειρήσεων ή καταστατικά κερδοσκοπικών ή μη κερδοσκοπικών ενώσεων.

2.11. Η οδηγία δεν καλύπτει τις πλέον εμφανείς μορφές καταπίεσης των γυναικών, όπως η άσκηση κάθε μορφής βίας και η σεξουαλική εκμετάλλευση. Η ΕΤΠ τονίζει τη σημασία που έχει να αναλάβει η Επιτροπή νέα πρωτοβουλία στον εν λόγω τομέα.

2.12. Η ΕΤΠ φρονεί ότι είναι σημαντικό να εργαστούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για την υλοποίηση της αρχής της ισότητας ανδρών και γυναικών. Η ΕΤΠ προτίθεται να συμβάλει στην επιτυχία της πολιτικής της ισότητας που θα πρέπει να ενσωματωθεί σε κάθε πολιτική η οποία συντείνει στη διαμόρφωση της κοινωνίας και της καθημερινής ζωής των ανθρώπων.

Βρυξέλλες, 22 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ίσες ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρίες: ένα ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης»

(2004/C 121/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ίσες ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρίες: ένα ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης» (COM(2003) 650 τελικό),

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 30 Οκτωβρίου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για αυτό το θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 265 παράγραφος 1 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της στις 26 Σεπτεμβρίου 2003 να αναθέσει την κατάρτιση της εν λόγω γνωμοδότησης στην επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική»·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 312/2003 rev. 2) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» στις 2 Μαρτίου 2004 [ισηγητής: ο κ. SANZ ALONSO, Πρόεδρος της Κυβέρνησης της Αυτόνομης Περιφέρειας της Ριόχα (ES/EPP)]·

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 54η σύνοδο ολομέλειάς της της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 21ης Απριλίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Παρατηρήσεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. φρονεί ότι η ανακήρυξη του 2003 ως Ευρωπαϊκού Έτους των Ατόμων με Αναπηρίες ήταν μια επιτυχής ενέργεια, που προώθησε τα ζητήματα της αναπηρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό το έτος θα πρέπει, συνεπώς, να θεωρηθεί ως αρχή μίας μη αναστρέψιμης διαδικασίας, η οποία θα πρέπει να συνεχιστεί και να ενισχυθεί κατά τα επόμενα έτη. Υπογραμμίζει σχετικά τον ρόλο που διαδραμάτισαν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στη διάδοση αυτού του Ευρωπαϊκού Έτους, αλλά τονίζει την ανάγκη να συνεχιστεί αυτή η πρωτοβουλία με τη συμμετοχή και του τοπικού και περιφερειακού επιπέδου·

1.2. τονίζει ότι ο νέος προσανατολισμός των πολιτικών για την αναπηρία που ξεκίνησε με το Ευρωπαϊκό Έτος 2003 αφορά όλες τις αρχές, αλλά ιδιαίτερα τις περιφερειακές και τις τοπικές, λόγω της εγγύτητάς τους και του άμεσου αντικτύπου τους στην καθημερινή ζωή των ατόμων με αναπηρίες·

1.3. έχει επίγνωση του γεγονότος ότι, παρόλο που η πολιτική για την αναπηρία είναι βασικά εθνική αρμοδιότητα, οι διάφορες πρωτοβουλίες της ΕΕ επηρεάζουν τις εθνικές πολιτικές είτε μέσω οδηγιών είτε μέσω της ειδικής εφαρμογής της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού στα άτομα με αναπηρίες. Κατά συνέπεια, η μελλοντική πολιτική για την αναπηρία θα πρέπει να λάβει υπόψη την ανάγκη για συμπληρωματικότητα ανάμεσα στις εθνικές και τις κοινοτικές πολιτικές, καθώς και τις διευρυνόμενες αρμοδιότητες των περιφερειακών και τοπικών αρχών·

1.4. επικροτεί όλα εκείνα τα μέτρα που βελτιώνουν τις συνθήκες διαβίωσης των ατόμων με αναπηρίες, επειδή συντελούν στη διαμόρφωση μιας καλύτερης κοινωνίας. Αν οι υπηρεσίες σχεδιάζονται και προδιαγράφονται έτσι ώστε να είναι προσιτές στα άτομα με αναπηρίες, τότε θα είναι προσιτές και σε όλους τους άλλους πολίτες και ιδιαίτερα στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας·

1.5. τονίζει τη σημασία της εφαρμογής της αρχής της συμμετοχικής δημοκρατίας στον τομέα της αναπηρίας, πράγμα που σημαίνει ότι οι τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς οργανώσεις που

έχουν συσταθεί για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των ατόμων με αναπηρίες πρέπει να θεωρούνται βασικοί εταίροι σε ίση βάση με τους υπόλοιπους·

1.6. θεωρεί σημαντικό να δημιουργηθεί ένα κλίμα σεβασμού των ατόμων με αναπηρίες στο γενικότερο πλαίσιο του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έτσι ώστε να εξαλειφθεί σιγά-σιγά κάθε αρνητική διάκριση. Αυτό θα επιτευχθεί μόνο με τον συνδυασμό νομοθετικών πρωτοβουλιών και γενικών εκστρατειών ευαισθητοποίησης·

1.7. υπογραμμίζει τη σημασία της υιοθέτησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του σχεδίου δράσης για τα άτομα με αναπηρίες, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά μέτρων που εκτείνονται έως το 2010·

2. Συστάσεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. επικροτεί τις πρόσφατες προόδους στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής, της κοινωνίας των πληροφοριών και των μεταφορών, καθώς οι πιο πρόσφατες πρωτοβουλίες, στην πλειοψηφία τους, λαμβάνουν υπόψη τα άτομα με αναπηρίες. Τονίζει, όμως, ότι υπάρχουν άλλοι τομείς όπου η ενσωμάτωση πρέπει να ενισχυθεί, όπως η ένταξη στην αγορά εργασίας, η κατάρτιση, η προσαρμογή των πόλεων και των κτιρίων ή η στέγαση·

2.2. ζητεί ιδιαίτερη προσπάθεια για την ενσωμάτωση της αναπηρίας σε όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ. Η προσπάθεια αυτή πρέπει να καταβληθεί κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Έτους, το 2003, αλλά πρέπει να συνεχιστεί και στο μέλλον. Αν και τα άτομα με αναπηρίες δεν είναι τυπικά αποκλεισμένα από κανέναν από τους ανωτέρω τομείς, η έλλειψη ορατότητάς τους συνεπάγεται τον αποκλεισμό τους στην πράξη. Θα πρέπει να συμπεριληφθούν ειδικές αναφορές στα άτομα με αναπηρίες σε όλες τις πρωτοβουλίες που τα αφορούν και, αν χρειάζεται, να γίνουν οι αναγκαίες αλλαγές, ώστε τα άτομα αυτά να μπορέσουν να ωφεληθούν πλήρως, αλλά και να συμβάλουν σε αυτές τις πρωτοβουλίες. Θα ήταν καλή ιδέα να γίνεται προσπάθεια πρόβλεψης του δυναμικού αντικτύπου κάθε νέας πρωτοβουλίας στα άτομα με αναπηρίες·

2.3. συνιστά να θεσπίσει η ΕΕ ένα πρόγραμμα δράσης με κύριο στόχο τη διασφάλιση της οριζόντιας συνεκτιμησης της αναπηρίας σε όλους τους τομείς πολιτικής και δράσης που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Ένωσης·

2.4. επιμένει ότι στις πρωτοβουλίες της ΕΕ που πρέπει να συμπεριλάβουν ειδικές αναφορές στα άτομα με αναπηρίες πρέπει να συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων: η πολιτική για τους καταναλωτές, η νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις, οι πρωτοβουλίες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι μεταφορές, το πρόγραμμα δράσης για τη νεολαία, τα προγράμματα και οι πρωτοβουλίες για την εκπαίδευση (Σωκράτης, Comenius, Leonardo da Vinci), τα προγράμματα για τον πολιτισμό και τα μέσα ενημέρωσης, τα προγράμματα για τη μετάβαση από το σχολείο στην αγορά εργασίας, τα προγράμματα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην κοινωνία των πληροφοριών και στις νέες τεχνολογίες, η αγορά εργασίας και οι δραστηριότητες στον τομέα του αθλητισμού, ιδίως ενόψει του Ευρωπαϊκού Έτους της Εκπαίδευσης διά του Αθλητισμού 2004·

2.5. απευθύνει έκκληση στην ΕΕ να διατηρήσει και να συνεχίσει να προωθεί και μετά τη μεταρρύθμιση των διαρθρωτικών ταμείων την κοινοτική πρωτοβουλία EQUAL, με την οποία χρηματοδοτούνται σημαντικές δράσεις υπέρ της ένταξης των ατόμων με αναπηρίες στον κόσμο της εργασίας·

2.6. προτείνει να συμμετέχουν τα άτομα με αναπηρία, οι στενοί συγγενείς και οι εκπρόσωποι τους στις διάφορες διαδικασίες της ΕΕ που εφαρμόζουν την ανοιχτή μέθοδο συντονισμού, όπως, για παράδειγμα, στους τομείς της εκπαίδευσης, της νεολαίας και των συντάξεων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν τα όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες δεσμευτούν ενεργά να εξασφαλίσουν τη συμπερίληψη των θεμάτων της αναπηρίας και τη συμμετοχή των οργανώσεων εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρίες στις εν λόγω εργασίες. Όποτε θεσπίζονται στατιστικοί δείκτες για την υποστήριξη αυτής της διαδικασίας, θα πρέπει να παρέχονται δεδομένα σχετικά με την κατάσταση των ατόμων με αναπηρίες·

2.7. συνιστά να υποστηρίξουν τα όργανα της ΕΕ τη δημιουργία ενός δικτύου τοπικών και περιφερειακών αρχών για την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και ορθών πρακτικών σχετικά με τις πολιτικές για την αναπηρία στα διάφορα κράτη μέλη. Οι ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με την εξέλιξη των πολιτικών αυτών και την εφαρμογή τους στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο θα συμβάλει γενικά στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται σε αυτά τα άτομα. Το δίκτυο αυτό θα λειτουργεί σε στενή συνεργασία με τις οργανώσεις των ατόμων με αναπηρίες για την προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών και ορθών πρακτικών σε όλα τα επίπεδα·

2.8. επιθυμεί να έχουν τα άτομα με αναπηρίες πρόσβαση στις ίδιες υπηρεσίες με όλους τους άλλους πολίτες. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να συνυπολογίζονται οι ανάγκες τους στις πρώτες φάσεις της διαδικασίας σχεδιασμού, π.χ. στις αποφάσεις για τη διευθέτηση δημόσιων χώρων όπως τα εστιατόρια, οι κινηματογράφοι, τα θέατρα, τα σχολεία, τα πανεπιστήμια, τα εμπορικά κέντρα, τα μουσεία, τα πάρκα και τα στάδια. Θα ήταν πολύ χρήσιμο να καταρτιστούν γενικά σχέδια για τα άτομα με αναπηρίες, τα οποία να παρέχουν μία σφαιρική εικόνα των μέτρων που λαμβάνονται υπέρ αυτής της ομάδας·

2.9. πιστεύει ότι η μη εξασφάλιση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες σ' αυτές τις υπηρεσίες αποτελεί παραβίαση των θεμε-

λιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά, επιπλέον, από οικονομική άποψη, σημαίνει ότι οι επιχειρηματίες χάνουν σημαντικό τμήμα των δυνητικών πελατών τους. Οι ενώσεις καταναλωτών μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στην επιτυχή έκβαση αυτού του έργου. Μια πρόσφατη μελέτη μιας ισπανικής ένωσης καταναλωτών δίνει ένα καλό σχετικό παράδειγμα, επισημαίνοντας ότι το 50 % αυτών των εγκαταστάσεων γενικής πρόσβασης δεν είναι προσίτο στα άτομα με αναπηρία·

2.10. τονίζει ότι, όπως κάθε άλλος πολίτης, έτσι και τα άτομα με αναπηρίες πρέπει να είναι ενεργά μέλη της κοινωνίας και να συμμετέχουν στις διάφορες οργανώσεις της όπως τα πολιτικά κόμματα, οι συνδικαλιστικές ενώσεις, οι επαγγελματικές και θρησκευτικές οργανώσεις, οι αθλητικοί σύλλογοι, οι ομάδες προστασίας του περιβάλλοντος κ.ο.κ. Όλες αυτές οι οργανώσεις πρέπει να διαρθρώνονται κατά τρόπο που να επιτρέπει τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία·

2.11. πιστεύει ότι πρέπει να βελτιωθεί η εικόνα που προβάλλουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά τα άτομα με αναπηρίες. Η ενημέρωση και τα προγράμματα πρέπει να βασίζονται σε μία προσέγγιση, η οποία να αναγνωρίζει τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και να επισημαίνει τους παράγοντες που εμποδίζουν την πλήρη συμμετοχή τους στην κοινωνία, υπερβαίνοντας τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις που βλέπουν την αναπηρία σαν μια αρνητική ή οδυνηρή κατάσταση, άξια περιφρόνησης, οίκτου ή αδιαφορίας. Μόνο μέσω της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης θα μπορέσει να αλλάξει η στάση έναντι της αναπηρίας και να καταπολεμηθεί η άγνοια·

2.12. συνιστά να ληφθούν υπόψη στο ειδικό ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τα άτομα με αναπηρίες τα εξής στοιχεία:

2.12.1. στήριξη της ενσωμάτωσης της αναπηρίας σε όλες τις σχετικές κοινοτικές πολιτικές, προκειμένου να ενισχυθούν οι υπάρχοντες μηχανισμοί διαβούλευσης και παρακολούθησης και να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των υπευθύνων για τη λήψη αποφάσεων σ' αυτόν τον τομέα, με επικέντρωση στις δυνατότητες που υπάρχουν για τα άτομα με αναπηρίες·

2.12.2. στήριξη της καθιέρωσης μιας ανοιχτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα της αναπηρίας, βασισμένης σε κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων που να επιτρέπουν την παρακολούθηση της βαθμιαίας προόδου των επιπέδων κοινωνικής ενσωμάτωσης των ατόμων με αναπηρίες. Η μέθοδος αυτή θα πρέπει να καλύπτει όλους τους σημαντικούς τομείς της πολιτικής για την αναπηρία, όπως η εκπαίδευση, η επαγγελματική κατάρτιση, η διά βίου μάθηση, η απασχόληση, η επαγγελματική ανέλιξη, οι μεταφορές, η κοινωνία των πληροφοριών, οι κοινωνικές παροχές και οι υπηρεσίες για τα άτομα με σύνθετες ανάγκες εξάρτησης και τις οικογένειές τους. Πρέπει να προωθηθούν παραδείγματα ορθών πρακτικών σε όλους αυτούς τους τομείς, ώστε να διαδοθούν παντού οι κτηθείσες γνώσεις. Η ανοιχτή μέθοδος συντονισμού των πολιτικών για την αναπηρία θα είναι χρήσιμη για όλα τα κράτη μέλη και ιδιαίτερα για τις χώρες που θα ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο εγγύς μέλλον·

2.12.3. εξασφάλιση και ενίσχυση της συμμετοχής των οργανώσεων εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρίες στον διάλογο των πολιτών σε κοινοτική κλίμακα, με την καθιέρωση επαρκούς χρηματοδότησης και κατάλληλων μηχανισμών διαβούλευσης·

2.12.4. συμμετοχή των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων και οργανώσεων και των εθελοντικών ενώσεων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες σε άτομα με αναπηρίες·

2.12.5. σαφής αναγνώριση, για την προώθηση των διαβουλευσεων και του διαλόγου των πολιτών, της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Αναπηρίας (European Disability Forum — EDF) ως της οργάνωσης που συγκεντρώνει και εκπροσωπεί τα άτομα με αναπηρίες και τις οικογένειες των ατόμων με αναπηρίες που δεν μπορούν να εκπροσωπηθούν προσωπικά. Το Φόρουμ αυτό πρέπει να απολαύει ειδικού καθεστώτος σε όλα τα στάδια της διαρθρωμένης διαβούλευσης των οργάνων της ΕΕ και, ιδιαίτερα, της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου για την Αναπηρία με το κίνημα εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρίες·

2.13. επιμένει στην ανάγκη να υιοθετηθεί μία ειδική οδηγία για τα άτομα με αναπηρίες, με βάση το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ, η οποία θα απαγορεύει τις διακρίσεις εις βάρος των ατόμων αυτών σε όλους τους τομείς της καθημερινής ζωής, αλλά τονίζει ότι η υιοθέτηση νομοθεσίας δεν αρκεί, αν δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα για την εφαρμογή, την ανάπτυξη, την αποτελεσματικότητα και την εξασφάλιση της έμπρακτης τήρησής της. Η ειδική αυτή οδηγία για την αναπηρία θα πρέπει να έχει ως βασικούς της άξονες, μεταξύ άλλων, την πρόσβαση στην απασχόληση, ως βασικό στοιχείο της αυτονομίας και της κοινωνικής αυτάρκειας, μέσω της κατάρτισης και της θετικής διάκρισης κατά την ένταξη στην αγορά εργασίας, καθώς και την παροχή υπηρεσιών και στηρίξεων αυτής της κοινωνικής και προσωπικής αυτονομίας. Προς τούτο, η ΕΤΠ επαναλαμβάνει τη σύστασή της ότι οι κανόνες που προβλέπουν την υποχρέωση διαφύλαξης ορισμένου ποσοστού των θέσεων εργασίας για τα άτομα με αναπηρίες πρέπει να περιλαμβάνουν επίσης μηχανισμούς ελέγχου και κυρώσεων, που να εγγυώνται την τήρησή τους·

2.14. προτείνει να θεωρούνται τα παιδιά και οι νέοι με αναπηρίες μία από τις κυριότερες ομάδες-στόχους της νέας ανοιχτής μεθόδου συντονισμού στον τομέα της εκπαίδευσης και να λαμβάνονται υπόψη σε όλες τις δραστηριότητες και τους δείκτες που θα προβλεφθούν·

2.15. επιθυμεί να αναπτυχθούν κατάλληλα οι νέες τεχνολογίες, τόσο κοινωνικής ενσωμάτωσης όσο και υποβοήθησης, ώστε να μπορούν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην υπερνίκηση ορισμένων από τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες. Επιβάλλεται, συνεπώς, να θεωρηθεί η αναπηρία οριζόντιο θέμα και να υποστηριχθούν πρωτοβουλίες ειδικά προσανατολισμένες προς τα άτομα με αναπηρίες. Πρέπει, επίσης, να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για να αρθούν όλοι οι νομικοί ή άλλου τύπου φραγμοί που εμποδίζουν σήμερα την ανάπτυξη μιας πραγματικής ευρωπαϊκής αγοράς των τεχνολογιών υποβοήθησης και να παρέχεται σε εθνική κλίμακα η κατάλληλη οικονομική στήριξη στα άτομα με αναπηρία που χρειάζεται να χρησιμοποιούν αυτές τις τεχνολογίες·

2.16. συνιστά σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, δημόσια και ιδιωτικά, τοπικά, εθνικά και κοινοτικά, να βασίσουν τις δραστηριότητές τους κατά και μετά το Ευρωπαϊκό Έτος στη Διακήρυξη της Μαδρίτης, η οποία θεσπίζει ήδη το εννοιολογικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους και προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για κάθε φορέα

Συγκεκριμένα, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι ενώσεις καταναλωτών, οι οργανώσεις της νεολαίας, οι αθλητικοί σύλλογοι, οι θρησκευτικές οργανώσεις και άλλες ενώσεις και ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να βελτιώσουν τις υπηρεσίες τους, να μεριμνούν ώστε τα άτομα με αναπηρίες να μπορούν να ωφελούνται πλήρως από τις υπηρεσίες αυτές και να συμβάλλουν στην παροχή τους·

2.17. επιθυμεί να έχουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές της Ευρώπης, ως πλησιέστερες αρχές στον πολίτη, τη δυνατότητα να συμβάλουν αποφασιστικά στη χάραξη και εδραίωση των νέων προσανατολισμών των πολιτικών για την αναπηρία, που αναδείχθηκαν χάρη στο Ευρωπαϊκό Έτος·

2.18. προτείνει στις περιφέρειες και στους δήμους να λάβουν τις εξής αποφάσεις:

2.18.1. να υιοθετήσουν επίσημα τη «Διακήρυξη της Μαδρίτης», που προέκυψε από το Πρώτο Ευρωπαϊκό Συνέδριο για την Αναπηρία, ως εννοιολογικό πλαίσιο των μελλοντικών πολιτικών τους ενεργειών υπέρ των ατόμων με αναπηρίες (1)·

2.18.2. να συμβάλουν στη διάδοση και εφαρμογή του προγράμματος Agenda 22 στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών δήμων. Το πρόγραμμα Agenda 22 είναι ένα σύνολο λεπτομερών κανόνων σχετικά με την αναπηρία, οι οποίοι περιλαμβάνουν συγκεκριμένους στόχους όσον αφορά την ένταξη στον κόσμο της εργασίας, την κατάρτιση, την εκπαίδευση και την κοινωνική ενσωμάτωση. Οι περιφέρειες και οι δήμοι που υιοθετούν αυτό το πρόγραμμα δεσμεύονται να εφαρμόσουν τα μέτρα που περιέχει, προσαρμόζοντάς τα στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε δήμου και στις προσδοκίες των ενώσεων που δρουν στη συγκεκριμένη πόλη·

2.18.3. να συμπληρώσουν, εάν χρειάζεται, την ισχύουσα ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία για την απαγόρευση των διακρίσεων και τη θετική δράση υπέρ των ατόμων με αναπηρίες με κανόνες και διατάξεις εφαρμογής, περιφερειακής ή τοπικής εμβέλειας, οι οποίοι να προωθούν στην επικράτειά τους στόχους της ισότητας των ευκαιριών και της πλήρους συμμετοχής των ατόμων με αναπηρίες·

2.18.4. να συμπεριλάβουν τη μέριμνα για τα άτομα με αναπηρίες στις προτεραιότητες του πολιτικού τους προγράμματος ως περιφερειακών και τοπικών αρχών·

2.18.5. να ενσωματώσουν στις πολιτικές τους την αρχή του οριζόντιου χαρακτήρα της αναπηρίας, ούτως ώστε να λαμβάνουν υπόψη αυτή την πραγματικότητα ως οριζόντιο άξονα δράσης σε όλους τους προσανατολισμούς της πολιτικής τους δραστηριότητας·

2.18.6. να αναγνωρίσουν τη σημασία της προαγωγής της κοινωνικής δράσης των επιχειρήσεων ως τμήμα της επονομαζόμενης εταιρικής κοινωνικής ευθύνης·

2.18.7. να προωθήσουν τη θέση σε εφαρμογή και την ανάπτυξη προγραμμάτων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες στην κανονική αγορά εργασίας, αφού ο καλύτερος τρόπος ενσωμάτωσης των ατόμων με αναπηρίες στην κοινωνία είναι να τους εξασφαλιστεί οικονομική ανεξαρτησία. Παρότι αναγνωρίζεται ο ρόλος που διαδραματίζουν σήμερα οι υπηρεσίες προστατευόμενης απασχόλησης, είναι απαραίτητο να επιτευχθούν υψηλότερα ποσοστά ενσωμάτωσης·

(1) http://www.europarl.eu.int/comparl/empl/conferences/20031110/note_el.doc

2.18.8. να εγκρίνουν πολυετή προγράμματα δράσης για την ισότητα ευκαιριών των ατόμων με αναπηρίες, με επαρκή χρηματοδοτική στήριξη και όλα τα άλλα αναγκαία μέσα και με τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες μέσω των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων στη χάραξη, τη διαχείριση, την εκτέλεση και την αξιολόγησή τους. Για να ανταποκριθούν στις επείγουσες ανάγκες και απαιτήσεις των ατόμων με αναπηρίες, τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να επικεντρώνονται στα εξής:

- όσον αφορά την κατάρτιση και την απασχόληση, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να συμπεριλαμβάνουν στα τοπικά αναπτυξιακά τους σχέδια και τις πολιτικές τους, ως ιδιαίτερο άξονα δράσης, μέτρα προαγωγής της απασχολησιμότητας των ατόμων με αναπηρίες. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει επίσης να δεσμευτούν να εφαρμόζουν, εντός της σφαίρας των αρμοδιοτήτων τους, το περιεχόμενο της οδηγίας 78/2000/ΕΚ για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία. Ένα από τα πολλά δυνατά μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση στο τοπικό επίπεδο είναι η συμπεριληφτή κοινωνικών ρητρών στις συμβάσεις, ώστε να γίνεται θετική διάκριση υπέρ των επιχειρήσεων και των φορέων που συμπεριλαμβάνουν στο προσωπικό τους άτομα με αναπηρίες,
- όσον αφορά την κοινωνία των πληροφοριών και την πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες, θα πρέπει να αναπτυχθούν προγράμματα με στόχο την προαγωγή της ενσωμάτωσης των ατόμων με αναπηρίες, μέσω της κατάρτισής τους στην πληροφορική, στη νέα κοινωνία της γνώσης. Πρέπει, επίσης, να θεσπιστούν δημόσια συστήματα τεχνικής βοήθειας και τεχνολογιών υποστήριξης, τα οποία να αυξάνουν την ανεξαρτησία και να βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των ατόμων με αναπηρίες,
- όσον αφορά την προσβασιμότητα για όλους, πρέπει να υιοθετηθούν γενικά σχέδια προσβασιμότητας, τα οποία να ενσωματώνουν ως απαραίτητη προϋπόθεση τη στρατηγική του σχεδιασμού για όλους σε όλους τους τομείς αρμοδιότητας των περιφερειακών και τοπικών αρχών (οικοδόμηση, πολεοδομία, υποδομές, δίκτυα μεταφορών, εικονικοί χώροι, τηλεπικοινωνίες, μέσα μαζικής ενημέρωσης, αγαθά και υπηρεσίες που διατίθενται στο κοινό, δημόσιες υπηρεσίες κ.λπ.),
- όσον αφορά ιδιαίτερα τις πιο σοβαρές αναπηρίες που εμποδίζουν τα άτομα να ζουν ανεξάρτητα, ο στόχος θα πρέπει να είναι να διασφαλιστεί, με βάση την αρχή των ίσων ευκαιριών, η δυνατότητα αυτών των ατόμων να ζουν ανεξάρτητα στο σπίτι τους και έτσι να παραμείνουν ενσωματωμένα στη ζωή της τοπικής τους κοινότητας. Αυτό σημαίνει βασικά να τους παρέχεται αρωγή και υποστήριξη, ώστε να μπορούν να συνεχίζουν να ζουν με τους γονείς ή τους συγγενείς τους μέχρι να ενηλικιωθούν και να μετακομίσουν σε δική τους κατοικία. Σε περίπτωση που το άτομο δεν είναι δυνατόν να μείνει με την οικογένειά του ή

στη δική του κατοικία, θα πρέπει να διατίθενται οικοτροφεία που να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες του,

- όσον αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν στα σχέδιά τους για την κοινωνική ενσωμάτωση, ως στόχο προτεραιότητας, ειδική μέριμνα για τα άτομα με αναπηρίες που βρίσκονται σε επισφαλή κοινωνική θέση,
- η ανάπτυξη προγραμμάτων και δράσεων υπέρ των ατόμων με αναπηρίες στο τοπικό και το περιφερειακό πλαίσιο έχει μεγάλη σημασία για την προαγωγή και τη στήριξη της προσωπικής και κοινωνικής αυτονομίας αυτών των ατόμων. Ένας από τους θεμελιώδεις στόχους θα πρέπει, συνεπώς, να είναι η διευκόλυνση της πρόσβασής τους στη στέγαση μέσω διάφορων εναλλακτικών επιλογών, όπως οι κοινοτικές κατοικίες, τα προστατευμένα διαμερίσματα και η διαφύλαξη και προσαρμογή κατοικιών με δημόσια επιδότηση, τόσο για την ενοικίαση όσο και για την αγορά.

2.18.9. να καθορίσουν και να προωθήσουν δείκτες και στατιστικές σχετικά με την κοινωνική κατάσταση των ατόμων με αναπηρίες, κατά προτίμηση ενσωματώνοντας στα υφιστάμενα στατιστικά εργαλεία τις μεταβλητές που αφορούν την αναπηρία·

2.18.10. να συστήσουν στην επικράτειά τους μόνιμα όργανα εποπτείας της ισότητας των ευκαιριών και της εξάλειψης των διακρίσεων εις βάρος των ατόμων με αναπηρίες, τα οποία θα εξαρτώνται από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές·

2.18.11. να διαρθρώσουν μόνιμα τον διάλογο με τις οργανώσεις εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρίες της επικράτειάς τους, στο πλαίσιο της πολιτικής των περιφερειακών και τοπικών αρχών για την αναπηρία. Προς τούτο, συνιστάται να συγκροτήσουν όλες οι περιφέρειες και οι δήμοι στην επικράτειά τους Συμβούλια Ίσης Εκπροσώπησης, στα οποία θα συμμετέχουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές και οι τοπικές ή περιφερειακές οργανώσεις εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρίες·

2.19. θεωρεί απαραίτητο να διασφαλισθεί ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες στις δραστηριότητες της Επιτροπής των Περιφερειών. Προς τούτο, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην πολιτική προσωπικού, στην πρόσβαση των εν λόγω ατόμων στο κτίριο της ΕΤΠ και στη διαμόρφωση του δικτυακού της τόπου έτσι ώστε να είναι προσιτός στα άτομα με ειδικές ανάγκες.

2.20. τονίζει τη σημασία συναντήσεων όπως το σεμινάριο για την περιφερειακή διάσταση των πολιτικών για τις ειδικές ανάγκες, καθώς οι συναντήσεις αυτές επιτρέπουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και την αναγνώριση λύσεων που έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές για τα ίδια προβλήματα σε άλλες χώρες.

Βρυξέλλες, 21 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Κοινή έκθεση για την κοινωνική ένταξη που συνοψίζει τα αποτελέσματα της εξέτασης των κοινών σχεδίων δράσης για την κοινωνική ένταξη (2003-2005)»

(2004/C 121/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα «Κοινή έκθεση για την κοινωνική ένταξη» που συνοψίζει τα αποτελέσματα της εξέτασης των εθνικών σχεδίων δράσης για την κοινωνική ένταξη (2003-2005) [COM(2003) 773 τελικό].

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12ης Δεκεμβρίου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος, δυνάμει του άρθρου 265 παράγραφος 1 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε ο Πρόεδρος της, στις 6 Νοεμβρίου 2003, να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και κοινωνική πολιτική» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2001 περί της θέσπισης κοινοτικού προγράμματος δράσης για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού·

έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «ηλεκτρονική ένταξη — το δυναμικό κοινωνικής ένταξης της κοινωνίας της πληροφορίας στην Ευρώπη» [SEC (2001) 1428].

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: «Σχέδιο κοινής έκθεσης για την κοινωνική ενσωμάτωση» [COM(2001) 565-C5-0109/2002-2002/2051(COS)].

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την ανακοίνωση της Επιτροπής — «Να οικοδομήσουμε μια Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς» (CdR 84/2000 fin) ⁽¹⁾.

έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 2003 για την κοινωνική ένταξη με κοινωνικό διάλογο και εταιρική σχέση ⁽²⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της θέσπισης ενός κοινοτικού προγράμματος δράσης για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού» (CdR 302/2000 fin) ⁽³⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα το σχέδιο κοινής έκθεσης για την κοινωνική ενσωμάτωση (CdR 393/2001 fin) ⁽⁴⁾.

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 21/2004 rev. 1) το οποίο υιοθετήθηκε ομόφωνα στις 2 Μαρτίου 2004 από την επιτροπή «Οικονομική και κοινωνική πολιτική» [εισηγήτρια: η κα MARIN-MOSKOVITZ, Αντιδήμαρχος του Belfort, Αντιπρόεδρος του Γενικού Συμβουλίου της περιφέρειας του Belfort (F/PSE)].

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανακοίνωση προορίζεται για το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 19ης Μαρτίου 2004:

υιοθέτησε, κατά την 54η σύνοδο ολομέλειάς της της 21ης και 29ης Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 22ας Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

⁽¹⁾ ΕΕ C 317 της 6.11.2000, σ. 47.

⁽²⁾ ΕΕ C 39 της 18.02.2003, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C 144 της 16.5.2001, σ. 52.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 192 της 12.8.2002, σ. 5.

1. Απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. εκφράζει την ικανοποίησή της για το σχέδιο κοινής έκθεσης της Επιτροπής για την κοινωνική ένταξη, το οποίο συνοψίζει τα αποτελέσματα της εξέτασης των εθνικών σχεδίων δράσης μετά τη θέσπιση του πενταετούς κοινοτικού προγράμματος δράσης για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών με στόχο την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή το 2002·

1.2. τονίζει την ανάγκη γενικής κινητοποίησης προκειμένου να μειωθεί σημαντικά το όριο του ευρωπαϊκού πληθυσμού που διατρέχει κίνδυνο φτώχειας, και μάλιστα απόλυτης ένδειας, το οποίο σήμερα εκτιμάται σε 55 εκατομμύρια ατόμων, δηλαδή 15 % του πληθυσμού της Ευρώπης·

1.3. επιδοκιμάζει τη συνοχή της έκθεσης, η οποία λαμβάνει συγχρόνως υπόψη τη διεύρυνση, τις εθνικές διαφορές και τη δημιουργία μιας νέας ορθολογικής διάρθρωσης πολιτικού συντονισμού για την κοινωνική προστασία σε κοινοτικό επίπεδο, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2003·

1.4. υπενθυμίζει ότι ο κοινωνικός αποκλεισμός πλήττει όλο και περισσότερα άτομα, τα οποία πρέπει να βοηθηθούν να παραμείνουν ενταγμένα στην κοινωνία. Η κοινωνική ένταξη πρέπει συνεπώς να αποτελεί συλλογική επιτακτική ανάγκη προκειμένου να αποτραπούν οι καταστροφικές επιπτώσεις της εργασιακής αβεβαιότητας και της περιθωριοποίησης και πρέπει να καταστήσει δυνατή την καταπολέμηση κάθε μορφής διάκρισης (ρατσισμός, ομοφυλοφοβία, διακρίσεις λόγω φύλου, αναπηρίας, θρησκείας, ηλικίας — τονίζονται με τον τρόπο αυτόν οι όλο και μεγαλύτερες δυσκολίες παραμονής στον κοινωνικό ιστό που αντιμετωπίζει ένα μέρος του ευρωπαϊκού πληθυσμού)· ωστόσο, κάθε ισορροπημένη πολιτική κοινωνικής ένταξης θα πρέπει να παρέχει στα άτομα αυτά χρηματοδοτικά και οικονομικά κίνητρα προκειμένου να συμμετάσχουν ενεργά στον εργασιακό βίο·

1.5. υπογραμμίζει τις συνέπειες της άισης πρόσβασης στην απασχόληση, της αστάθειας της αγοράς εργασίας, των μετεγκαταστάσεων και των μαζικών καταργήσεων θέσεων εργασίας συνεπεία των απρόβλεπτων διαρθρωτικών μεταβολών που ενδέχεται να συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση των κεφαλαίων και την επιδείνωση της οικονομικής συγκυρίας και που επιτείνουν τη διαδικασία κοινωνικού αποκλεισμού·

1.6. κρίνει απαραίτητο να συνεκτιμηθούν καλύτερα, στη στρατηγική της Κοινότητας για την κοινωνική ένταξη, τόσο το μακροοικονομικό πλαίσιο όσο και οι επιπτώσεις της οικονομικής, δημοσιονομικής και φορολογικής πολιτικής στο δημόσιο τομέα·

1.7. επιδοκιμάζει τη βούληση της Επιτροπής να ενθαρρύνει «την αλληλεπίδραση με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές», μέσω ενός έργου αξιολόγησης των εθνικών πολιτικών και των κοινών δεικτών προκειμένου να ληφθούν, έως το 2010, τα ενδεδειγμένα μέτρα για την καταπολέμηση του αποκλεισμού, όπως καθορίστηκαν κατά τη σύνοδο κορυφής της Λισαβώνας το Μάρτιο του 2000 και εγκρίθηκαν κατά το Συμβούλιο του Λάακεν του Δεκεμβρίου 2001 (18 κοινοί δείκτες για τον υπολογισμό της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού)·

1.8. θεωρεί αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι συνέπειες της διεύρυνσης με δέκα νέα κράτη μέλη για τη μελλοντική κοινωνική στρατηγική κοινωνικής ένταξης, ενόψει ιδίως της αξιολόγησης της μεθόδου για το συντονισμό της καταπολέμησης της φτώχειας το 2005·

1.9. επαναλαμβάνει την έκκλησή της να ληφθούν περισσότερο υπόψη οι εθνικές ορθές πρακτικές και οι καινοτόμες διαδικασίες στον τομέα του σεβασμού και της διασφάλισης του θεμελιώδους δικαιώματος όλων των ατόμων στην κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση της εργασιακής αβεβαιότητας·

1.10. τάσσεται υπέρ των έξι βασικών προτεραιοτήτων που καθορίστηκαν από το Συμβούλιο όσον αφορά τα ΕΣΔ/ένταξη 2003-2005 δεύτερης γενιάς:

— μεγαλύτερη επένδυση σε μέτρα για την ενθάρρυνση μιας ενεργού αγοράς εργασίας και προσαρμογή τους στις ανάγκες των φτωχότερων ατόμων και εκείνων που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες πρόσβασης στην απασχόληση,

— προσαρμογή όλων των σχεδίων κοινωνικής προστασίας και δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά,

— βελτίωση της πρόσβασης των πιο ευάλωτων ατόμων και των ατόμων που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού σε αξιοπρεπή στέγαση, ποιοτική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και νέες ευκαιρίες εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης,

— ανάπτυξη συντονισμένης προσπάθειας για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, οχρού κατά του συστημικού και ολέθριου αποκλεισμού,

— προτεραιότητα στην εξάλειψη της παιδικής φτώχειας,

— μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των μεταναστών και των εθνοτικών μειονοτήτων·

1.11. επισημαίνει ότι επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος για την ενίσχυση της συνοχής της μεθόδου συντονισμού (μεταξύ κρατών, τοπικών και περιφερειακών αρχών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης), ιδίως όσον αφορά την παροχή δημοσίων υπηρεσιών απαραίτητων στα άτομα, όπως η μάθηση, η υγεία, η στέγαση, οι μεταφορές, η ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών, η πρόσβαση στις γνώσεις, την ψυχαγωγία και τον πολιτισμό, στη δικαιοσύνη και την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων·

1.12. εκφράζει την επιθυμία να υπάρξει μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ των κρατών όσον αφορά τη στρατηγική καταπολέμησης της φτώχειας. Υπό το φως της συγκριτικής ανάλυσης των διαφόρων εθνικών σχεδίων που υποβλήθηκαν, διαπιστώνει με λύπη ότι οι πιο επίμονες μορφές φτώχειας (άνεργοι, μονογονεϊκές οικογένειες, ηλικιωμένοι που ζουν μόνοι, άτομα με αναπηρίες, νέοι χωρίς πτυχίο, πολύτεκνες οικογένειες) έχουν οξυνθεί·

1.13. υπογραμμίζει τη σημασία της κοινωνικής προστασίας για τα άτομα που δεν μπορούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας·

1.14. εκτιμά ότι οι τρέχουσες εξελίξεις στην Ένωση, και ιδίως η ταχεία μεταβολή της αγοράς εργασίας, η ανάπτυξη και η γενικευμένη διάδοση των νέων τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας, καθώς και οι μεταβολές που συνδέονται με τις νέες δημογραφικές εξελίξεις και τις μεγαλύτερες μεταναστευτικές ροές, απαιτούν και την αναγκαία επαγρύπνηση για τη μετατροπή των κινδύνων σε νέες ευκαιρίες κοινωνικής ένταξης·

1.15. εκφράζει την ικανοποίησή της για την επιτυχία της ηλεκτρονικής ένταξης και του σημαντικού μελλοντικού δυναμικού της ως αποτελεσματικού μέσου, μέσω των ΤΠΕ, για την παροχή πρόσβασης στις υπηρεσίες σε όλες τις κατηγορίες του πληθυσμού με στόχο την προώθηση μιας ενεργού και συμμετοχικής κοινωνίας των πολιτών·

1.16. υπογραμμίζει το ρόλο κινητήριας δύναμης που διαδραματίζει το κράτος σε εθνικό επίπεδο, όσον αφορά τη λειτουργία των φορολογικών συστημάτων, την κοινωνική προστασία, την εκπαίδευση και τα προγράμματα, το δικαίωμα και τη διασφάλιση της στέγασης, τη δημόσια υγεία, την ελευθερία πληροφόρησης και τις ίσες ευκαιρίες, προκειμένου να ικανοποιήσει τις καθολικές ανάγκες των πολιτών. Η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών αποτελεί επίσης απαραίτητο μέσο όσον αφορά τον αποτελεσματικό συντονισμό των υπηρεσιών αυτών·

1.17. επισημαίνει ότι το κοινό έγγραφο της Επιτροπής και του Συμβουλίου δεν αναφέρεται επαρκώς στις πραγματικές δημοσιονομικές προσπάθειες που συνδέονται με τις δράσεις οι οποίες αναλαμβάνονται υπέρ της κοινωνικής ένταξης·

1.18. επιδοκιμάζει την πρόταση για τον καθορισμό ποσοτικών στόχων, όπως αυτοί στους οποίους βασίζονται τα οκτώ εθνικά σχέδια που έχουν ήδη δρομολογηθεί από ορισμένα κράτη μέλη.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. είναι πεπεισμένη, σε σχέση με την κοινή ανακοίνωση για την κοινωνική ένταξη, για την ανάγκη συγκεκριμενοποίησης των προσπαθειών που καταβάλλονται σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο μετά τη σύνοδο κορυφής της Λισσαβώνας με την ενσωμάτωση της έγκρισης εθνικών σχεδίων για τα δέκα νέα κράτη μέλη·

2.2. επισημαίνει ότι πρέπει να δοθούν τα αναγκαία χρονικά περιθώρια για την ενσωμάτωση των ΕΣΔ στα κράτη μέλη σε εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο πριν από την αξιολόγηση του αντικτύπου τους·

2.3. συνιστά τον αριθμητικό περιορισμό των καθορισμένων δεικτών ούτως ώστε να είναι συμβατοί και να ισχύουν σε όλες τις χώρες της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή των Περιφερειών διαπιστώνει ότι, μετά τη λήξη των ΕΣΔ/ένταξη πρώτης γενιάς, και όπως είχε συστήσει επιμόνως στις δύο προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της για την κοινωνική ένταξη, καταβλήθηκαν σημαντικές προσπάθειες για τον προσδιορισμό αυτών των δεικτών σε κοινοτικό επίπεδο·

2.4. επαναβεβαιώνει, κατ' αναλογία με τη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση για την απασχόληση του 2003, την πρωτεύουσα σημασία της συνεργασίας σε όλες τις διοικητικές βαθμίδες, μεταξύ όλων των φορέων κοινωνικής ένταξης, τόσο θεσμικών όσο και προερχόμενων από την κοινωνία των πολιτών·

2.5. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι τα κράτη μέλη έλαβαν υπόψη την ανάγκη να συμπληρωθούν τα εθνικά σχέδια τους με τοπικούς και περιφερειακούς μηχανισμούς· πρέπει, ωστόσο, να αποφευχθεί η επιβάρυνση των εθνικών σχεδίων με μέτρα που είναι καθαρά περιφερειακά και προσαρμοσμένα στις τοπικές διαδικασίες των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας, τα οποία θα δυσχέραιναν και θα εμπόδιζαν τις συγκρίσεις μεταξύ κρατών μελών και την εφαρμογή λιγότερων, αλλά πιο ενδεικτικών και συγκρίσιμων δεικτών·

2.6. ενθαρρύνει την Επιτροπή να επιδιώξει την πιο συστηματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην παρακολούθηση των μεθόδων περιορισμού του κοινωνικού αποκλεισμού·

2.7. εκφράζει επίσης την ικανοποίησή της για τον καθορισμό, από τα περισσότερα κράτη μέλη, φιλόδοξων, πολυδιάστατων και σοβαρών ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων στο πλαίσιο μιας προοδευτικής διαδικασίας μείωσης της φτώχειας, οι οποίοι λαμβά-

νουν υπόψη τις μεγάλες ανισότητες όσον αφορά το όριο της σχετικής φτώχειας, το οποίο διαφέρει σημαντικά από το ένα κράτος στο άλλο·

2.8. ενθαρρύνει την επιδίωξη, στην εξέταση των Διαρθρωτικών Ταμείων, της ενσωμάτωσης των κριτηρίων κοινωνικής ένταξης που καθορίζονται στα ΕΣΔ. Αυτός ο προβληματισμός θα πρέπει να προσαρμοστεί στην εξέλιξη της χρήσης τους από το 2006 και μετά·

2.9. προτρέπει να ληφθούν μέτρα το ταχύτερο δυνατόν κατά των σοβαρότερων συνεπειών του κοινωνικού αποκλεισμού και της παρατεινόμενης φτώχειας (παρόμοια με τα μέτρα που ελήφθησαν για την υπερχρέωση ή για το φαινόμενο των αστέγων), όπως καθορίζονται στον στόχο 3 «Παροχή βοήθειας στους πιο ευάλωτους»·

2.10. εγκρίνει τις συστάσεις που διατύπωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή —εν αναμονή της αξιολόγησης που έχει προβλεφθεί για το 2005— και ζητεί την ομοιογενή και ισόρροπη εφαρμογή τους, και συγκεκριμένα:

— να συνεχιστεί η ενθάρρυνση της κινητοποίησης και της συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων φορέων της κοινωνίας των πολιτών καθώς και των ίδιων των περιθωριοποιημένων ατόμων,

— να συνειδητοποιηθεί πλήρως η επιτακτική ανάγκη σταδιακής εξάλειψης των διακρίσεων εις βάρος των πιο ευάλωτων ατόμων (αιτούντων άσυλο, προσφύγων, μεταναστών, εθνοτικών μειοψηφιών),

— να συνεχιστεί και να συμπληρωθεί η ανάπτυξη της εθνικής βάσης στατιστικών στοιχείων με στόχο την αποτελεσματική παρακολούθηση των στρατηγικών κοινωνικής ένταξης που καθορίζονται μέσω των στατιστικών για τα εισοδήματα και τις συνθήκες διαβίωσης ΕΕ-SILC,

— να ενθαρρυνθεί η διάδοση των ορθών πρακτικών όπως το κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού,

— να διασφαλιστεί η σχολαστική εισαγωγή των κοινοτικών στόχων κοινωνικής ένταξης στην προετοιμασία και τη συνέχεια που θα δοθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2004, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της απαραίτητης συνοχής που πρέπει να υπάρχει μεταξύ των στόχων αυτών, των γενικών προανατολισμών της οικονομικής πολιτικής και της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση που δρομολογήθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας του Δεκεμβρίου 2000,

— να ενθαρρυνθεί η ενσωμάτωση των υπό ένταξη στην ΕΕ χωρών στη διαδικασία αυτή, μέσω των κοινών υπομημάτων για την κοινωνική ένταξη (JIM, τα οποία υπογράφηκαν από κοινού στις 10 Δεκεμβρίου 2003) και με βάση την έγκριση εθνικών σχεδίων δράσης των 10 νέων κρατών μελών.

2.11. ζητεί να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για την επέκταση των διαδικασιών κοινωνικής ένταξης στα νέα κράτη μέλη·

2.12. εμμένει στο γεγονός ότι, αν και ο κοινωνικός αποκλεισμός αφορά την έννοια της φτώχειας με την οικονομική έννοια του όρου, περιλαμβάνει και άλλες μορφές στέρησης, παρόμοιες με εκείνες που συνδέονται με τον αποκλεισμό από την εργασία, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, καθώς και τον πολιτισμό, και μπορεί να επηρεαστεί από διακρίσεις τόσο λόγω φύλου, ηλικίας, κοινωνικής κατάστασης, σπουδών, γλώσσας και εθνικότητας, όσο και λόγω σωματικής και διανοητικής αναπηρίας, απαιτείται μια σφαιρική προσέγγιση των αιτίων και των λύσεων·

2.13. ζητεί επιμόνως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει και να επεκτείνει το διάλογο που έχει αναπτύξει με τους φορείς της κοινωνικής ένταξης και τα θύματα του κοινωνικού αποκλεισμού, ώστε όλοι να έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν την άποψή τους και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους ως πολίτες·

2.14. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη διοργάνωση, όπως στο Aarhus τον Οκτώβριο του 2002, ετησίως, επ' ευκαιρία της παγκόσμιας ημέρας κατά του αποκλεισμού, στις 17 Οκτωβρίου 2004, στρογγυλής τραπέζης αφιερωμένης στη φτώχεια και τον αποκλεισμό. Η εξέταση του θέματος αυτού έχει καταστεί αναγκαία τόσο λόγω της διεύρυνσης, των νέων εθνικών πρακτικών στον τομέα της καταπολέμησης του αποκλεισμού, των κριτηρίων που καθορίστηκαν στη Νίκαια —όσον αφορά τον προσδιορισμό των στόχων ισότητας, πρόληψης, δράσης και κινητοποίησης γύρω από τις διαδικασίες ένταξης και ενσωμάτωσης— όσο και λόγω του πολλαπλασιασμού των ενδιαφερόμενων φορέων στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου και της εταιρικής σχέσης για την απασχόληση·

2.15. υπογραμμίζει τη δυσκολία κάθε κράτους μέλους να καθορίσει κοινά κριτήρια κοινωνικής ένταξης ή αποκλεισμού τα οποία να μπορούν να είναι συγχρόνως εφαρμόσιμα, εφαρμοσμένα και εξαγώγιμα, σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο· το ίδιο ισχύει και για τη συνέχιση του συντονισμένου διαλόγου σε επίπεδο Ένωσης·

2.16. υπενθυμίζει το ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές σε ό,τι αφορά την ένταξη των πληθυσμών που απειλούνται με αποκλεισμό και περιθωριοποίηση στην αγορά εργασίας και, γενικότερα, στην κοινωνία·

2.17. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμπεριλάβει τα θέματα που εξετάζονται στην παρούσα γνωμοδότηση κατά την παρουσίαση του σχεδίου κοινής έκθεσης επ' ευκαιρία της ευρωπαϊκής συνόδου κορυφής του Μαρτίου 2004.

Βρυξέλλες, 22 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές

(2004/C 121/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές (COM(2003) 723 τελικό — 2003/0282 COD)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 175 παράγραφος 1 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το Προεδρείο της, στις 12 Μαρτίου 2002, να αναθέσει στην επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές (SEC(2003)1343)·

έχοντας υπόψη την οδηγία 91/157/ΕΟΚ της 18ης Μαρτίου 1991 για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές που περιέχουν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες·

έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/108/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2003, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/96/ΕΚ σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (WEEE)·

έχοντας υπόψη την οδηγία 2002/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (οδηγία ΠΕΟ)·

έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/53/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2000 για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους·

έχοντας υπόψη την οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1998 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης της (CdR 12/2004 Rev. 1) που υιοθετήθηκε στις 5 Μαρτίου 2004 από την Επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» [εισηγητής: ο κ. Ossi MARTIKAINEN, πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου του Lariiahti (FIN/ELDR)],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. στη σύγχρονη κοινωνία, οι ηλεκτρικές στήλες και οι συσσωρευτές αποτελούν σημαντική πηγή ενέργειας·
2. μεγάλη ποσότητα χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών καταλήγουν στη ροή των αστικών αποβλήτων·
3. η συλλογή και η ανακύκλωση χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών διαφέρει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο· ότι τα διάφορα αυτά συστήματα μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά και να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό, έχει σημασία να διασφαλιστεί ένα πλαίσιο θεμιτού ανταγωνισμού σε ολόκληρη την ΕΕ·
4. είναι σημαντικό να τεθούν υψηλοί στόχοι σε ολόκληρη την ΕΕ και να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να θέσουν ακόμα υψηλότερους στόχους και πρότυπα·
5. σε πολλά κράτη μέλη οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη συλλογή και στην ανακύκλωση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών·

κατά την 54η σύνοδο ολομελείας της, της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 22ας Απριλίου), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. εκτιμά ότι η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων σε ευρωπαϊκή κλίμακα όσον αφορά την επεξεργασία των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών καθώς και άλλων αποβλήτων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες είναι αποτελεσματικό μέσο για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας·

1.2. θεωρεί ότι τα κράτη μέλη και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να έχουν το δικαίωμα, κατά την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τα απόβλητα, να επιλέγουν τις καλύτερες μεθόδους, αρκεί να τηρούν τις ελάχιστες κοινές απαιτήσεις και να μην προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού·

1.3. υπενθυμίζει ότι οι κοινότητες, οι δήμοι και οι περιφέρειες, έχουν τον πρώτο λόγο και την ευθύνη κατά το σχεδιασμό, την εφαρμογή και τον έλεγχο της επεξεργασίας των αποβλήτων και της προστασίας του περιβάλλοντος, και ότι οι νομοδότες της ΕΕ και των κρατών μελών πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εμπειρία τους και τις προτάσεις τους κατά την εκπόνηση της κοινοτικής νομοθεσίας·

1.4. επισημαίνει ότι οι συνήθειες και η συμπεριφορά των καταναλωτών επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την υλοποίηση των στόχων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και εκτιμά ότι τα κράτη μέλη πρέπει να παρακινήθουν να εντείνουν τις προσπάθειές τους να δημιουργήσουν ή να αναπτύξουν αποτελεσματικά συστήματα επιστροφής και ανακύκλωσης, ή συστήματα εγγύησης επιστροφής και, διαμέσου εκστρατειών ενημέρωσης, να ενθαρρύνει την οικολογική συμπεριφορά των καταναλωτών όσον αφορά τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές·

1.5. κρίνει ότι ο έλεγχος και η εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες πρέπει να βελτιωθεί ούτως ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να επιλέγουν τις καταλληλότερες μεθόδους εφαρμογής της, αλλά ο έλεγχος των διατάξεων και οι κυρώσεις που συνεπάγε-

ται η μη εφαρμογή τους πρέπει να είναι κοινές σε ολόκληρη την Ένωση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίζει την εφαρμογή τους·

1.6. συμφωνεί με την εφαρμογή της αρχής της ευθύνης του παραγωγού κατά την επεξεργασία των ηλεκτρικών στηλών και των συσσωρευτών·

1.7. επισημαίνει ότι οι τοπικές αρχές από κοινού με τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς που τους ανήκουν ή τις εκπροσωπούν, μπορούν να συμβάλουν, σε συνεργασία με τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς, στην συλλογή, την επεξεργασία και την ανακύκλωση των ηλεκτρικών στηλών και των συσσωρευτών·

1.8. εκτιμά ότι πρέπει να απαγορευτεί εντελώς η οριστική διάθεση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που έχουν χρησιμοποιηθεί στη βιομηχανία ή στα αυτοκίνητα (με ταφή ή με αποτέφρωση)·

1.9. εκτιμά ότι πρέπει να τεθούν ανώτατα όρια στη χρήση υδραργύρου και καδμίου στις ηλεκτρικές στήλες·

1.10. θεωρεί προβληματικό τον καθορισμό ελάχιστων στόχων συλλογής επειδή τούτο θα έχει ως συνέπεια να αυξηθεί σημαντικά η ποσότητα των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών στα νέα κράτη μέλη και θα καθυστερήσουν οι θετικές συνέπειες της πρότασης οδηγίας για την υγεία και το περιβάλλον και η αναζήτηση των βέλτιστων πρακτικών·

1.11. υπενθυμίζει ότι ορισμένα κράτη μέλη πληρούν ήδη το στόχο που θέτει η πρόταση οδηγίας για 160 γραμμάρια ανά κάτοικο το έτος και κρίνει ότι οι στόχοι πρέπει να βασίζονται στις ετήσιες πωλήσεις σε κάθε χώρα προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές όσον αφορά την κατανάλωση και, ταυτόχρονα, να καταστεί δυνατόν να τεθούν φιλόδοξοι στόχοι·

1.12. κρίνει προτιμότερο ο καθορισμός αυτού του στόχου συλλογής να γίνεται με βάση ποσοστό των ετήσιων εθνικών πωλήσεων των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών·

1.13. παροτρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν νέες οικονομικές και οικολογικές τεχνολογίες ανακύκλωσης και επεξεργασίας των αποβλήτων και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλλει τακτικά στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκθέσεις για την υλοποίηση των στόχων της οδηγίας μετά τη θέση της σε ισχύ.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Προοίμιο, παράγραφος 2

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Έχοντας υπόψη: τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 95 παράγραφος 1 και 175 παράγραφος 1,	Έχοντας υπόψη: τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως ~~τα άρθρα 95 παράγραφος 1 και το~~ <u>άρθρο 175</u> παράγραφος 1,

Αιτιολογία: Επειδή κύριος στόχος της οδηγίας αυτής είναι να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές συνέπειες στο περιβάλλον των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στήλων, το άρθρο 175, παράγραφος 1 (νομική βάση για περιβαλλοντικά μέτρα), πρέπει να είναι η μοναδική νομική βάση. Εάν νομική βάση της οδηγίας είναι το άρθρο 175, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να υιοθετούν αυστηρότερους στόχους και διαδικασίες.

Αιτιολογική σκέψη 10

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Υπό το πρίσμα των συγκεκριμένων ανησυχιών για το περιβάλλον και την υγεία σε ό,τι αφορά το κάδμιο, τον υδράργυρο και τον μόλυβδο και τα ειδικά χαρακτηριστικά των ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών που περιέχουν κάδμιο, υδράργυρο και μόλυβδο πρέπει να θεσπιστούν πρόσθετα μέτρα. Η χρήση υδραργύρου στις ηλεκτρικές στήλες πρέπει να περιοριστεί. Η οριστική διάθεση ηλεκτρικών στήλων αυτοκινήτων και βιομηχανίας πρέπει να απαγορευθεί. Πρέπει να τεθεί πρόσθετος στόχος συλλογής για φορητές ηλεκτρικές στήλες νικελίου-καδμίου. Επιπλέον, πρέπει να θεσπιστούν ειδικές απαιτήσεις ανακύκλωσης για τις στήλες καδμίου σε ολόκληρη την Κοινότητα και να μην υπάρχουν ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών.	Υπό το πρίσμα των συγκεκριμένων ανησυχιών για το περιβάλλον και την υγεία σε ό,τι αφορά το κάδμιο, τον υδράργυρο και τον μόλυβδο και τα ειδικά χαρακτηριστικά των ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών που περιέχουν κάδμιο, υδράργυρο και μόλυβδο πρέπει να θεσπιστούν πρόσθετα μέτρα. Η χρήση υδραργύρου στις ηλεκτρικές στήλες πρέπει να ~~περιοριστεί να~~ <u>απαγορευθεί καθώς και η οριστική διάθεση ηλεκτρικών στήλων αυτοκινήτων και βιομηχανίας πρέπει. Πρέπει να τεθεί πρόσθετος στόχος</u> Η χρήση καδμίου ~~συλλογής για~~ <u>σε φορητές ηλεκτρικές στήλες νικελίου-καδμίου και η χρήση μολύβδου σε φορητές ηλεκτρικές στήλες πρέπει επίσης να απαγορευθεί.</u> Επιπλέον, πρέπει να θεσπιστούν ειδικές απαιτήσεις ανακύκλωσης για τις υπόλοιπες στήλες καδμίου και μολύβδου σε ολόκληρη την Κοινότητα και να μην υπάρχουν ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών.

Αιτιολογία: Σύμφωνα με τις οδηγίες για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους (ELV), για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (WEEE), για τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικινδύνων ουσιών (RoHS), πρέπει να απαγορεύονται και τα μέταλλα στις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές.

Άρθρο 3

Προσδιορισμός εννοιών

Προσθήκη νέας έννοιας

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	«εγγύηση επιστροφής: το σύστημα σύμφωνα με το οποίο, κατά την αγορά των ηλεκτρικών στήλων ή συσσωρευτών, ο αγοραστής καταβάλλει στον πωλητή ένα ποσό που του επιστρέφεται όταν επιστρέψει τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές».

Αιτιολογία: Το κείμενο αντιγράφεται από την οδηγία του Συμβουλίου 91/157/ΕΟΚ για τις για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές που περιέχουν ορισμένες επικινδύνες ουσίες. Τούτο αποτελεί εξαιρετικό τρόπο για να ενθαρρυνθούν οι καταναλωτές να επιστρέφουν τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες στα σημεία συλλογής τους.

Άρθρο 4

Πρόληψη

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την εμπορία όλων των ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών, είτε είναι ενσωματωμένοι σε συσκευές είτε όχι, που περιέχουν άνω του 0,0005 % υδράργυρο κατά βάρος.</p> <p>2. Τα στοιχεία-κουμπιά και οι ηλεκτρικές στήλες που αποτελούνται από στοιχεία-κουμπιά με περιεκτικότητα σε υδράργυρο που δεν υπερβαίνει το 2 % κατά βάρος εξαιρούνται της απαγόρευσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.</p>	<p>1. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την εμπορία όλων των ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών, είτε είναι ενσωματωμένοι σε συσκευές είτε όχι, που περιέχουν άνω του ~~0,0005 % υδράργυρο κατά βάρος.~~</p> <p><u>α) των 5 ppm υδραργύρου ή/και</u></p> <p><u>β) των 40 ppm μολύβδου ή/και</u></p> <p><u>γ) των 20 ppm καδμίου.</u></p> <p>~~2. Τα στοιχεία-κουμπιά και οι ηλεκτρικές στήλες που αποτελούνται από στοιχεία-κουμπιά με περιεκτικότητα σε υδράργυρο που δεν υπερβαίνει το 2 % κατά βάρος εξαιρούνται της απαγόρευσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.~~</p> <p><u>2. Η απαγόρευση αυτή δεν εφαρμόζεται όσον αφορά τις εφαρμογές που αναφέρονται στο παράρτημα 1.</u></p>

Αιτιολογία: Οι φορητές ηλεκτρικές στήλες NiCd αποτελούν το 80 % της συνολικής αγοράς ηλεκτρικών στήλων NiCd. Υπάρχει ο κίνδυνος οι χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες να καταλήξουν στη ροή των αστικών αποβλήτων. Είναι αδιαμφισβήτητο ότι υπάρχουν υποκατάστατα για τον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό. Η σταδιακή εξάλειψη της χρήσης ηλεκτρικών στήλων καδμίου στα είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού πρέπει να συμφωνεί με την οδηγία RoHS.

Άρθρο 5

Αυξημένες περιβαλλοντικές επιδόσεις

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Τα κράτη μέλη προωθούν την έρευνα για την αύξηση των συνολικών περιβαλλοντικών επιδόσεων των ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους και την εμπορία ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών που περιέχουν μικρότερες ποσότητες επικίνδυνων ουσιών ή που περιέχουν λιγότερο ρυπογόνες ουσίες, ιδίως ως υποκατάστατα του υδραργύρου, του καδμίου και του μολύβδου.</p>	<p>Τα κράτη μέλη προωθούν την έρευνα για την αύξηση των συνολικών περιβαλλοντικών επιδόσεων των ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους και την εμπορία ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών που περιέχουν μικρότερες ποσότητες επικίνδυνων ουσιών ή που περιέχουν λιγότερο ρυπογόνες ουσίες, ιδίως ως υποκατάστατα του υδραργύρου, του καδμίου και του μολύβδου. Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση προόδου για το θέμα αυτό στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ~~δύο~~ <u>πέντε</u> χρόνια μετά τη <u>έξο</u> σε ισχύ της οδηγίας.</p>

Αιτιολογία: Αυτονόητη.

Άρθρο 6

Παρακολούθηση του κυκλώματος των αποβλήτων

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την παρακολούθηση των ποσοτήτων χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών νικελίου-καδμίου που απορρίπτονται στο κύκλωμα των αστικών στερεών αποβλήτων. Πρέπει να συντάσσεται έκθεση, βάσει του πίνακα 1 του παραρτήματος I, για τα αποτελέσματα της παρακολούθησης.</p> <p>2. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2150/2002 για τις στατιστικές των αποβλήτων, τα κράτη μέλη εκπονούν κάθε χρόνο έκθεση, αρχίζοντας ένα χρόνο μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας και καλύπτοντας ένα ολόκληρο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή το αργότερο εντός έξι μηνών από τη λήξη του έτους στο οποίο αναφέρεται.</p> <p>3. Η Επιτροπή θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες για την παρακολούθηση του κυκλώματος των αστικών στερεών αποβλήτων όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 30.</p>	<p>~~1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την παρακολούθηση των ποσοτήτων χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών νικελίου καδμίου που απορρίπτονται στο κύκλωμα των αστικών στερεών αποβλήτων. Πρέπει να συντάσσεται έκθεση, βάσει του πίνακα 1 του παραρτήματος I, για τα αποτελέσματα της παρακολούθησης.~~</p> <p>~~2. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2150/2002 για τις στατιστικές των αποβλήτων, τα κράτη μέλη εκπονούν κάθε χρόνο έκθεση, αρχίζοντας ένα χρόνο μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας και καλύπτοντας ένα ολόκληρο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή το αργότερο εντός έξι μηνών από τη λήξη του έτους στο οποίο αναφέρεται.~~</p> <p>~~3. Η Επιτροπή θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες για την παρακολούθηση του κυκλώματος των αστικών στερεών αποβλήτων όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 30.~~</p> <p>4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών NiCd χρηματοδοτούν τον έλεγχο του κυκλώματος αποβλήτων.</p>

Αιτιολογία: Το άρθρο πρέπει να διαγραφεί διότι, εάν η οδηγία απαγορεύσει σε μια πρώτη φάση τη χρήση βλαβερών ουσιών στις στήλες, η παρακολούθηση του κυκλώματος των αστικών στερεών αποβλήτων θα είναι ένα πολύ δαπανηρό και περιττό μέτρο. Οι στήλες νικελίου-καδμίου εκτιμάται ότι αποτελούν το 0,0055 % του κυκλώματος των αστικών στερεών αποβλήτων. Προκειμένου να εκτιμώνται αξιόπιστα τα επίπεδα των χρησιμοποιημένων συσσωρευτών NiCd, η παρακολούθηση της ουσίας αυτής πρέπει να βασίζεται σε πολύ σημαντικά δείγματα. Μια ευκολότερη και αποτελεσματικότερη εναλλακτική λύση είναι να απαγορευθεί ολοσχερώς η χρήση της βλαβερής αυτής ουσίας έτσι ώστε να εξαλειφθεί η ανάγκη αυτής της εκτεταμένης παρακολούθησης. Η πρόταση αποτελεί ανωμαλία και πρέπει να διαγραφεί εντελώς.

Άρθρο 9

Συστήματα συλλογής

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι:</p> <p>(α) δημιουργούνται συστήματα υπό τα οποία χρησιμοποιημένες φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές μπορούν να επιστρέφονται δωρεάν και εγκαταστάσεις συλλογής είναι διαθέσιμες και προσβάσιμες, σε συνάρτηση και με την πυκνότητα του πληθυσμού·</p> <p>(β) οι παραγωγοί ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών βιομηχανίας, ή τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, παραλαμβάνουν από τους τελικούς χρήστες τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές βιομηχανίας, ανεξάρτητα από τη χημική σύνθεση και προέλευση·</p> <p>(γ) οι παραγωγοί ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών αυτοκινήτων, ή τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, εγκαθιστούν συστήματα για τη συλλογή χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών για αυτοκίνητα, εκτός εάν συλλέγονται μέσω των συστημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2000/53/ΕΚ.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, κατά την εγκατάσταση των συστημάτων συλλογής, λαμβάνονται υπόψη οι αρνητικές εξωτερικές επιπτώσεις της μεταφοράς.</p>	<p>1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι:</p> <p>(α) δημιουργούνται συστήματα υπό τα οποία χρησιμοποιημένες φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές μπορούν να επιστρέφονται δωρεάν και εγκαταστάσεις συλλογής είναι διαθέσιμες και προσβάσιμες, σε συνάρτηση και με την πυκνότητα του πληθυσμού·</p> <p>~~β) οι τελικοί χρήστες επιστρέφουν τις ηλεκτρικές στήλες, συμπεριλαμβανομένων των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών αυτοκινήτων, στα σημεία συλλογής·~~</p> <p>~~γ) οι παραγωγοί ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών βιομηχανίας, ή τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, παραλαμβάνουν από τους τελικούς χρήστες τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές βιομηχανίας, ανεξάρτητα από τη χημική σύνθεση και προέλευση·~~</p> <p>~~δ) οι παραγωγοί ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών αυτοκινήτων, ή τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, εγκαθιστούν συστήματα για τη συλλογή χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών για αυτοκίνητα, εκτός εάν συλλέγονται μέσω των συστημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2000/53/ΕΚ.~~</p> <p>~~ε) η εγγύηση επιστροφής εφαρμόζεται για να προαγάγει τη συλλογή χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών καδμίου και νικελίου. Τα κράτη μέλη καθορίζουν την αξία της εγγύησης επιστροφής προκειμένου να αποφευχθούν στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 98/34/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα κοινοποιούν στην Επιτροπή τα μέτρα που αφορούν την εν λόγω εγγύηση επιστροφής.~~</p> <p>2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, κατά την εγκατάσταση των συστημάτων συλλογής, λαμβάνονται υπόψη οι αρνητικές εξωτερικές επιπτώσεις της μεταφοράς.</p> <p>~~3. η εγγύηση επιστροφής εφαρμόζεται για να προαγάγει τη συλλογή χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών καδμίου και νικελίου. Τα κράτη μέλη καθορίζουν την αξία της εγγύησης επιστροφής προκειμένου να αποφευχθούν στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 98/34/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα κοινοποιούν στην Επιτροπή τα μέτρα που αφορούν την εν λόγω εγγύηση επιστροφής.~~</p>

Αιτιολογία: ~~β) Αυτονόητη~~ ε) Η εγγύηση επιστροφής αποτελεί έναν εξαιρετο τρόπο για να ενθαρρυνθούν οι καταναλωτές να επιστρέφουν τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες.

Άρθρο 11

Απαγόρευση της οριστικής διάθεσης

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την οριστική διάθεση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών βιομηχανίας και αυτοκινήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής ή με αποτέφρωση.</p>	<p>Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την οριστική διάθεση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών βιομηχανίας και αυτοκινήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής ή με αποτέφρωση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την κατάλληλη εφαρμογή της απαγόρευσης.</p>

Αιτιολογία: Το κείμενο χρειάζεται να καταστεί περισσότερο δεσμευτικό.

Άρθρο 12

Οικονομικά μέσα

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Εάν τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν οικονομικά μέσα για την προώθηση της συλλογής χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών ή για την προώθηση της χρήσης ηλεκτρικών στηλών που περιέχουν λιγότερο ρυπογόνες ουσίες, θεωπίζοντας, για παράδειγμα, διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές, κοινοποιούν στην Επιτροπή τα μέτρα σχετικά με την εφαρμογή των μέσων αυτών.	Εάν τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν οικονομικά μέσα για την προώθηση της συλλογής χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών ή για την προώθηση της χρήσης ηλεκτρικών στηλών που περιέχουν λιγότερο ρυπογόνες ουσίες, θεωπίζοντας, για παράδειγμα, την εγγύηση επιστροφής, διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές, κοινοποιούν στην Επιτροπή τα μέτρα σχετικά με την εφαρμογή των μέσων αυτών.

Αιτιολογία: Η εγγύηση επιστροφής (όταν ο καταναλωτής πληρώνει υψηλότερη τιμή κατά την αγορά της ηλεκτρικής στήλης και αποζημιώνεται με μέρος του ποσού αυτού όταν επιστρέφει τη χρησιμοποιημένη ηλεκτρική στήλη) μπορεί να ενθαρρύνει τους καταναλωτές να επιστρέφουν τις ηλεκτρικές τους στήλες.

Άρθρο 13

Στόχοι συλλογής

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Τέσσερα έτη, το αργότερο, μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν μέσο ετήσιο ποσοστό συλλογής τουλάχιστον ισοδύναμο προς 160 γραμμάρια ανά κάτοικο για όλες τις χρησιμοποιημένες φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, συμπεριλαμβανομένων των φορητών ηλεκτρικών στηλών νικελίου-καδμίου.</p> <p>Εντός της ίδιας προθεσμίας, τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν συγκεκριμένο ελάχιστο ποσοστό συλλογής ισοδύναμο προς το 80 % της συνολικής ποσότητας των χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών νικελίου-καδμίου ετησίως. Η συνολική ποσότητα περιλαμβάνει τις φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές νικελίου-καδμίου που συλλέγονται ετησίως μέσω συστημάτων συλλογής, καθώς επίσης και εκείνες που απορρίπτονται οριστικά ετησίως στο κύκλωμα των αστικών στερεών αποβλήτων.</p> <p>2. Βάσει του πίνακα 2 του παραρτήματος I, πρέπει να καταρτίζεται έκθεση για τα αποτελέσματα της παρακολούθησης. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2150/2002 για τις στατιστικές των αποβλήτων, τα κράτη μέλη συντάσσουν ετήσια έκθεση, αρχής γενομένης ένα έτος μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, και η οποία καλύπτει ένα ολόκληρο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή το αργότερο εντός έξι μηνών από τη λήξη του έτους στο οποίο αναφέρεται.</p>	<p>1. Τέσσερα έτη, το αργότερο, μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν μέσο ετήσιο ποσοστό συλλογής τουλάχιστον ισοδύναμο προς ~~160 γραμμάρια~~ το 50 % των ετήσιων εθνικών πωλήσεων πριν δυο έτη ανά κάτοικο για όλες τις χρησιμοποιημένες φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, συμπεριλαμβανομένων των φορητών ηλεκτρικών στηλών νικελίου-καδμίου.</p> <p>Εντός της ίδιας προθεσμίας, τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν συγκεκριμένο ελάχιστο ποσοστό συλλογής ισοδύναμο προς το 80 % της συνολικής ποσότητας των χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών νικελίου-καδμίου ετησίως. Η συνολική ποσότητα περιλαμβάνει τις φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές νικελίου-καδμίου που συλλέγονται ετησίως μέσω συστημάτων συλλογής, καθώς επίσης και εκείνες που απορρίπτονται οριστικά ετησίως στο κύκλωμα των αστικών στερεών αποβλήτων.</p> <p>~~2.~~ Έξι έτη, το αργότερο, μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν μέσο ετήσιο ποσοστό συλλογής τουλάχιστον ισοδύναμο προς το 60 % των ετήσιων εθνικών πωλήσεων πριν ~~δύο~~ τέσσερα έτη ανά κάτοικο για όλες τις χρησιμοποιημένες φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, συμπεριλαμβανομένων των φορητών ηλεκτρικών στηλών νικελίου-καδμίου.</p> <p>~~3.~~ Δέκα έτη, το αργότερο, μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη επιτυγχάνουν μέσο ετήσιο ποσοστό συλλογής τουλάχιστον ισοδύναμο προς το 70 % των ετήσιων εθνικών πωλήσεων πριν δυο τέσσερα έτη ανά κάτοικο για όλες τις χρησιμοποιημένες φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, συμπεριλαμβανομένων των φορητών ηλεκτρικών στηλών νικελίου-καδμίου.</p> <p>~~4.~~ Βάσει του πίνακα 2 του παραρτήματος I, πρέπει να καταρτίζεται έκθεση για τα αποτελέσματα της παρακολούθησης. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) 2150/2002 για τις στατιστικές των αποβλήτων, τα κράτη μέλη συντάσσουν ετήσια έκθεση, αρχής γενομένης ένα έτος μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, και η οποία καλύπτει ένα ολόκληρο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή το αργότερο εντός ενός έτους ~~έξι μηνών~~ από τη λήξη του έτους στο οποίο αναφέρεται.</p>

Αιτιολογία: Προκειμένου να αντικατοπτρίζουν καλύτερα το επίπεδο κατανάλωσης, το οποίο κυμαίνεται από χώρα σε χώρα της ΕΕ, οι στόχοι συλλογής πρέπει να βασίζονται στο ποσοστό των ετησίων στόχων πώλησης. Το ποσοστό αυτό μπορεί να επιτευχθεί εύκολα μέσω της ανάλυσης του όγκου των ετησίων πωλήσεων. Η σταδιακή αυτή προσέγγιση είναι απαραίτητη ώστε να αναπτυχθεί μια ικανότητα συλλογής και ανακύκλωσης χωρίς να τεθούν μη ρεαλιστικοί στόχοι. Απαιτείται ένας γενικός στόχος 70 % για να διασφαλιστεί ότι τα ποσοστά συλλογής και ανακύκλωσης συνεχίζουν να αυξάνουν ώστε φθάσουν ένα αίσιο επίπεδο.

Άρθρο 15

Ενέργειες επεξεργασίας

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί, ή τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, εγκαθιστούν συστήματα, χρησιμοποιώντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές επεξεργασίας και ανακύκλωσης, για να εξασφαλίσουν την επεξεργασία των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών σηλών και συσσωρευτών που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 9.	Δεν αφορά το ελληνικό κείμενο

Αιτιολογία: Με την αναφορά στις βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές η οδηγία εναρμονίζεται περισσότερο με την κοινοτική ορολογία και τονίζει την εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών. Άλλως, η βιομηχανία συσσωρευτών —π.χ.— μπορεί να αναφερθεί στη σιδηροχαλυβουργία όσον αφορά τις ενέργειες επεξεργασίας. (Δεν αφορά το ελληνικό κείμενο)

Άρθρο 17

Νέες τεχνολογίες ανακύκλωσης

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
1. Τα κράτη μέλη προωθούν την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών ανακύκλωσης και επεξεργασίας, και την έρευνα για μεθόδους ανακύκλωσης φιλικές προς το περιβάλλον και αποδοτικές συγκριτικώς προς το κόστος, για όλους τους τύπους ηλεκτρικών σηλών και συσσωρευτών. 2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας ώστε αυτές να εισάγουν πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 που επιτρέπει την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS).	1. Τα κράτη μέλη προωθούν την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών ανακύκλωσης και επεξεργασίας, και την έρευνα για μεθόδους ανακύκλωσης φιλικές προς το περιβάλλον και αποδοτικές συγκριτικώς προς το κόστος, για όλους τους τύπους ηλεκτρικών σηλών και συσσωρευτών. 2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας ώστε αυτές να εισάγουν πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 761/2001 που επιτρέπει την εκούσια συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS). Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση προόδου για το θέμα αυτό στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ~~δύο~~ πέντε χρόνια μετά τη θέση σε ισχύ της οδηγίας.

Αιτιολογία: Αυτονόητη.

Άρθρο 18

Στόχοι ανακύκλωσης

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
<p>Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, ένα έτος μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, οι παραγωγοί, ή τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, επιτυγχάνουν τους ακόλουθους ελάχιστους στόχους ανακύκλωσης:</p> <p>(α) Όλες οι φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 9 εντάσσονται σε διαδικασία ανακύκλωσης·</p> <p>(β) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν να εξαιρεθεί, για τεχνικούς λόγους, ποσοστό έως 10%, κατ' ανώτατο όριο, των συλλεγισίων φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, από την υποχρέωση που αναφέρεται στο σημείο α·</p> <p>(γ) Όλες οι ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές βιομηχανίας και αυτοκινήτων που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 9 εντάσσονται σε διαδικασία ανακύκλωσης.</p>	<p>Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, ένα έτος μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, οι παραγωγοί, ή τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, επιτυγχάνουν τους ακόλουθους ελάχιστους στόχους ανακύκλωσης:</p> <p>(α) Όλες οι φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 9 εντάσσονται σε διαδικασία ανακύκλωσης·</p> <p>~~(β) Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν να εξαιρεθεί, για τεχνικούς λόγους, ποσοστό έως 10%, κατ' ανώτατο όριο, των συλλεγισίων φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, από την υποχρέωση που αναφέρεται στο σημείο α·~~</p> <p>(β*) Όλες οι ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές βιομηχανίας και αυτοκινήτων που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 9 εντάσσονται σε διαδικασία ανακύκλωσης.</p>

Αιτιολογία: Για κανένα τεχνικό λόγο δεν δικαιολογείται η εξαίρεση αυτή.

Άρθρο 19

Αποδόσεις ανακύκλωσης

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
<p>1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, εντός τριών ετών, κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, οι παραγωγοί, ή τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, επιτυγχάνουν τις ακόλουθες ελάχιστες αποδόσεις ανακύκλωσης:</p> <p>(α) ανακύκλωση όλου του μολύβδου και τουλάχιστον 65 % κατά μέσο βάρος των υλικών που περιέχονται σε ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές μολύβδου-οξέος·</p> <p>(β) ανακύκλωση όλου του καδμίου και τουλάχιστον 75 % κατά μέσο βάρος των υλικών που περιέχονται στις ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές νικελίου-καδμίου·</p> <p>(γ) ανακύκλωση του 55 % κατά μέσο βάρος των υλικών που περιέχονται σε άλλες χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ετήσια έκθεση για τους στόχους της ανακύκλωσης που αναφέρονται στο άρθρο 18, καθώς επίσης και για τις αποδόσεις ανακύκλωσης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, και που πράγματι επιτεύχθηκαν κάθε ημερολογιακό έτος, αρχίζοντας από τις ημερομηνίες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.</p> <p>Τα στοιχεία αυτά πρέπει να υποβάλλονται στην Επιτροπή εντός έξι μηνών το αργότερο από τη λήξη του έτους στο οποίο αναφέρονται.</p>	<p>1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, εντός τριών ετών, κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, οι παραγωγοί, ή τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, επιτυγχάνουν τις ακόλουθες ελάχιστες αποδόσεις ανακύκλωσης:</p> <p>(α) ανακύκλωση όλου του μολύβδου και τουλάχιστον 65 % κατά μέσο βάρος των υλικών που περιέχονται σε ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές μολύβδου-οξέος·</p> <p>(β) ανακύκλωση όλου του καδμίου και τουλάχιστον 75 % κατά μέσο βάρος των υλικών που περιέχονται στις ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές νικελίου-καδμίου·</p> <p>(γ) ανακύκλωση του 55 % κατά μέσο βάρος των υλικών που περιέχονται σε άλλες χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ετήσια έκθεση για τους στόχους της ανακύκλωσης που αναφέρονται στο άρθρο 18, καθώς επίσης και για τις αποδόσεις ανακύκλωσης που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, και που πράγματι επιτεύχθηκαν κάθε ημερολογιακό έτος, αρχίζοντας από τις ημερομηνίες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.</p> <p>Τα στοιχεία αυτά πρέπει να υποβάλλονται στην Επιτροπή εντός έξι μηνών το αργότερο από τη λήξη του έτους στο οποίο αναφέρονται.</p> <p><u>Οι ελάχιστες αποδόσεις ανακύκλωσης πρέπει να αξιολογούνται τακτικά και να προσαρμόζονται στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο σύμφωνα με το άρθρο 30.</u></p>

Αιτιολογία: Είναι η πρώτη φορά που τίθεται στόχος για τις αποδόσεις ανακύκλωσης. Δεν είχε τεθεί ούτε στην οδηγία WEEE ούτε στην οδηγία ELV. Ως εκ τούτου είναι σημαντική η τακτική αξιολόγηση και ενημέρωση των ποσοστών αυτών.

Άρθρο 20

Συστήματα για φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, οι παραγωγοί, ή οι τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, μεριμνούν για τη χρηματοδότηση τουλάχιστον της επεξεργασίας, της ανακύκλωσης και της κατάλληλης διάθεσης όλων των χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που κατατίθενται σε εγκαταστάσεις συλλογής που δημιουργούνται δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 1 εδάφιο α.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί τηρούν τους όρους της προηγούμενης παραγράφου μέσω μεμονωμένων ή συλλογικών συστημάτων.</p>	<p>1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, οι παραγωγοί, ή οι τρίτοι που ενεργούν εξ ονόματός τους, μεριμνούν για τη χρηματοδότηση τουλάχιστον της <u>συλλογής</u>, της επεξεργασίας, της ανακύκλωσης και της κατάλληλης διάθεσης όλων των χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που κατατίθενται σε εγκαταστάσεις συλλογής που δημιουργούνται δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 1 εδάφιο α.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί τηρούν τους όρους της προηγούμενης παραγράφου μέσω μεμονωμένων ή συλλογικών συστημάτων.</p>

Αιτιολογία: Η τροπολογία αυτή είναι σημαντική για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Η ευθύνη των παραγωγών θα πρέπει επίσης να εφαρμοστεί και στη συλλογή των χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στηλών. Τη συλλογή, την επεξεργασία, την ανακύκλωση και την κατάλληλη διάθεση μπορούν να αναλάβουν σήμερα οι είτε οι τοπικές αρχές είτε οποιαδήποτε άλλη οργάνωση. Το σημαντικό εν προκειμένω είναι διευκρινιστεί ποιος θα χρηματοδοτήσει αυτές τις δραστηριότητες.

Άρθρο 22

Καταχώρηση και Εγγύηση

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι, όταν διατίθεται ένα προϊόν στην αγορά, κάθε παραγωγός καταχωρείται και παρέχει εγγύηση ότι θα χρηματοδοτηθεί η διαχείριση χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών. Ο παραγωγός μπορεί να παράσχει εγγύηση με τη μορφή συμμετοχής στα ενδεδειγμένα συστήματα για τη χρηματοδότηση της διαχείρισης χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, ή ασφάλισης της ανακύκλωσης ή δεσμευμένου τραπεζικού λογαριασμού.</p>	<p>Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι, όταν διατίθεται ένα προϊόν στην αγορά, κάθε παραγωγός καταχωρείται και παρέχει εγγύηση ότι θα χρηματοδοτηθεί η διαχείριση χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών. Ο παραγωγός ~~μπορεί να παράσχει~~ θα <u>παρέχει</u> εγγύηση με τη μορφή συμμετοχής στα ενδεδειγμένα συστήματα για τη χρηματοδότηση της διαχείρισης χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, ή ασφάλισης της ανακύκλωσης ή δεσμευμένου τραπεζικού λογαριασμού.</p>

Αιτιολογία: Η λέξη «μπορεί» είναι πολύ ασαφής και γι αυτό θα πρέπει να γίνει «θα».

Άρθρο 23
Παρελθόντα απόβλητα

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>1. Οι παραγωγοί φέρουν την ευθύνη για το κόστος διαχείρισης των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που διατέθηκαν στην αγορά πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή τα παρελθόντα απόβλητα.</p> <p>2. Για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές βιομηχανίας και διατέθηκαν στην αγορά πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας και έχουν αντικατασταθεί από ισοδύναμα προϊόντα ή από προϊόντα που επιτελούν την ίδια λειτουργία, η χρηματοδότηση της διαχείρισης θα πρέπει να παρέχεται από τους παραγωγούς, όταν προμηθεύουν αυτά τα νέα προϊόντα. Τα κράτη μέλη μπορούν, ως εναλλακτική λύση, να εξασφαλίζουν ότι ο τελικός χρήστης θα είναι επίσης, εν μέρει ή εν όλω, υπεύθυνος για τη χρηματοδότηση αυτή.</p> <p>3. Για άλλα παρελθόντα απόβλητα από ηλεκτρικές στήλες βιομηχανίας, η κάλυψη του κόστους πρέπει να εξασφαλίζεται από τους βιομηχανικούς χρήστες.</p> <p>4. Σε ό,τι αφορά τα παρελθόντα απόβλητα, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι για μεταβατική περίοδο τεσσάρων ετών, από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, επιτρέπεται στους παραγωγούς, κατά την πώληση νέων προϊόντων, να γνωστοποιούν στους αγοραστές το κόστος συλλογής, επεξεργασίας και ανακύκλωσης όλων των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών. Το εν λόγω κόστος δεν υπερβαίνει το όντως καταβληθέν ποσό.</p>	<p>1. Όλοι οι παραγωγοί φέρουν την ευθύνη για το κόστος διαχείρισης των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που διατέθηκαν στην αγορά πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή τα παρελθόντα απόβλητα.</p> <p>2. Για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές βιομηχανίας και διατέθηκαν στην αγορά πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας και έχουν αντικατασταθεί από ισοδύναμα προϊόντα ή από προϊόντα που επιτελούν την ίδια λειτουργία, η χρηματοδότηση της διαχείρισης θα πρέπει να παρέχεται από τους παραγωγούς, όταν προμηθεύουν αυτά τα νέα προϊόντα. Τα κράτη μέλη μπορούν, ως εναλλακτική λύση, να εξασφαλίζουν ότι ο τελικός χρήστης θα είναι επίσης, εν μέρει ή εν όλω, υπεύθυνος για τη χρηματοδότηση αυτή.</p> <p>3. Για άλλα παρελθόντα απόβλητα από ηλεκτρικές στήλες βιομηχανίας, η κάλυψη του κόστους πρέπει να εξασφαλίζεται από τους βιομηχανικούς χρήστες.</p> <p>4. Σε ό,τι αφορά τα παρελθόντα απόβλητα, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι για μεταβατική περίοδο τεσσάρων ετών, από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, επιτρέπεται στους παραγωγούς, κατά την πώληση νέων προϊόντων, να γνωστοποιούν στους αγοραστές το κόστος συλλογής, επεξεργασίας και ανακύκλωσης όλων των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών. Το εν λόγω κόστος δεν υπερβαίνει το όντως καταβληθέν ποσό.</p>

Αιτιολογία: Με τη λέξη «όλοι» διευκρινίζεται ότι η ευθύνη του παραγωγού είναι συλλογική και όχι ατομική.

Παράρτημα I (νέο)

Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	<p>Παράρτημα I</p> <p>Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2, οι ηλεκτρικές στήλες και οι συσσωρευτές είτε είναι ενσωματωμένοι σε συσκευές είτε όχι, στις ακόλουθες εφαρμογές εξαιρούνται από την απαγόρευση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ο υδράργυρος σε στοιχεία κουμπιά για βοηθήματα ακοής, — το κάδμιο σε ηλεκτρικές στήλες ή συσσωρευτές για συστήματα φωτισμού έκτακτης ανάγκης, — το κάδμιο σε ηλεκτρικές στήλες ή συσσωρευτές για βιομηχανική χρήση, — το κάδμιο σε ηλεκτρικές στήλες ή συσσωρευτές για αεροπλάνα ή τρένα, — ο μόλυβδος σε αυτόματες ηλεκτρικές στήλες ή συσσωρευτές.

Αιτιολογία: Βλέπε τροπολογία στο άρθρο 4.

Βρυξέλλες, 22 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των
Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Προς την αειφόρο παραγωγή» Πρόσδος στην εφαρμογή της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης

(2004/C 121/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών «Προς την αειφόρο παραγωγή — Πρόσδος στην εφαρμογή της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης» (COM(2003) 354 τελικό),

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 19ης Ιουνίου 2003, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για το θέμα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 265 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 23ης Ιανουαρίου 2003, να αναθέσει στην Επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη» την εκπόνηση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη τη Λευκή Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Περιβαλλοντική Ευθύνη (COM(2000) 66 τελικό) και την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά στην πρόληψη και αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών (COM(2002) 17 τελικό — COD /2002/0021)·

έχοντας υπόψη το έκτο πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για θέματα περιβάλλοντος «Περιβάλλον 2010: το μέλλον μας, η επιλογή μας»·

έχοντας υπόψη την Απόφαση της Επιτροπής, της 31ης Μαΐου 1999, σχετικά με το ερωτηματολόγιο που αναφέρεται στην οδηγία 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (IPPC)·

έχοντας υπόψη το Σχέδιο Γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών (CdR 332/2003 rev.1) που υιοθετήθηκε στις 5 Μαρτίου 2004 από την Επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη», με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Jose Macário CORREIA, Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου της Tavira (PT/ΕΛΚ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ότι η οδηγία 96/61/ΕΚ, σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης, στηρίζεται σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της διαδικασίας χορήγησης αδειών βιομηχανικής εκμετάλλευσης και στον καθορισμό ορίων εκπομπών σύμφωνα με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές·
2. ότι η τελική προθεσμία για την υιοθέτηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών και για την πλήρωση όλων των λοιπών απαιτήσεων από τις εγκαταστάσεις που καλύπτονται από την οδηγία εκπνέει στις 30 Οκτωβρίου του 2007⁽¹⁾·
3. ότι για να επιτύχουν τους στόχους και να συμμορφωθούν προς την οδηγία, οι αρμόδιοι φορείς και αρχές πρέπει να έχουν υπόψη τους τον αναγκαίο χρόνο για την έγκαιρη ανακαίνιση των υφισταμένων εγκαταστάσεων και ανάληψη των απαραίτητων δράσεων·
4. ότι υπάρχουν ενδείξεις πως σε πολλά κράτη μέλη και στις περισσότερες χώρες της διεύρυνσης είναι αναγκαία η επίταση των προσπάθειών και η επιτάχυνση της πορείας προς τον στόχο αυτόν·
5. ότι οι μηχανισμοί για την εφαρμογή της οδηγίας εντάσσονται στο πεδίο αρμοδιοτήτων των περιφερειακών και τοπικών αρχών των αρμόδιων για την παρακολούθηση, τη διαχείριση και την έκδοση των περιβαλλοντικών αδειών·

υιοθέτησε ομόφωνα την παρούσα γνωμοδότηση κατά την 54η σύνοδο ολομέλειας της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 22ας Απριλίου).

⁽¹⁾ Εξαιρέση αποτελούν οι εγκαταστάσεις των υποψηφίων χωρών, στις οποίες παραχωρήθηκε πρόσθετη μεταβατική περίοδος πέραν του 2007.

Απόψεις και συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**Η Επιτροπή των Περιφερειών**

1. υποστηρίζει τη διαπίστωση που διατυπώνεται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος, που συνιστά τον κύριο στόχο της οδηγίας, σε ορισμένα κράτη μέλη και στις περισσότερες από τις χώρες της διεύρυνσης, θα καταστεί εφικτή μόνον εάν επιδειξουν μεγαλύτερο ζήλο οι αρμόδιες για την εφαρμογή της αρχές και εάν υπάρξει εποικοδομητική συνεργασία με τους φορείς εκμετάλλευσης των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και τους λοιπούς ενδιαφερομένους·

2. κρίνει καθοριστικό να εντατικοποιηθεί η συνεργασία, η έρευνα και η ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (μηχανισμοί από τους οποίους εξαρτάται η πρόοδος και η επιτυχία της οδηγίας), και, για το λόγο αυτό, ζητά να αποδοθεί στον εν λόγω τομέα ιδιαίτερη σημασία στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος-πλαίσιο·

3. εκτιμά ότι είναι άκρως σημαντικό, στη φάση αυτή, να διεξαχθεί ενδιάμεσος απολογισμός της εφαρμογής και υλοποίησης της οδηγίας, προκειμένου να υποστηριχθεί η λήψη ενδεχόμενων συμπληρωματικών μέτρων και η μελλοντική πορεία της πολιτικής·

4. υποστηρίζει την Επιτροπή στην ευρεία ευρωπαϊκή διαδικασία διαβούλευσης, που ήδη έχει δρομολογήσει, σχετικά με τα ζητήματα εφαρμογής, τον απολογισμό της κατάστασης και την αξιολόγηση των πρώτων επίσημων εκθέσεων. Η εν λόγω διαδικασία διαβούλευσης και ανάλυσης θα παράσχει μια πλήρη αξιολόγηση της συμ-

μόρφωσης προς την οδηγία ώστε να εξακριβωθεί η ενδεχόμενη ανάγκη ανάληψης πρόσθετων δράσεων για την επίτευξη των στόχων της·

5. προειδοποιεί ότι, εάν συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ευελιξία του υφιστάμενου συστήματος —το οποίο επιτρέπει στα κράτη μέλη τον καθορισμό δικών τους οριακών τιμών για τις εκπομπές— δεν αποφέρει αποτελέσματα, τότε θα είναι αναγκαία μια πιο εναρμονισμένη προσέγγιση. Αυτό ενδέχεται να δημιουργήσει περισσότερες δυσκολίες, αφενός στους φορείς που δεν διαθέτουν επαρκή μέσα ώστε να επιφέρουν στα συστήματά τους τις τροποποιήσεις που απαιτούν τα καθορισμένα πρότυπα, και αφετέρου στις περιφερειακές και τοπικές διοικητικές αρχές οι οποίες, κατά την άσκηση του κύριου συνόδευτικού τους ρόλου και κατά την έκδοση των αδειών, θα οφείλουν να παρέχουν ειδική συνδρομή στα επίπεδα αυτά. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, είναι σημαντική η προσφυγή στα διατιθέμενα προς το σκοπό αυτό διαρθρωτικά ταμεία, δεδομένου ότι οι καθυστερήσεις στον περιβαλλοντικό τομέα προκαλούν επικίνδυνη υστέρηση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας έναντι του υπόλοιπου κόσμου·

6. προτείνει, κατά τον προσδιορισμό των νέων δράσεων, να ανατεθεί στις τοπικές και περιφερειακές αρχές μείζων ρόλος που να συνεπάγεται ενεργό συνεργασία, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, και να αποδοθεί ιδιαίτερη σημασία στον εντοπισμό και τη διάθεση των διοικητικών και δημοσιονομικών πόρων που απαιτούνται για την εφαρμογή και την παρακολούθηση της οδηγίας σε περιφερειακό επίπεδο.

Βρυξέλλες, 22 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα «Προς μία θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων»

(2004/C 121/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα «Προς μία θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων», (COM(2003) 572 τελικό)·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση (COM(2001) 428 τελικό)·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 1ης Οκτωβρίου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265 πρώτη παράγραφος, της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 27ης Ιανουαρίου 2004, να αναθέσει τις προπαρασκευαστικές εργασίες στην επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη»·

έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής για τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Κοινότητας του 2002, COM (2002) 191 τελικό·

έχοντας υπόψη τον ορισμό της «αειφόρου ανάπτυξης» της Συνθήκης του Άμστερνταμ·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα Αειφόρος ανάπτυξη της Ευρώπης για έναν καλύτερο κόσμο: Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη (Πρόταση της Επιτροπής ενόψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Göteborg) COM(2001) 264 τελικό·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Προς μια παγκόσμια σύμπραξη για αειφόρο ανάπτυξη, COM(2002) 82 τελικό·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας «Περιβάλλον 2010: “το μέλλον μας, η επιλογή μας” — έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον» και την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον 2001-2010» COM(2001) 31 τελικό — CdR 36/2001 τελικό (1)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα: «Ολοκληρωμένη Πολιτική Προϊόντων — Οικοδομώντας στην συνεκτίμηση του περιβαλλοντικού κύκλου ζωής» COM(2003) 302 τελικό — CdR 159/2003 fin (2)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: «Προς μία θεματική στρατηγική για την πρόληψη και την ανακύκλωση των αποβλήτων» COM(2003) 301 τελικό — CdR 239/2003 fin (3)·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα την Πράσινη Βίβλο «Προς μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού», COM(2000) 769 τελικό·

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα: Η ευρωπαϊκή στρατηγική για το περιβάλλον και την υγεία, COM(2003) 338 τελικό·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, — Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα, (COM(1998) 42 τελικό) και το Σχέδιο Δράσης για τη βιοποικιλότητα: Διατήρηση των φυσικών πόρων, COM (2001) 162 τελικό·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 11/2004 rev. 1) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» στις 5 Μαρτίου 2004 (Εισηγητής: ο κ. Cormick McCHORD, Πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου του Stirling, (UK-ΕΣΚ),

(1) ΕΕ C 357 της 14.12.2001, σ. 44.

(2) ΕΕ C 73 της 23.03.2004, σ. 51.

(3) ΕΕ C 73 της 23.03.2004, σ. 63.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. είναι σαφές ότι δεν μπορεί να συνεχισθούν η σημερινή χρήση των πόρων και οι επιπτώσεις τους στο περιβάλλον και στους λαούς της Ευρώπης και γενικότερα στην ευρύτερη διεθνή κοινότητα·
2. απαιτείται μια μακροπρόθεσμη προσέγγιση που θα είναι συνεπής προς τις πολιτικές της αειφόρου ανάπτυξης της ΕΕ για τη μείωση των επιπτώσεων από τη χρήση των πόρων και η οποία θα θέσει την ΕΕ στο δρόμο της αειφόρου κατανάλωσης·
3. οι τοπικές και περιφερειακές αρχές λόγω της θέσης τους μπορούν να επιδράσουν στη χρήση των φυσικών πόρων μέσω σειράς πολιτικών δράσεων όπως για τα απόβλητα, και το σχεδιασμό, και να θεσπίσουν μέτρα που θα βασίζονται στην κοινότητα για την προστασία των φυσικών πόρων και να επηρεάσουν επίσης τις συνήθειες της κατανάλωσης και της παραγωγής·
4. είναι θεμελιώδες να καθορίσει η στρατηγική τις προτεραιότητες και πρακτικές δράσεις προκειμένου να επιτευχθεί μια πιο αειφόρος χρήση των πόρων. Αυτό απαιτεί την αποσύνδεση της οικονομικής μεγέθυνσης από τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις και τη χρήση των πόρων. Σκοπός της είναι να μειωθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, να αντιμετωπισθεί η στενότητα των πόρων και η ασφάλεια εφοδιασμού σε μη-ανανεώσιμους πόρους, και να σταματήσει η περαιτέρω στενότητα και υποβάθμιση των ανανεώσιμων πόρων. Η στρατηγική πρέπει, επίσης, να προβλέπει την κοινωνική ένταξη και την περιβαλλοντική δικαιοσύνη στην ΕΕ, την αντιμετώπιση των αναγκών κατανάλωσης των φτωχότερων χωρών (συμπεριλαμβανομένων των υπό ένταξη χωρών), και τη δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών. Η στρατηγική θα απαιτεί την αξιολόγηση των πολιτικών, τη συγκέντρωση γνώσεων, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών, την ολοκλήρωση των πολιτικών και την ευθυγράμμιση. Δεδομένου του «αποκλειστικού ρόλου» της (κεφάλαιο 28, πρόγραμμα δράσης 21) οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελούν βασικό παράγοντα για την προώθηση της δραστηριότητας που βασίζεται στην κοινότητα·
5. για να διασφαλιστούν οι στόχοι αυτοί, η στρατηγική πρέπει να αναγνωρίσει τη σημασία της οικονομικής και φορολογικής πολιτικής. Πρέπει να ληφθούν μέτρα για την απορρόφηση των εξωτερικών συντελεστών κόστους (που θα διασφαλίζουν ότι ο ρυπαίνων πληρώνει) που θα ενισχύονται με τα κατάλληλα φορολογικά μέτρα και τις πολιτικές του τομέα της ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων·

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 54η σύνοδο ολομέλειάς της, της 21ης και 22ας Απριλίου 2004 (συνεδρίαση της 22ας Απριλίου), που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. εκφράζει την ικανοποίηση της για την ανακοίνωση της Επιτροπής διότι αποτελεί ένα πρώτο βήμα προς τη χάραξη θεματικής στρατηγικής για την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων («η στρατηγική»), όπως αποκαλείται στο 6^ο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον. Βασικό στοιχείο της είναι η αναγνώριση της ανάγκης για τη διαχείριση και τη μείωση της χρήσης των πόρων προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής της ΕΕ για την αειφόρο ανάπτυξη·

1.2. εκφράζει επίσης την ικανοποίηση της που η στρατηγική θέτει ως πρωταρχικό στόχο της την αποδέσμευση ή αποσύνδεση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την οικονομική ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, η στρατηγική για τους πόρους θα πρέπει να επικεντρωθεί στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ώστε να δοθεί στις αναπτυσσόμενες οικονομίες η δυνατότητα να χρησιμοποιούν πιο αποτελεσματικά τους πόρους, τόσο από οικονομική όσο και από περιβαλλοντική άποψη·

1.3. συμφωνεί ότι η επίτευξη αυτών απαιτεί μακροχρόνια διαδικασία και γι' αυτό κρίνει ευπρόσδεκτο το προτεινόμενο 25ετές χρονοδιάγραμμα, που θα δώσει στους ενδιαφερόμενους τη δυνατότητα να προσαρμόσουν τις πολιτικές τους και τις διεργασίες για να αναπτύξουν και να προσαρμόσουν τις προδιαγραφές παραγωγής και κατανάλωσης ώστε να περιοριστούν οι επιπτώσεις·

1.4. υποστηρίζει την ευρεία προσέγγιση για τη συγκέντρωση γνώσεων, την αξιολόγηση των πολιτικών και την ολοκλήρωση, ειδι-

κότερα συμφωνεί για τη σημασία της εκπαίδευσης και της μεγαλύτερης ενημέρωσης και δίνει έμφαση στην ανάγκη για τον καθορισμό προτεραιοτήτων, κατά τον οποίον θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το που παρουσιάζονται οι μεγαλύτερες ανάγκες για την περιβαλλοντική βελτίωση της χρήσης των πόρων·

1.5. αναγνωρίζει ότι οι επιπτώσεις από τη χρήση μη-ανανεώσιμων πόρων αποτελούν σήμερα την κυριότερη μέριμνα, ωστόσο φρονεί ότι είναι εξίσου σημαντικό να αναγνωριστούν οι κίνδυνοι που διατρέχει η αειφόρος ανάπτυξη λόγω της εξάντλησης των μη-ανανεώσιμων πόρων δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στους περιορισμούς των ευρωπαϊκών πόρων, στην ασφάλεια του εφοδιασμού, και στους γεωπολιτικούς κινδύνους.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. προτείνει να παρουσιαστεί η στρατηγική με σαφήνεια ως η βάση της αειφόρου ανάπτυξης, με συνέπειες οι οποίες κυμαίνονται από την επανευθυγράμμιση της οικονομικής και φορολογικής πολιτικής έως την πολιτική για την αλλαγή του κλίματος. Δεν πρέπει να παρουσιαστεί στενότερα ως μέρος της περιβαλλοντικής πολιτικής μόνο, ή ως μέρος της διαχείρισης των αποβλήτων (μολονότι οι πολιτικές αυτές είναι αναπόσπαστες από αυτή). Αυτό θα ήταν αντίθετο με τη διαδικασία του Κάρντιφ με την οποία επιδιώκεται να αυξηθεί η ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών θεμάτων και σε άλλους τομείς πολιτικών διότι θα υπήρχε κίνδυνος περιθωριοποίησης της στρατηγικής·

2.2. ζητά να μην θεωρηθεί η αποσύνδεση ότι καθιστά μόνο δυνατή τη συνέχιση της οικονομικής ανάπτυξης χωρίς την εξάντληση των πόρων ή χωρίς δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Περιβάλλον, οικονομία και κοινωνία αλληλεξαρτώνται. Η οικονομική ανάπτυξη και κυρίως οι τεχνολογικές καινοτομίες πρέπει να ελέγχονται ώστε να μειωθεί η χρήση των πόρων, να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά τους, πιθανόν μέσω της ανάκτησης και της εκ νέου χρήσης τους όπως και με την προώθηση της χρήσης ανανεώσιμων πόρων προκειμένου να μειωθούν οι περιβαλλοντικές βλάβες. Οι «τρεις πυλώνες της αειφόρου ανάπτυξης, ο οικονομικός, ο κοινωνικός και ο περιβαλλοντικός» δεν πρέπει να εξισορροπούνται, αλλά να ευθυγραμμίζονται και να είναι συνεκτικοί·

2.3. γι' αυτό επιθυμεί τη μεγαλύτερη αναγνώριση της σημασίας της οικονομικής και φορολογικής πολιτικής. Σκοπός πρέπει να είναι η απορρόφηση των εξωτερικών συντελεστών κόστους, που θα διασφαλίζει ότι τη ρύπανση την πληρώνει ο ρυπαίνων με την ενίσχυση των κατάλληλων φορολογικών μέτρων και των πολιτικών του τομέα των δημοσίων συμβάσεων·

2.4. ζητά από τη στρατηγική να ασχοληθεί με την κοινωνική ένταξη και την περιβαλλοντική δικαιοσύνη. Πρέπει να ληφθούν πλήρως υπόψη οι επιπτώσεις της στρατηγικής επί των διάφορων κοινωνικών ομάδων και να διασφαλιστεί ότι οι επιπτώσεις δεν θα επιβαρύνουν δυσανάλογα τους ασθενέστερους και ότι η στρατηγική συμπληρώνει τις δραστηριότητες της ΕΕ για την αντιμετώπιση της διακριτικής μεταχείρισης και του κοινωνικού αποκλεισμού·

2.5. συνηγορεί να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στα θέματα της διεύρυνσης και της διεθνούς διάστασης. Η στρατηγική οφείλει να

επαναβεβαιώσει για την υποστήριξη της προς το σχέδιο υλοποίησης της Παγκόσμια Διάσκεψης για την Αειφόρο Ανάπτυξη και να θέσει την ευρωπαϊκή αειφόρο χρήση των πόρων μέσα στα πλαίσια της αυξημένης κατανάλωσης λόγω των αναγκών των φτωχότερων χωρών και των πληθυσμών τους. Η στρατηγική πρέπει να υιοθετήσει την προσέγγιση του Πρωτοκόλλου του Κιότο που επιτρέπει τη μεγέθυνση των φτωχότερων χωρών (συμπεριλαμβανομένων των υπό ένταξη χωρών) ενώ θα παραμένει εντός των γενικών φερουσών ικανοτήτων και θα απομακρύνει τις χώρες από τη μη αειφόρο χρήση και ένταση των πόρων·

2.6. ζητά να ληφθεί υπόψη στις μακροπρόθεσμες προοπτικές η μεταξύ των γενιών δικαιοσύνη. Η στρατηγική, λαμβάνοντας υπόψη τις μακροπρόθεσμες και γενικές προοπτικές, πρέπει να πραγματοποιεί την εξάντληση των πόρων και την ασφάλεια του εφοδιασμού σε μη ανανεώσιμους πόρους, καθώς και την εξάντληση και την υποβάθμιση των ανανεώσιμων πόρων συμπεριλαμβανομένων της βιοποικιλότητας, των αλιευτικών αποθεμάτων, και των παγίδων του άνθρακα·

2.7. ζητά κατά τον καθορισμό των πολιτικών προτεραιοτήτων να λαμβάνονται υπόψη η ευπάθεια των πόρων, οι πόροι με τις πλέον επιβλαβείς περιβαλλοντικές συνέπειες και οι φέρουσες ικανότητες·

2.8. προτείνει να αναγνωριστεί στη στρατηγική ο ρόλος των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης μαζί με τις άλλες δημόσιες υπηρεσίες, έχοντας υπόψη το ενδιαφέρον της για θέματα όπως ο σχεδιασμός, τα απόβλητα, η τοπική βιοποικιλότητα, και η προστασία των οικοσυστημάτων, οι μεταφορές και η εκπαίδευση.

Βρυξέλλες, 22 Απριλίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB